

ХАЛК БАНКА АД Скопје

**Посебни финансиски извештаи
за годината што завршува
на 31 декември 2023 и
Извештај на независниот ревизор**

Извештај на независниот ревизор

До акционерите на
Халк банка АД Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за посебните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните посебни финансиски извештаи на Халк банка АД Скопје (во понатамошниот текст „Банката“), составени од посебниот биланс на состојба на ден 31 декември 2023 година и посебниот биланс на успех, посебниот извештај за сеопфатна добивка, посебниот извештај за промените во капиталот и резервите и посебниот извештај за паричниот тек за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки прикажани на страните од 3 до 152.

Одговорност на Раководството за посебните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие посебни финансиски извештаи во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на посебните финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие посебни финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали посебните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во посебните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во посебните финансиски извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците, ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на посебните финансиски извештаи на Банката со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефикасноста на внатрешната контрола на Банката. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на посебните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Наше мислење е дека придружните посебни финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Халк банка АД Скопје на ден 31 декември 2023 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРП“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Банката е исто така одговорно за изготвување на посебниот годишен извештај за работењето на Банката за 2023 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на посебниот годишен извештај, со историските финансиски податоци објавени во посебната годишна сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи на Банката со состојба на и за годината која заврши на 31 декември 2023 година, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за ревизија.

Наше мислење е дека историските финансиски податоци изнесени во посебниот годишен извештај за работењето на Банката со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2023 година, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2023 година.

Сузана Ставриќ
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје

Сузана Ставриќ
Овластен ревизор

Скопје, 30 април 2024 година

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

СОДРЖИНА

	Страна
Посебен биланс на успех	3
Посебен извештај за сеопфатната добивка	4
Посебен биланс на состојба	5
Посебен извештај за промените во капиталот и резервите	6 - 8
Посебен извештај за паричниот тек	9 - 10
Белешки кон посебните финансиски извештаи	11 - 152

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Посебни финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***Посебен биланс на успех за периодот од 1 јануари до 31 декември 2023**

Белешка	во илјади денари	
	2023	2022
Приходи од камата	4.322.627	2.646.636
Расходи за камата	(770.697)	(512.036)
Нето-приходи/(расходи) од камата	3.551.930	2.134.600
Приходи од провизии и надомести	1.532.934	1.341.966
Расходи за провизии и надомести	(768.387)	(700.629)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	764.547	641.337
Нето-приходи од тргување	5.833	(3.481)
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	229.175	205.189
Останати приходи од дејноста	183.206	74.956
Удел во добивката на придружените друштва	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	(1.125.755)	(433.115)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	(189)	(241)
Трошоци за вработените	(982.892)	(770.139)
Амортизација	(287.802)	(287.938)
Останати расходи од дејноста	(970.094)	(760.903)
Удел во загубата на придружените друштва	-	-
Добивка/(загуба) пред оданочување	1.367.959	800.265
Данок на добивка	(117.975)	(57.612)
Добивка/(загуба) за финансиската година од непрекинато работење	1.249.984	742.653
Добивка/(Загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба*	-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година	1.249.984	742.653
Добивка/(загуба) за финансиската година, којашто им припаѓа на*:		
акционерите на банката	-	-
неконтролираното учество	-	-
Заработка по акција:		
основна заработка по акција (во денари)	1.063	747
разводната заработка по акција (во денари)	1.063	747

* само за консолидираните финансиски извештаи

Посебните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Банката на 29 април 2024

и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 29 Април 2024

Потпишано во име на ХАЛК БАНКА АД Скопје

Г-ѓа Елиф Селим

Директор на Дирекција за финансиско управување, планирање и известување, овластен сметководител, лиценца бр. 0109450

Д-р Билал Суџубаши

Главен Извршен

Директор

Д-р Беркан Имери

Извршен Директор

Г-дин Турхан Адеми

Извршен Директор

Г-дин Александар Иљов

Извршен Директор

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Посебни финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***Посебен извештај за сеопфатна добивка за периодот од 1 јануари до 31 декември 2023**

Белешка	во илјади денари	
	2023	2022
Добивка/(загуба) за финансиската година	1.249.984	742.653
Останати добивки/(загуби) во периодот (пред оданочување)	-	-
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (пред оданочување)	-	-
Ревалоризациска резерва за сопственички средства расположливи за продажба	-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на сопственичките средства расположливи за продажба	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од сопственичките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Останати резерви	-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех (пред оданочување)	-	-
Ревалоризациска резерва за должнички средства расположливи за продажба	-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на должничките средства расположливи за продажба	203.862	(291.706)
- реализирани нето-добивки/(загуби) од должничките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-
Ревалоризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
- ревалоризациска резерва признаена во текот на годината	-	-
- намалување на ревалоризациската резерва, рекласификувано во Билансот на успех	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот од паричните текови, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех	203.862	(291.706)
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот	203.862	(291.706)
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	1.453.846	450.947
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година, којашто им припаѓа на*:		
акционерите на банката	-	-
неконтролираното учество	-	-

* само за консолидираните финансиски извештаи

Посебните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Банката на 29 април 2024
и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 29 април 2024

Потпишано во име на ХАЛК БАНКА АД Скопје

Г-ѓа Елиф Селим

Директор на Дирекција за финансиско управување, планирање и известување, овластен сметководител, лиценца бр. 0109450

Д-р Билал Суџубаши

Главен Извршен

Директор

Д-р Беркан Имери

Извршен Директор

Г-дин Турхан Адеми

Извршен Директор

Г-дин Александар Иљов

Извршен Директор

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Посебни финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***Посебен биланс на состојба на ден 31 декември 2023**

Белешка	во илјади денари	
	2023	2022
Актива		
Парични средства и парични еквиваленти	18 21.266.101	14.737.639
Средства за тргување	19 -	-
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање	20 -	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21 -	-
Кредити на и побарувања од банки	22.1 -	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.2 62.022.363	56.558.204
Вложувања во хартии од вредност	23 9.662.475	7.968.416
Вложувања во подружници и придружени друштва (сметководствено се евидентираат според „методот на главнина“)	24 1.368.843	937.559
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.1 -	-
Останати побарувања	25 1.472.473	1.309.403
Зложени средства	26 -	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27 -	189
Нематеријални средства	28 174.027	176.336
Недвижности и опрема	29 2.121.368	2.222.990
Одложени даночни средства	30.2 -	-
Нетекновни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31 -	-
Вкупна актива	98.087.650	83.910.736
Обврски		
Обврски за тргување	32 -	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање	33 -	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21 -	-
Депозити на банки	34.1 8.600.729	7.294.936
Депозити на други комитенти	34.2 66.676.024	57.055.834
Издадени должнички хартии од вредност	35 -	-
Обврски по кредити	36 4.549.751	5.020.716
Субординирани обврски	37 -	-
Посебна резерва и резервирања	38 352.444	204.595
Обврски за данок на добивка (тековен)	30.1 62.719	9.614
Одложени даночни обврски	30.2 -	-
Останати обврски	39 1.190.683	968.587
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31 -	-
Вкупно обврски	81.432.350	70.554.282
Капитал и резерви		
Запишан капитал	40 12.846.910	11.001.910
Премии од акции	325.854	325.854
Сопствени акции	-	-
Други сопственички инструменти	-	-
Ревалоризациски резерви	(16.067)	(219.929)
Останати резерви	1.202.681	829.030
Задржана добивка/(Акумулирана загуба)	2.295.922	1.419.589
Вкупно капитал и резерви кои припаѓаат на акционерите на банката	16.655.300	13.356.454
Неконтролирано учество*	-	-
Вкупно капитал и резерви	16.655.300	13.356.454
Вкупно обврски и капитал и резерви	98.087.650	83.910.736
Потенцијални обврски	42 39.591.300	33.390.883
Потенцијални средства	42 -	-

* само за консолидираните финансиски извештаи

Посебните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Банката на 29 април 2024

и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 29 април 2024

Потпишано во име на ХАЛК БАНКА АД Скопје

Г-ѓа Елиф Селим

Директор на Дирекција за финансиско управување, планирање и известување, овластен сметководител, лиценца бр. 0109450

Д-р Билал Суџубаши

Главен Извршен

Директор

Д-р Беркан Имери

Извршен Директор

Г-дин Турхан Адеми

Извршен Директор

Г-дин Александар Иљов

Извршен Директор

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Посебни финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

Посебен извештај за промените во капиталот и резервите за периодот од 1 јануари до 31 декември 2023

	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка		Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Неконтролирано учество*	Вкупно капитал и резерви		
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите				(Акумулирани загуби)	
во илјади денари																			
На 1 јануари 2022 година (претходна година)	9.156.910	325.854	-	-	69.419	2.358	-	-	-	-	474.175	-	654.856	376.938	-	-	11.060.510	-	11.060.510
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2022 година (претходна година), коригирано	9.156.910	325.854	-	-	69.419	2.358	-	-	-	-	474.175	-	654.856	376.938	-	-	11.060.510	-	11.060.510
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	742.650	-	-	-	742.650	-	742.650
Останати добивки/(загуби) во периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
должнички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	(291.706)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(291.706)	-	(291.706)
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
сопственички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни (средства)обврски признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (Ефект од Одлука за Методологија за управување со кредитен ризик - во примена од 1 јули 2019)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ревалоризациска резерва за преземени средства од ненаплатени побарувања	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	(291.706)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(291.706)	-	(291.706)
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	(291.706)	-	-	-	-	-	-	-	742.650	-	-	-	450.944	-	450.944

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Посебни финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

Посебен извештај за промените во капиталот и резервите за периодот од 1 јануари до 31 декември 2023 (продолжение)

во илјади денари	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка			Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Неконтрол и-рано учество*	Вкупно капитал и резерви
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	(Акумулирани загуби)			
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите:																		
Издадени акции во текот на периодот	1.845.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за законска резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	354.855	-	-	-	(354.855)	-	-	-	-	-
Издвојување за останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплатени Дивиденди во форма на акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплатени Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во капиталот и резервите (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплатен данок на добивка за исплатена дивиденда	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплатен задржан данок	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплатен персонален данок	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Задржана добивка ограничена за распределба на акционерите - Ревинвестирана добивка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(300.000)	300.000	-	-	-	-	-
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	1.845.000	-	-	-	-	-	-	-	354.855	-	-	(654.855)	300.000	-	-	-	-	-
На 31 декември 2022 (претходна година) / 1 јануари 2023 (тековна година)	11.001.910	325.854	-	-	(222.287)	2.358	-	-	829.030	-	-	742.651	676.938	-	-	-	-	13.356.454
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2023 година (тековна година), коригирано	11.001.910	325.854	-	-	(222.287)	2.358	-	-	829.030	-	-	742.651	676.938	-	-	-	-	13.356.454
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.249.984	-	-	-	-	-	1.249.984
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.249.984	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) во периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
должнички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нерелизирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	203.862	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	203.862
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
сопственички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нерелизирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Посебни финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***Посебен извештај за паричниот тек за периодот од 1 јануари до 31 декември 2023**

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Паричен тек од основната дејност		
Добивка/(загуба) пред оданочувањето	1.367.959	800.265
Коригирана за:		
Неконтролирано учество, вклучено во консолидираниот биланс на успех*	-	-
Амортизацијата на:		
нематеријални средства	88.352	87.876
недвижности и опрема	199.450	200.062
Капиталната добивка од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	(76.772)	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	(3.188)	(1.293)
Капиталната загуба од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	-	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
Приходи од камата	(4.322.627)	(2.646.636)
Расходи за камата	770.697	512.036
Нето-приходи од тргување	(5.833)	3.481
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа		
дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва ослободена исправка на вредноста и посебна резерва	1.542.852	1.013.150
	(417.097)	(580.035)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа		
дополнителни загуби поради оштетување	189	241
ослободени загуби поради оштетување	-	-
Резервирања		
дополнителни резервирања	297.503	231.942
ослободени резервирања	(149.286)	(186.172)
Приходи од дивиденди	(1.745)	(904)
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва	-	-
Останати корекции	-	-
Наплатени камати	4.179.072	2.689.101
Платени камати	(635.276)	(483.196)
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива (Зголемување)/намалување на деловната актива:	2.834.250	1.639.918
Средства за тргување	5.833	(3.481)
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	(6.453.252)	(7.728.309)
Заложени средства		
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	3.188	1.376
Задолжителна резерва во странска валута	(1.227.119)	(791.588)
Задолжителен депозит кај НБРСМ според посебни прописи	(39.380)	(144.410)
Останати побарувања	(174.217)	(350.190)
Одложени даночни средства	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Посебни финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***Посебен извештај за паричниот тек за периодот од 1 јануари до 31 декември 2023
(продолжение)**

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
<i>Зголемување/(намалување) на деловните обврски:</i>		
Обврски за тргување	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	1.304.135	3.211.807
Депозити на други комитенти	9.495.366	5.003.722
Останати обврски	181.466	476.391
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето	5.930.270	1.315.236
(Платен)/поврат на данок на добивка	(64.870)	(36.567)
Нето паричен тек од / (искористен за) основната дејност	5.865.400	1.278.669
Паричен тек од инвестициската дејност		
(Вложувања во хартии од вредност)	(5.564.191)	(4.697.567)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност	4.132.686	4.487.371
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)	(431.284)	-
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
(Набавка на нематеријални средства)	(86.043)	(81.594)
Приливи од продажбата на нематеријалните средства	-	-
(Набавка на недвижности и опрема)	(148.969)	(167.077)
Приливи од продажбата на недвижностите и опремата	127.912	-
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)	-	-
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба	-	-
(Останати одливи од инвестициската дејност)	-	-
Останати приливи од инвестициската дејност	1.745	904
Нето паричен тек (искористен за) инвестициската дејност	(1.968.144)	(457.963)
Паричен тек од финансирањето		
(Отплата на издадените должнички хартии од вредност)	-	-
Приливи од издадените должнички хартии од вредност	-	-
(Отплата на обврските по кредити)	(1.194.205)	(15.869.222)
Зголемување на обврските по кредити	714.301	15.915.242
(Отплата на издадените субординирани обврски)	-	-
Приливи од издадените субординирани обврски	-	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот	1.845.000	1.845.000
(Откуп на сопствени акции)	-	-
Продадени сопствени акции	-	-
(Платени дивиденди)	-	-
(Останати одливи од финансирањето)	-	-
Останати приливи од финансирањето	-	-
Нето паричен тек од финансирањето	1.365.096	1.891.020
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти	(389)	1.049
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти	-	-
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти	5.261.963	2.712.775
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари	11.116.022	8.403.247
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	16.377.985	11.116.022
18	16.377.985	11.116.022

* само за консолидираните финансиски извештаи

Посебните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Банката на 29 април 2024 и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 29 април 2024

Потпишано во име на ХАЛК БАНКА АД Скопје

Г-ѓа Елиф Селим

Директор на Дирекција за финансиско управување, планирање и известување, овластен сметководител, лиценца бр. 0109450

Д-р Билал Суџубаши

Главен Извршен

Директор

Д-р Беркан Имери

Извршен Директор

Г-дин Турхан Адеми

Извршен Директор

Г-дин Александар Иљов

Извршен Директор

ВОВЕД**Број на Белешка****1 Класификација на финансиските средства и финансиските обврски****2 Управување со ризици**

- 2.1 Кредитен ризик
- 2.2 Ризик на ликвидност
- 2.3 Пазарен ризик
  - 2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промените на пазарниот ризик
  - 2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување
  - 2.3.3 Валутен ризик
  - 2.3.4 Останати пазарни ризици
- 2.4 Оперативен ризик

3 Адекватност на капиталот**4 Известување според сегментите****5 Објективна вредност на финансиските средства и обврски****Биланс на успех**

- 6 Нето приходи (расходи) од камата
- 7 Нето приходи (расходи) од провизии и надомести
- 8 Нето приходи од тргување
- 9 Нето приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност
- 10 Нето приходи (расходи) од курсни разлики
- 11 Останати приходи од дејноста
- 12 Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа
- 13 Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа
- 14 Трошоци за вработените
- 15 Амортизација
- 16 Останати расходи од дејноста
- 17 Данок на добивка

Биланс на состојба**Актива**

- 18 Парични средства и парични еквиваленти
- 19 Средства за тргување
- 20 Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање
- 21 Дериватни средства чувани за управување со ризик
  - 22.1 Кредити на и побарувања од банки
  - 22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти
- 23 Вложувања во хартии од вредност
- 24 Вложувања во придружени друштва
- 25 Останати побарувања
- 26 Заложени средства
- 27 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања
- 28 Нематеријални средства
- 29 Недвижности и опрема
- 30 Тековни и одложени даночни средства и обврски
- 31 Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Обврски, капитал и резерви

- 32 Обврски за тргување
- 33 Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање
- 34 Дериватни обврски чувани за управување со ризик
  - 34.1 Депозити на банки
  - 34.2 Депозити на други комитенти
- 35 Издадени должнички хартии од вредност
- 36 Обврски по кредити
- 37 Субординирани обврски
- 38 Посебна резерва и резервирања
- 39 Останати обврски
- 40 Запишан капитал

Други обелоденувања

- 41 Заработка по акција
- 42 Потенцијални обврски и потенцијални средства
- 43 Работи во име и за сметка на трети лица/Комисиско работење
- 44 Трансакции со поврзаните страни
- 45 Наеми
- 46 Плаќање врз основа на акции
- 47 Настани после датумот на билансот на состојба

ВОВЕД

(а) Општи информации

ХАЛК БАНКА АД Скопје („Банката“) е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Северна Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Банката е:

Бул. „Св. Кирил и Методиј“ бр.54
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Банката е основана во 1993 година. Во текот на 2011 година, Банката го промени името од Извозно Кредитна Банка АД Скопје во ХАЛК БАНКА АД Скопје, како резултат на промена во акционерската структура на Банката. Мнозински сопственик со 99,63% (2022: 99,56%) од основачкиот капитал е Türkiye Halk Bankası a.ş. Istanbul, Turkey. Основачкиот капитал се состои од 1.284.691 обични акции со номинална вредност од 10.000 денари (2022: 1.100.191 обични акции).

Акциите на Банката со симбол ИКВ и ИСИН КОД (МКИКВА101015) не котираат на Македонската берза за хартии од вредност.

Позначајни активности на Банката се одобрување кредити, примање депозити, извршување платен промет со странство и во земјата и посредување при обезбедувањето на девизни средства за нејзини комитенти.

Врз основа на Одлука на Владата на Република Северна Македонија од 7 декември 2020 година, Мислење од Министерството за финансии до Влада на Република Северна Македонија, Мислење од Секретаријатот за законодавство до Влада на Република Северна Македонија, Согласноста од Надзорен одбор на АД „Пошта на Северна Македонија и Одлуката на управниот одбор на АД Пошта на Северна Македонија“: се склучува Договор за Соработка помеѓу АД “Пошта на Северна Македонија” – Скопје и Халк Банка АД Скопје при вршењето на услуги од страна на пошта во име и за сметка на Банката за Услуги во Готовинскиот Платен промет. Трансакциите почнаа да се реализираат од 1 март 2021 година.

Банката стана 100% сопственик на осигурителното друштво НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје, впишано во Централен депозитар за хартии од вредност на 9 јануари 2019 година. Банката со претходна реализација на две блок трансакции, го откупи капиталот за 198.893 илјади денари (3.212.000 евра). На 25 февруари 2019 година, Подружницата беше преименувана во ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје. Влогот во Подружницата е зголемен во текот на 2019 година за 430.470 илјади денари и на 31 декември 2020 година изнесува 629.363 илјади денари, додека пак во 2021 година во два наврати се спроведе постапка за зголемување на основната главнина преку издавање на нови акции по пат на приватна понуда и тоа за 123.242 илјади денари (2.000.000 евра) и 184.954 илјади денари (3.000.000 евра) и на 31.12.2021 влогот во Подружницата изнесува 937.559 илјади денари (Белешка 24). Заклучно со 31.12.2022 година влогот останува непроменет, односно 937.559 илјади денари.

Надзорниот Одбор на Банката во јануари 2023 година донесе Одлука за Докапитализација на Подружницата за нови 4 милиони евра. Надзорниот Одбор на Халк Осигурување донесе Одлука за задолжување преку субординиран долг во износ од 4 милиони евра, која се реализираше со постигнување на Договор за субординиран долг со Халк Банка АД Скопје на датум 03.02.2023 година. Докапитализацијата на подружницата се изврши во април 2023, по претходна трансформација на субординираниот долг од 4 милиони евра во капитал. Заклучно со јуни 2023 вкупниот влог изнесува 1.184.338 илјади денари.

Истата година беше спроведена уште една докапитализација преку издавање на 9-та емисија акции во износ од 184.504.800 МКД (3 милиони ЕУР). Трансформацијата на докапитализацијата во влог беше извршена на 11.12.2023 година. Заклучно со 31.12.2023 година вкупниот влог изнесува 1.368.843 илјади денари.

ВОВЕД (продолжение)

(а) Општи информации (продолжение)

Бројот на вработени во Банката на 31 декември 2023 е 773 (2021: 714).

Работењето на Управниот одбор на Банката во 2023 година започна со долунаведениот состав:

1. Д-р Билал Суџубаши – Главен Извршен Директор
2. Г-дин Турхан Адеми – Извршен Директор
3. Г-дин Томче Тасевски – Извршен Директор
4. Г-ѓа Букет Геречци – Извршен Директор

Од страна на Надзорниот одбор на 25.09.2023 година донесени се одлуки за разрешување на Г-дин Томче Тасевски, Г-ѓа Букет Геречци и Г-дин Турхан Адеми и на истата седница донесени се одлуки за именување на нови членови на Управниот одбор. Од страна на Банката, поднесено е барање до Народна Банка за издавање на претходна согласност за именување на новите членови на Управен одбор на Халк Банка А.Д. Скопје при што заклучно 31.12.2023 година постапката се уште трае (белешка 48).

Согласно Одлуката за измена и дополнување на Одлука за разрешување на член на Управниот одбор од 25 септември 2023 година на Надзорниот одбор, Г-дин Турхан Адеми ќе продолжи да ја извршува функцијата член на Управен одбор, Извршен Директор се до добивање на претходна согласност од Народна Банка за новоименуваниот член на Управен одбор односно со исполнување на законски пропишаниот минимум согласно член 92 од Законот за банки.

Со разрешувањето на Г-дин Томче Тасевски и Г-ѓа Букет Геречци од страна на Надзорниот Одбор на 25 септември 2023 година и уписот во Централниот регистар на РСМ на 06 октомври 2023 година, Управниот Одбор на Банката продолжи да работи со долунаведениот состав:

Членови на Управен Одбор

1. Д-р Билал Суџубаши – Главен Извршен Директор
2. Г-дин Турхан Адеми – Извршен Директор

Членовите на Надзорниот Одбор во текот на 2023 година и до датумот на овие посебни финансиски извештаи се прикажани во продолжение:

Работењето на Надзорниот одбор на Банката во 2023 година започна со долунаведениот состав:

- Г-дин Осман Арслан, Претседател на Надзорен одбор
- Г-дин Илхан Болукбаш, член на Надзорен одбор
- Г-дин Олџај Атлиоглу, Член на Надзорен одбор
- Г-дин Хасан Гокхан Килич, член на Надзорен одбор
- Г-дин Фатих Шахбаз, член на Надзорен одбор
- Г-дин Борис Петровски, Независен член на Надзорен одбор
- Г-ѓа Билѓана Ангелова, Независен член на Надзорен одбор

Од страна на Собранието на акционери на 24 февруари 2023 година г-дин Хасан Гокхан Килич е преименуван за член на Надзорниот Одбор, согласноста е издадена од страна на Народна Банка на РСМ на 10 мај 2023 година (примено во Банката на 15 мај 2023 година) и уписот во Централниот регистар на РСМ е извршен на 18 мај 2023 година.

ВОВЕД (продолжение)

(б) Основа за подготвување на посебните финансиски извештаи

Со истекот на третиот последователен мандат на независниот член на Надзорниот одбор г-дин Борис Петровски на ден 02 октомври 2023 година и уписот на промена во Централниот регистар на РСМ од 06 октомври 2023 година, Надзорниот одбор продолжи со работа во следниот состав:

- Г-дин Осман Арслан, Претседател на Надзорен одбор
- Г-дин Илхан Болукбаш, член на Надзорен одбор
- Г-дин Олџај Атлиоглу, Член на Надзорен одбор
- Г-дин Хасан Гокхан Килич, член на Надзорен одбор
- Г-дин Фатих Шахбаз, член на Надзорен одбор
- Г-ѓа Билѓана Ангелова, Независен член на Надзорен одбор

Врз основа на Одлуките донесени на Собранието на акционери од 13 октомври 2023 година, од страна на Банката, поднесено е барање до Народна Банка за издавање на претходна согласност за преименување на г-дин Осман Арслан за член на Надзорен одбор, именување на г-дин Реџеп Сулејман Оздил и именување на г-ѓа Сејдефа Џафче за независен член на Надзорен одбор на Халк Банка А.Д. Скопје при што заклучно 31.12.2023 година постапките се уште траат (белешка 48).

Посебните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Банката на 29 април 2024 и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 29 април 2024.

Стандарди врз основа на кои се подготвени посебните финансиски извештаи

Податоците во приложените посебни финансиски извештаи на Банката се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва, Законот за банки, подзаконската регулатива пропишана од страна на НБРСМ, како и во согласност со Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи (во понатамошниот текст “Методологија“) („Службен весник на РМ“ бр. 83/17) и Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките („Службен весник на РМ“ бр. 83/17 и 149/18), пропишани од страна на НБРСМ.

Објавени стандарди кои сеуште не се во примена

На датумот на издавање на овие посебни финансиски извештаи, не постојат објавени стандарди кои сеуште не се во примена.

Презентација на посебните финансиски извештаи

Финансиските извештаи претставуваат посебни финансиски извештаи на Банката. Банката од 2019 година има вложувања во подружница и започнувајќи од 2019 година, Банката изготвува и консолидирани финансиски извештаи во согласност со Методологијата.

Посебните финансиски извештаи на Банката се прикажани во согласност со формата и содржината на билансните шеми објавени во Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките (“Службен весник на РМ” бр.83/17 и 149/18), (во понатамошниот текст “Одлуката“).

Известувачка и функционална валута

Посебните финансиски извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денари”). Денарот е функционална и известувачка валута на Банката. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

ВОВЕД (продолжение)**(б) Основа за подготвување на посебните финансиски извештаи (продолжение)****Користење на проценки и расудувања**

Презентацијата на посебните финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија, бара користење на најдобри можни проценки и разумни претпоставки од страна на раководството на Банката, кои имаат ефекти на презентираниите вредности на средствата и обврските, како и на приходите и расходите настанати во периодот на известување. Овие проценки и претпоставки се засновани на искуство од минатото и други фактори за кои се верува дека се разумни во околностите и чии резултати претставуваат основа за проценка на сметководствената вредност на средствата и обврските за кои не се достапни податоци од други извори. Стварните резултати во наредните периоди на известување можат да се разликуваат од проценетите износи.

Проценките и претпоставките се прегледуваат на континуирана основа. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој проценката е ревидирана ако истата има влијание само на тој период или пак во периодот на проценка и идните периоди доколку ревидираната проценка влијае на двата периоди – тековниот и идниот период.

Информации во врска со расудувањето направени од раководството и критичните проценки во примената на сметководствените стандарди кои имаат значајно влијание на посебните финансиски извештаи се прикажани во белешка 1(г).

(в) Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие посебни финансиски извештаи.

(и) Трансакции во странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојба. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почетокот на периодот, корегирани за ефективна каматна стапка и плаќања во текот на периодот, и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот. Курсните разлики произлезени од превреднување се признаваат во билансот на успех.

Девизните средства со кои што работи Банката се претежно евра (ЕУР) и американски долари (УСД).

Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2023 и 2022 година беа како што следува:

	2023	2022
	МКД	МКД
1 EUR	61,4950	61,4932
1 USD	55,6516	57,6535
1 CHF	66,4093	62,4487

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(ii) Приходи и расходи по основ на камати

Приходите од камата и расходите од камата се признаваат во билансот на успех за сите каматоносни инструменти на пресметковна основа, според амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања и приливи во текот на очекуваниот век на финансиското средство или обврска (или каде што е соодветно, пократок период) до сегашната вредност на финансиското средство или обврска. При пресметување на ефективната каматна стапка, Банката ги проценува идните парични текови имајќи ги во предвид договорните услови на финансискиот инструмент, но не и идните загуби поради оштетување. Ефективната каматна стапка се утврдува при иницијалното признавање на финансиско средство или обврска и не се ревидира последователно.

Пресметката на ефективната каматна стапка ги вклучува сите надоместоци платени или примени, трансакциски трошоци, дисконти или премии кои се составен дел на ефективната каматна стапка. Трансакциски трошоци се инкрементални трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето, издавањето или отуѓувањето на финансиското средство или обврска.

Приходите и расходите од камати прикажани во билансот на успех вклучуваат:

- камати од финансиски средства и обврски по амортизирана набавна вредност со користење на методот на ефективна камата;
- камата од финансиски средства и обврски кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка со користење на методот на ефективна камата.

(iii) Провизии и надомести

Приходите и расходите од провизии и надомести кои се составен дел од ефективната каматна стапка на финансиските средства и обврски се вклучени во пресметката на ефективната каматна стапка.

Останатите приходи од провизии и надомести, вклучувајќи ги финансиските услуги од страна на Банката во поглед на менувачко работење, платниот промет во земјата и странство, гаранциите, акредитивите и останатите услуги се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши. Кога обврска за кредитирање не се очекува да резултира со повлекување на кредит, провизијата за обврска за кредитирање се признава пропорционално во текот на периодот на траење на обврската.

Останатите расходи од надомести и провизии се однесуваат на финансиски услуги што ги добива Банката и се признаваат како расход кога соодветната услуга ќе се добие.

(iv) Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат кога ќе биде утврдено правото да се прими плаќањето. Дивидендите се прикажани како дел од нето приходите од тргување или приходи од дивиденди во зависност од соодветната класификација на инструментот.

(v) Расходи од наеми

Плаќањата направени по основ на оперативен лизинг се признаваат во билансот на успех по пропорционална метода во времетраењето на закупот. Стимулансите за наеми се признаваат како составен дел од вкупните трошоци за наем, за времетраење на договорот за наем.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(vi) Данок на добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот на добивка се признава во добивката или загубата, освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од временските разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат временските разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни временски разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочлив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат. Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположлива доволната оданочлива добивка.

Непризнатото одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(vii) Финансиски средства и финансиски обврски

Признавање и почетно мерење

Финансиските средства и обврски се признаваат на датумот на порамнување, што го претставува датумот кога средството се испорачува од/на Банката.

Финансиско средство или финансиска обврска почетно се мерат по објективна вредност коригирани, за ставки кои не се мерат по објективна вредност преку билансот на успех, за трансакционите трошоци кои се директно поврзани со стекнувањето или издавањето.

Класификација

Финансиско средство е средството коешто е:

- парично средство,
- сопственички инструмент издаден од друго правно лице,
- договорно право да се примат пари или друго финансиско средство од друго лице;
- договорно право да се разменат финансиски инструменти со друго лице според услови коишто се потенцијално поволни за банката; или
- договор кој може да биде подмирен или ќе се подмири со сопственички инструменти на банката и е:
  - а) недериват за кој банката е или може да биде обврзана да добие променлив број од своите сопственички инструменти, или
  - б) дериват кој може да биде или ќе биде подмирен на друг начин, а не со размена на одреден износ на пари или на друго финансиско средство за фиксен број од нејзините сопственички инструменти.

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорниот аранжман и се состојат од: депозити на банки, финансиски институции и комитенти, обврски по основ на кредити и останати обврски.

Банката ги класифицира финансиските средства при нивното почетно признавање. Финансиските средства се класифицирани во една од следните категории:

- финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност;
- финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка;
- финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех.

Класификацијата на финансиските средства се врши врз основа на:

- деловниот модел на банката за управување со финансиските средства; и
- карактеристиките на договорните парични текови на финансиското средство.

Во категоријата на финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност, банката ги класифицира финансиските средства кои ги исполнуваат следните критериуми:

- банката ги управува финансиските средства со цел наплата на договорните парични текови; и
- согласно со договорните услови на средството, исполнет е условот на „единствено отплати на главница и камата“ - СППИ.

Банката во оваа категорија на финансиски средства ги класифицира и паричните средства, побарувањата од купувачи, побарувања за наем, побарувањата за провизии и надоместоци и сите други финансиски средства коишто претставуваат изложеност на кредитен ризик согласно со Одлуката за управување со кредитниот ризик, а за кои условот на СППИ е неприменлив. За овие средства не е потребно исполнување на условот на СППИ.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(vii) Финансиски средства и обврски - (продолжение)

Класификација (продолжение)

Во категоријата на финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, банката ги класифицира финансиските средства кои ги исполнуваат следните критериуми:

- банката го управува финансиското средство со цел наплата на договорните парични текови и/или за продажба; и
- согласно со договорните услови на средството, исполнет е условот на „единствено отплати на главница и камата“ - СППИ.

Во категоријата на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех, банката ги класифицира финансиските средства кои ги управува со цел тргување и остварување добивка од промените во објективната вредност на средството. Ова е и резидуална категорија, односно банката во оваа категорија ги класификува и сите оние финансиски средства коишто не ги исполнуваат критериумите на останатите две категории.

Оценка на деловниот модел на Банката

Оцената на деловниот модел на Банката се врши на ниво на деловен процес, а не по одделен инструмент. Банката може да има повеќе деловни процеси за управување со финансиски инструменти. Банката може да го користи и управува одделен вид финансиски инструмент на различни начини, така што еден вид финансиски инструмент може да се појави во различни деловни процеси на Банката за управување со финансиските инструменти.

Оценката на деловниот модел ја врши исклучиво клучното раководство на Банката, при што ги зема во предвид сите релевантни и расположливи податоци за начинот на управување на финансиските инструменти, особено како се следат успешноста/остварувањата на деловниот модел и како се известува до раководството на Банката, кои се ризиците коишто влијаат на остварувањето на тој деловен модел и како се управува со тие ризици;

Во зависност од начинот на Управување со финансиските средства се идентификуваат три деловни модели:

- **финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност**, односно финансиските средства се чуваат со цел наплата на договорните парични текови (главница и камата). Доколку одредени финансиски инструменти од оваа категорија се продадат пред нивниот договорен рок на достасување (предвремени продажби), тоа не е директен показател за промената на деловниот модел на Банката. Во случај на предвремени продажби на овие средства, Банката треба да направи анализа дали настанала промена на деловниот модел на Банката за овие финансиски средства, при што треба да се земат предвид податоците за фреквенцијата, периодите и обемот на продажбите; причините за продажбите (пример влошен кредитен ризик, продажба поради управување со ликвидноста и сл.)
- **финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка**, односно финансиски средства се чуваат за наплата на договорните парични текови (главница и камата) и/или за продажба. Овие финансиски средства Банката ги држи заради управување со ликвидноста, одржување на одреден каматен профит, заради усогласување на рочноста (траењето) на финансиските средства со рочноста (траењето) на финансиските обврски коишто се извор на тие финансиски средства, и слично.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(vii) Финансиски средства и обврски (продолжение)

- **финансиските средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех**, односно финансиските средства кои се чуваат со цел тргување и остварување добивка од промените во објективната вредност на средството. Ова е и резидуална категорија, односно Банката во оваа категорија ги класификува и сите оние финансиски средства коишто не ги исполнуваат критериумите на останатите две категории. Имајќи предвид дека овие финансиските средства Банката би ги држела со цел активно и фреквентно тргување со цел остварување на добивка од промените во објективната вредност на средствата, Банката ги управува овие средства со цел реализација на нивната пазарна/објективна вредност и одлуките при управувањето ги носи врз основа на нивната пазарна/објективна вредност.

СППИ тест

Должнички финансиски средства коишто согласно деловниот модел на Банката треба да се класификуваат во категориите на финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност или на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, треба да исполнат уште еден услов - согласно договорните услови на средството, Банката очекува парични текови на одредени датуми „единствено врз основа на отплата на главница и камата“ - СППИ. Во рамки на договорните парични текови, елементот „главница“ го опфаќа износот при првичното одобрување, намален за сите отплати; а елементот „камата“ претставува надомест за временската вредност на парите, кредитниот ризик, ликвидносниот ризик, административните или услужните трошоци и профитната маргина.

За да е исполнет условот на СППИ, договорните парични текови не треба да вклучуваат било каква изложеност на ризици или променливост кои не претставуваат вообичаен кредитен аранжман (на пример, изложеност на ризик од промена на цените на акции или добра/стоки). Оценката дали е исполнет СППИ условот се прави во валутата во која средството е деноминирано. Условот на СППИ единствено може да се разгледува само за должничките финансиски средства. Оние должнички финансиски средства за кои е оценето дека не го исполнуваат условот на СППИ, Банката ќе ги класифицира како финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех и ќе ја мери нивната објективна вредност.

Анализата дали е исполнет условот на СППИ се прави при почетното признавање на секое/група должничко финансиско средство.

Анализата дали е исполнет условот на СППИ се прави врз основа на договорните услови на инструментот и се земаат во предвид сите парични текови утврдени во договорот. За оние должнички финансиски средства кои произлегуваат од одреден производ за кој Банката има типизиран договор (или договорни услови) кој се применува за сите одделни побарувања по тој производ, Банката анализата дали е исполнет условот на СППИ ја прави на ниво на производ, а не по поединечно финансиско средство.

При анализата дали е исполнет условот на СППИ, Банката го зема во предвид и следното:

- за финансиските средства кои имаат различна каматна стапка од онаа којашто вообичаено се применува на исти или слични финансиски инструменти, Банката прави споредба помеѓу недисконтираните парични текови на анализираното финансиско средство и недисконтираните парични текови на финансиско средство со ист кредитен квалитет и со исти договорни услови, освен каматната стапка (т.н. „benchmark“ инструмент). Доколку разликата помеѓу паричните текови на двата инструменти е значајна, анализираниот инструмент не го исполнува условот на СППИ и се класифицира и мери по објективна вредност преку Билансот на успех;
- за финансиските средства за кои регулаторот пропишува максимална вредност на каматната стапка која не смее да се надмине, се смета дека го исполнува условот на СППИ;

ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(vii) Финансиски средства и обврски (продолжение)

СППИ тест (продолжение)

- за финансиските средства за кои согласно со договорните услови е предвидена минимална/максимална вредност под/над која каматната стапка не може да падне/надмине, се смета дека го исполнуваат условот на СППИ;
- за финансиските инструменти чијашто каматна стапка периодично се усогласува за стапката на инфлација, се смета дека го исполнуваат СППИ условот;
- за финансиските средства за кои со договорните услови е предвидена промена на каматната стапка доколку настане промена на кредитната способност на клиентот (уредено во договорот дека се следи преку кој било показател за кредитната способност на клиентот, како на пр.: неплаќање на договорните обврски во одреден рок, влошување/подобрување на интерната или регулаторната категорија на ризик, надминување на одредена вредност на одреден/и финансиски показател/и за работењето на клиентот и сл.), се смета дека го исполнуваат условот на СППИ;
- за финансиските инструменти одобрени во денари со валутна клаузула, се смета дека го исполнуваат СППИ условот (доколку и останатите карактеристики на инструментот упатуваат на исполнување на СППИ условот);
- доколку финансискиот инструмент содржи одредена карактеристика поради која СППИ условот не е исполнет, но притоа таа карактеристика има незначително влијание на договорните парични текови на средството (анг. „de minimis feature“), Банката смета дека СППИ условот е исполнет;
- доколку финансискиот инструмент содржи одредена карактеристика која би ги изменила договорните парични текови на средството само доколку настане одреден исклучително редок настан со мала веројатност да се случи, Банката смета дека е исполнет условот на СППИ;
- доколку договорните услови на финансискиот инструмент предвидуваат можност за предвремена отплата и доколку износот кој би се наплатил во случај на предвремена отплата го претставува износот на ненаплатената главница и достасаната ненаплатена камата, како и разумен надомест за предвременото раскинување на договорот (до 5% од предвреме отплатениот износ), Банката смета дека СППИ условот е исполнет;
- доколку договорните услови на финансискиот инструмент предвидуваат можност за продолжување на рокот на достасување и доколку паричните текови и во продолжениот период на достасување го исполнуваат условот на СППИ (може да вклучуваат и разумен надомест за продолжувањето на периодот на достасување), Банката смета дека СППИ условот е исполнет.

Во случај на измена на договорните парични текови на постоечко финансиско средство, Банката на датумот на изменувањето повторно оценува/проверува дали е исполнет условот на СППИ со новите изменети договорни услови и соодветно го класифицира финансиското средство.

Прекласификација

Прекласификација на должничките финансиски средства од една во друга категорија е можна само доколку дојде до промена на деловниот модел на Банката за управување со тие средства. Прекласификациите се прават во ретки случаи кога промената на деловниот модел има значајно влијание на деловните операции на Банката, кога промената е поради промена на надворешни или внатрешни фактори кои имаат значајно влијание на активностите на Банката и сл. Одлуката за промена на деловниот модел ја носи раководството на Банката. Доколку настане промена на деловниот модел, Банката мора да ги прекласификува сите финансиски средства од една во друга категорија. Во вакви случаи, прекласификуваните средства продолжуваат да се мерат соодветно со принципите на новата категорија од тој датум проспективно, односно не се прави корекција на сите дотогаш признаени добивки или загуби.

Прекласификација на сопственичките финансиски средства од една во друга категорија не е дозволена.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(vii) Финансиски средства и обврски (продолжение)

Принципи на мерење на вредноста

Банката користи два принципи на мерење на вредноста на средствата и обврските:

- принцип на мерење по амортизирана набавна вредност и
- принцип на мерење по објективна вредност.

Амортизирана набавна вредност на финансиско средство или финансиска обврска е износ по кој се мери средството или обврската земајќи го во предвид:

- износот при почетното признавање;
- намален за отплатите на главница;
- намален или зголемен за износот на акумулирана амортизација со употреба на методот на ефективна каматна стапка, за секоја разлика помеѓу износот при почетното признавање и износот при достасувањето и
- намален за исправката на вредноста поради оштетување или ненаплатливост.

Ефективната каматна стапка е еднаква на стапката која ги дисконтира очекуваните идни парични приливи и одливи од инструментот до датумот на крајна достасаност на инструментот или за пократок временски период, доколку е тоа соодветно. Мерењето со употреба на методот на ефективна каматна стапка овозможува амортизирање на набавната вредност на финансискиот инструмент и на приходот/расходот од камата во периодот на очекувано достасување на инструментот. При пресметка на ефективна каматна стапка, се земаат во предвид:

- сите очекувани идни парични текови;
- сите платени и/или наплатени провизии и надомести кои претставуваат составен дел од ефективната камата на финансиското средство или обврска (надомести за оценка на финансиската состојба на клиентот, за посредување при договарање на условите на финансискиот инструмент, надомести за поднесување барање и обработка на барањето за одобрување на кредити, надомести за повлекување на средствата по финансискиот инструмент, редовен месечен надомест за управување со кредитот до крајното достасување на кредитот којшто се задолжува и се наплатува во истиот момент со задолжувањето и наплатата на редовната договорна камата и слично);
- трансакциските трошоци кои се директно поврзани со трансакцијата (надомести и провизии платени на продажни агенти, советници, брокери, дилери, надомести на регулаторни тела, платени даноци и царини и слично) и
- премиите и/или дисконтите одобрени на финансискиот инструмент.

При пресметувањето на ефективната каматна стапка, банката не ја зема предвид исправката на вредноста (загубите поради оштетување) на финансискиот инструмент.

Мерењето по објективна вредност претпоставува дека средството или обврската се разменуваат помеѓу пазарни учесници, во вообичаена трансакција, според тековните пазарни услови на датумот на мерење. Објективната вредност се утврдува на различни начини, во зависност од тоа дали средството или обврската се тргува на активен пазар или не се тргува.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(vii) Финансиски средства и обврски (продолжение)

Принципи на мерење на вредноста (продолжение)

Активен пазар е пазарот на кој се вршат трансакции со средството или обврската со доволна фреквенција и обем, за да обезбедат ценовна информација за средството или обврската. Соодветната котирана пазарна цена за средството или обврската е онаа што е во рамките на распонот помеѓу куповната и продажната цена, а којашто најдобро ја претставува објективната вредност во соодветните услови. Вообичаено се употребува тековната: куповна цена за средството коешто се чува или за обврската којашто треба да се издаде, односно продажна/понудена цена за средството коешто ќе биде стекнато или за обврската којашто се чува; просечната пазарна цена или друга цена согласно со вообичаената, прифатена пазарна практика.

Доколку не постои активен пазар за финансиското средство или обврска, Банката за да ја одреди објективната вредност на средството или обврската, применува техники на вреднување за коишто има најмногу расположливи податоци, давајќи им предност на податоците коишто можат да се потврдат на пазарот. Вообичаени техники на вреднување во Банката се: пазарен пристап (се користат котирани цени или други релевантни информации од пазарни трансакции со исти или слични средства или обврски) и приходен пристап (дисконтирана вредност на тековните пазарни очекувања за идните износи (парични приливи или приходи и расходи) од средството или обврската). При примената на техниките за вреднување, Банката:

- користи информации за постигнатите цени на скорешни (од последните 6 месеци), нормални, комерцијални трансакции за истиот финансиски инструмент помеѓу запознаени, доброволни странки (ако се достапни);
- ако нема информација за постигнатите цени од скорешните трансакции за истиот финансиски инструмент, тогаш за утврдување на објективната вредност треба да се примени тековната пазарна цена на друг инструмент, кој е во суштина ист (во смисла на тоа дека е со иста валута и со ист или сличен рок на достасување);
- ако не може да се добие информација за објективната вредност на финансискиот инструмент од пазарите, тогаш за одредување на објективната вредност на финансискиот инструмент се употребуваат податоци коишто не можат да се потврдат на пазарите.

Банката ја мери/утврдува објективната вредност на сопственичките инструменти кои немаат тргувана цена на активен пазар и дериватите што се поврзани со нив и коишто мора да се подмират со испорака на вакви некотирани сопственички инструменти. Банката ја утврдува објективната вредност со примена на метод кој најдобро ја одразува објективната вредност на сопственичкиот инструмент. За вложувањата на Банката во сопственички инструменти на одредени специфични институции, за коишто нема активен пазар и чиешто поседување е утврдено со закон и/или е поврзано со можноста за користење на услугите коишто ги вршат овие институции, се смета дека нивната набавна вредност ја одразува нивната објективна вредност. Банката ги класифицира овие вложувања како финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка.

Загуби поради оштетување

Банката, најмалку на месечна основа, проценува дали постојат објективни докази за оштетување на финансиските средства кои не се мерат според објективна вредност преку билансот на успех или на група на финансиски средства. Финансиските средства се оштетени кога постојат објективни докази дека оштетувањето настанало по почетното признавање на средството, и истото има влијание на идните парични текови кои можат веродостојно да се проценат.

Банката издвојува загуби поради оштетување согласно Одлуката на НБРСМ за управување со кредитниот ризик.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(vii) Финансиски средства и обврски (продолжение)

Принципи на мерење на вредноста (продолжение)

Загуби поради оштетување (продолжение)

Банката анализира докази за оштетување за кредитите и побарувањата и хартиите од вредност на поединечна основа.

Објективен доказ дека финансиските средства (вклучувајќи ги и сопственичките хартии од вредност) се оштетени може да вклучува доцнење или неисполнување на обврските на должникот, реструктурирање на кредитот од страна на Банката според поповолни услови кои Банката инаку не ги одобрува, индикации дека должникот или издавачот на хартиите од вредност банкротирале, исчезнување на активен пазар за хартиите од вредност, или други воочливи информации за група на средства како што се негативни промени во платежниот статус на должникот или издавачот на хартиите од вредност во групата, или економски услови кои соодветствуваат со неисполнување на обврските на групата.

Загуба поради оштетување на средствата евидентирани по амортизирана набавна вредност се мери како разлика помеѓу сметководствената вредност на финансиските средства и сегашната вредност на очекуваните парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средствата. Загубите поради оштетување се признаваат во билансот на успех и се рефлектирани во сметката за исправка на вредност за кредити и аванси. Каматата на оштетените средства продолжува да се признава преку амортизација на дисконтот. Доколку во наредниот период износот на загубата поради оштетување се намали, загубата се анулира низ билансот на успехот.

Загубите поради оштетување на вложувањата расположливи-за-продажба се признаваат со пренесување на кумулативната загуба која е признаена директно од главнината во билансот на успех. Кумулативната загуба која се пренесува од главнината во билансот на успех е разлика помеѓу набавната вредност, намалена за сите исправки на вредност претходно признаени во билансот на успех. Промените во посебната резерва како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камата.

Доколку во последователен период, објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба должнички инструменти се зголеми и зголемувањето може да биде објективно поврзано со настан кој се случил откако загубата поради оштетување била призната во билансот на успех, загубата се анулира низ билансот на успех. Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност се признава директно во главнина.

Депризнавање

Банката ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг. Секој остаток од пренесените финансиски средства кои се креирани или задржани од Банката се признава како посебно средство или обврска. Банката ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(vii) Финансиски средства и обврски (продолжение)

Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојбата само кога Банката има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се презентираат на нето основа само доколку тоа е дозволено со сметководствените стандарди, или за добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозити чувани во Народната Банка на Република Северна Македонија („НБРСМ“), депозити по видување кај банките, како и високоликвидните финансиски средства со оригинален рок на достасаност од три или помал од три месеци, кои се предмет на незначителен ризик од промена на нивната објективна вредност.

Паричните средства и паричните еквиваленти се евидентираат по амортизирана набавна вредност во билансот на состојба.

Средства и обврски за тргување

Средства и обврски за тргување се оние средства и обврски кои Банката ги стекнува главно со цел продажба или повторно откупување во блиска иднина, или кои ги чува како дел од портфолио за остварување на добивка во краток рок.

Средствата и обврските за тргување почетно се признаваат и последователно се мерат по објективна вредност во билансот на состојба, а трансакциските трошоци при почетното признавање директно се признаваат во билансот на успех. Сите промени во објективната вредност се признаваат како дел од нето приходи од тргување во билансот на успех. Средствата и обврските за тргување не се рекласификуваат последователно по нивното почетно признавање.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или предвидливи плаќања кои не се котирани на активен пазар и кои Банката нема намера да ги продаде веднаш или во блиска иднина.

Кредитите и побарувањата почетно се признаваат по објективна вредност плус инкременталните директни трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(vii) Финансиски средства и обврски (продолжение)

Вложувања

Вложувањата почетно се искажуваат по нивната објективна вредност плус, во случај на хартии од вредност кои не се мерат според објективна вредност преку билансот на успех, инкременталните директни трансакциони трошоци и последователно се мерат во зависност од нивната класификација.

Вложувања чувани до достасување

Средствата чувани до достасување се финансиски средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксно достасување кои Банката има намера и можност да ги чува до периодот на достасување.

Средствата чувани до достасување се проценуваат по амортизирана набавна вредност, со употреба на методот на ефективна камата. Продажба или рекласификација на значителен износ на средствата чувани до достасување далеку од нивниот период на достасување ќе предизвика рекласификација на сите средства чувани до достасување како расположливи-за-продажба, а Банката нема да може да класификува вложувања како чувани до достасување во тековната и следните две години.

Постојат некои исклучоци од ова правило, и тоа:

- Предвреме продадените или прекласифицирани средства се блиску до крајниот период на достасување, така што промените во пазарните каматни стапки имаат незначителен ефект на објективната вредност на финансиските средства.
- Банката ја наплатила скоро целата оригинална главница на финансиското средство преку отплатите, согласно со амортизациониот план, или претплатите или
- Се однесуваат на изолиран настан кој не се повторува и кој е надвор од контрола на Банката.

Вложувања расположливи-за-продажба

Вложувања расположливи-за-продажба се финансиски средства кои не се чуваат заради тргување, ниту се чуваат до периодот на достасување. Инструментите расположливи-за-продажба ги вклучуваат државните записи, обврзниците издадени од државата и вложувањата во сопственички инструменти.

Вложувањата расположливи за продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност, со исклучок за финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, коишто се мерат по набавна вредност намалена за загубите поради оштетување.

Приходот од камата се признава во билансот на успех со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Приходот од дивиденда се признава кога на Банката ќе и биде утврдено правото да се прими плаќањето. Добивките или загубите од курсни разлики на должничките инструменти расположливи-за-продажба се признаваат во билансот на успех.

Промените во објективната вредност на вложувањата расположливи-за-продажба се евидентираат во капиталот се додека вложувањата не се продадени или оштетени, при што кумулативните добивки или загуби од капиталот се признаваат во билансот на успех.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Преземените средства вклучуваат недвижности и опрема кои се стекнати преку постапка на преземање како би се исполниле обврските на комитентите, целосно или делумно, за соодветниот кредит и истите се прикажани во ставката преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (преземени средства). Преземените средства почетно се признаваат по пониската од проценетата вредност, намалена за очекуваните трошоци за продажба кои ќе паднат на товар на Банката и вредноста на преземеното средство наведена во актот донесен од страна на Извршителот во постапката за присилна наплата, од кој произлегува правниот основ за стекнување на правото на сопственост. Проценетата вредност се определува од страна на овластен проценител.

На датумот на почетното признавање на средството, Банката е должна согласно Одлуката за сметководствениот и регулаторниот третман на средствата преземени врз основа на ненаплатени побарувања во билансот на состојба да ја намали вредноста на преземеното средство како оштетување во износ од најмалку 20% од вредноста по која средствата почетно се признаваат.

Доколку износот на затворената исправка на вредност/посебна резерва е поголем од оштетувањето од претходниот пасус, Банката ја признава оваа разлика како ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството.

По почетното признавање, најмалку еднаш во период од дванаесет месеци Банката врши проценка на преземеното средство и утврдува разлика со сметководствената вредност. Во исто време Банката пресметува 20% од нето вредноста на преземеното средство и го споредува со разликата помеѓу проценетата и сметководствената вредност. Поголемиот износ го признава во билансот на успех како загуба за оштетување.

Во случај на пренамена на преземено средство во основно средство коешто служи на Банката во работењето, вредноста по која ќе се евидентира основното средство е по пониската од последната важечка проценка извршена од страна на овластен проценител и од сметководствена вредност на средството на датумот на преземање (согласно со Одлуката за сметководствениот и регулаторниот третман на средствата преземени врз основа на ненаплатени побарувања).

(ix) Недвижности и опрема

Признавање и мерење

Недвижностите и опремата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување, доколку има.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Набавениот софтвер кој е неопходен за функционирање на соодветната опрема се признава како дел од таа опрема.

Кога делови од ставките од недвижности и опрема имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Банката и трошоците на истото може да се измерат веродостојно. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

ВОВЕД (продолжение)**(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****(ix) Недвижности и опрема (продолжение)***Амортизација*

Амортизацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот употребен век на траење.

Годишните стапки на амортизација, според нивниот употребен век на траење, за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Градежни објекти	2,5
Опрема	10 – 25

Вложувањата во недвижности и опрема земени под закуп се амортизираат по пониската од употребен век на траење и времетраењето на договорот за закуп.

Методот на амортизација, корисниот век на употреба и остатокот на вредноста се преоценуваат на секој датум на известување.

(x) Нематеријални средства*Мерење и признавање*

Нематеријалните средства набавени од Банката се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулирани загуби поради оштетување, доколку има.

Последователни издатоци

Последователни издатоци за нематеријални средства се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во специфично средство на кое се однесуваат. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Амортизација

Амортизацијата се признава по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот употребен век на траење.

Годишните стапки на амортизација, според нивниот употребен век на траење, за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Софтвер	25
Лиценци	25

Методот на амортизација, корисниот век на употреба и остатокот на вредноста се преоценуваат на секој датум на известување.

(xi) Средства земени под наем – наемател

Наеми со кои се пренесуваат суштински сите ризици и награди својствени за сопственоста на изнајменото средство се класифицирани како финансиски наеми. При отпочнување на наемот, финансискиот наем се евидентира по понискиот износ од објективната вредност и сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Последователно, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика на Банката за тоа средство.

Останатите наеми се оперативни наеми и изнајмените средства не се признаваат во Билансот на Состојба на Банката.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(xii) Загуби поради оштетување на нефинансиските средства

Нефинансиските средства на Банката се разгледуваат на секој датум на изготвување на билансот на состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за оштетување. Ако постои ваква индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загуба поради оштетување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или за единицата која генерира пари, а на која и припаѓа средството, го надминува неговиот надоместлив износ. За средството што не создава во голема мера независни парични приливи, надоместувачкиот износ се утврдува за единицата која генерира пари, а на која и припаѓа средството.

Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува која што генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради оштетување се признаваат во билансот на успех.

Надоместувачкиот износ на дадено средство или за единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од објективната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради оштетување на дадено средство се анулира доколку постои индикација дека загуба поради оштетување признаена за средството можеби веќе не постои и има промени во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

Зголемената сметководствена вредност на дадено средство, како резултат на анулирање на загуба поради оштетување, не треба да ја надмине сметководствената вредност која би била определена (нето од амортизацијата) кога не би била признаена загуба поради оштетување на средството во претходните години.

(xiii) Депозити и обврски по кредити

Депозитите и обврските по кредити се извори на финансирање на Банката.

Депозитите и обврските по кредити, почетно се искажуваат по нивната набавна вредност, којашто претставува објективна вредност на примениот надомест, зголемена за трансакциските трошоци. Последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

(xiv) Резервирања

Резервирање се признава во билансот на состојба кога Банката како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив од Банката за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците, специфични за обврската.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(xiv) Резервирања (продолжение)

Резервирање за неповолни договори се признава кога очекуваните користи од договорот за Банката се помали од неизбежните трошоци за исполнување на обврските според договорот. Резервирањето се утврдува по сегашната вредност од пониската вредност од очекуваните трошоци за откажување на договорот и сегашната вредност на очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред да се утврди резервација, Банката признава загуба поради оштетување на средствата поврзани со договорот.

(xv) Користи за вработените

Планови за дефинирани придонеси

Банката плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на македонските закони. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Банката нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех кога се пресметуваат.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Банката признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколку Банката има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Банката признава обврска и расход по основ на приватно здравствено осигурување на годишно ниво.

Останати долгорочни користи за вработените

Согласно македонската законска регулатива Банката исплаќа две просечни месечни нето плати по работник, исплатени во Република Северна Македонија во претходните три месеци на вработените во моментот на заминување во пензија. Долгорочните користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност. Банката нема дополнителна обврска за плаќање по овој основ.

(xvi) Акционерски капитал

Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Инкременталните трошоци директно поврзани со издавање на обични акции и опции на акции се признаваат како намалување од капиталот.

Откуп на сопствени акции

Кога Банката откупува сопствени акции, износот на платениот надомест, вклучувајќи ги и директните зависни трошоци, се признаваат како намалување во капиталот. Откупените акции се класифицираат како сопствени акции и претставуваат негативна ставка во вкупниот капитал. Кога сопствените акции последователно се продадени, добиениот износ се признава како зголемување во капиталот, и вишокот или кусокот од трансакцијата се пренесува на/од премии од акции.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(xvii) Заработка по акција

Банката презентира основна и разводнета заработка по акција за своите обични акции. Основната заработка по акција се пресметува со делење на добивката или загубата којашто им припаѓа на сопствениците на обични акции на Банката со пондерираниот просечен број на обични акции во периодот. Разводнетата заработка по акција се пресметува со корегирање на добивката или загубата која припаѓа на имателите на обични акции и пондерираниот просечен број на акции во текот на периодот за ефектот на сите разводнувачки потенцијални обични акции.

(xviii) Известување според сегменти

Оперативниот сегмент претставува компонента на Банката што може да се разграничи и кој што е ангажиран или во обезбедување на производи или услуги (деловен сегмент), или во обезбедување на производи или услуги во одредени економски области (географски сегменти) и е подложен на ризици и награди различни од оние на другите сегменти. Резултатите од работење се редовно разгледувани од страна на Надзорниот одбор на Банката со цел да се оценат остварувањата и да се донесе одлука за идните деловни активности и за кои стојат на располагање дискретни финансиски информации.

Банката примарно известува по деловни сегменти. Идентификувани се следните главни сегменти, работа со население, корпоративно банкарство, работа со хартии од вредност и неалоцирано. Основните информации по сегменти се темелат на интерно изработена извештајна структура по деловни сегменти.

(xix) Подружници

Подружниците се правни лица кај кои Банката има контрола врз финансиските и деловните политики и поседува повеќе од една половина од гласачките права. Постоенето на контрола и ефектот од поседувањето на гласовите се зема предвид при одредување дали Банката има контрола врз друго правно лице. Набавна вредност на вложувањето претставува објективната вредност на даденото средство. Банката ги евидентира вложувањата во подружници по нивната набавна вредност.

(xx) Вонбилансна евиденција

Банката води вонбилансна евиденција за извршени трансакции кои во моментот не ги исполнуваат критериумите за признавање како средство или обврска, а кои можат да создадат идни приливи и одливи на средства и кои претставуваат извор на информации за работењето, за утврдувањето на ризикот од работењето и евентуалните идни обврски. Оваа евиденција ги опфаќа следниве ставки: издадени непокриени платежни и чинидбени гаранции, отворени непокриени акредитиви, авали, акцепти, преземени неотповикливи обврски за кредити, неискористен дел на одобрени рамковни кредити, неискористени лимити на кредитни картички, неискористени пречекорувања по тековни сметки, и други облици на гаранција врз чија основа можат да настанат обврски за плаќање и побарувања од страна на Банката како и друга книговодствена евиденција која за неа не претставува посебен ризик (евиденција на отпишани побарувања, покриени акредитиви, покриени гаранции и сл.). Вонбилансната евиденција се евидентира на денот на случување на настанот.

ВОВЕД (продолжение)

(г) Употреба на оценки и проценки

Значајни проценки при примената на сметководствените политики

Значајните сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики се презентирани подолу:

Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските инструменти кои не котираат на активните пазари се определува со користење на интерни техники за вреднување. Тие вклучуваат користење на методи на сегашна вредност, модели врз основа на параметри кои се достапни. Сите модели на вреднување најпрво се потврдуваат пред да бидат користени како основа за финансиско известување и периодично се разгледуваат од страна на квалификуван персонал кој што е независен во однос на областа за која е креиран моделот. Каде што е можно, Банката ги споредува вреднувањата добиени од различните модели со оние кои котираат на активни пазари на слични инструменти, и со стварните вредности кога истите се реализираат, со цел понатаму да ги потврди и стандардизира моделите. Голем број на различни фактори се вклучени во моделите, вклучувајќи стварни или проценети пазарни цени и стапки, како што се временска вредност и непостојаност, пазарни услови и ликвидност. Банката ги применува моделите конзистентно од еден до друг период, обезбедувајќи споредливост и континуитет на вреднувањата низ периодите, но оценката на објективната вредност инхерентно инволвира значаен степен на проценување.

Во Република Северна Македонија не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купување и продажба на побарувањата и другите финансиските средства и обврски, за кои не постојат официјално објавени пазарни цени.

Раководството врши проценка на вкупната изложеност на ризик така што кога е проценето дека постојат навестувања дека евидентираната сметководствена вредност нема да може да биде реализирана, во тој случај се признава резервација. Според мислењето на раководството, искажаните сметководствени вредности на средствата кои не котираат на активниот пазар всушност ги претставуваат највалидните и најкорисните вредности за известување кои важат под сегашните пазарни околности.

Исправка на вредноста на кредитите

Банката месечно врши анализа на кредитната изложеност со цел да се процени дали постојат индикации за оштетување на кредитите. Во одредувањето дали загубата поради оштетување треба да се евидентира во посебниот биланс на успех, Банката донесува оценка за тоа дали постојат некои видливи показатели кои укажуваат на намалување на идните парични текови од кредитното портфолио пред намалувањето да биде идентификувано на поединечниот кредит во тоа портфолио. Овој доказ може да вклучува видливи показатели кои укажуваат дека постојат негативни промени во способноста за плаќање на кредитот од страна на кредитокорисникот или неможноста за плаќање е резултат на неповолните економски состојби во земјата кои директно влијаат врз способноста на кредитокорисникот да ги подмири своите обврски во предвидениот рок. Банката користи проценки врз основа на историското искуство за загуби кои се однесуваат на средства кои имаат карактеристики на кредитен ризик и постоење на објективен доказ за оштетување кои се слични на оние во портфолиото кога ги планира идните парични текови. Методологијата и претпоставките користени за проценка на износот и времето на идните парични текови се анализира на редовна основа со цел да се намалат разликите меѓу проценетата загуба и искуството од стварните загуби.

ВОВЕД (продолжение)

(г) Употреба на оценки и проценки (продолжение)

Значајни проценки при примената на сметководствените политики (продолжение)

Корисен век на материјалните и нематеријалните средства

Раководството на Банката го одредува проценетиот корисен век и соодветниот трошок за амортизација на материјалните и нематеријалните средства. Соодветноста на проценетиот корисен век се анализира на годишно ниво или секогаш кога постојат индикации за значајни промени во користените претпоставки, како што се предвидениот технолошкиот развој, факторите кои влијаат на економијата во поширокото опкружување и индустријата.

Актуарски претпоставки за дефинираните планови за користи на вработените

Евентуалните трошоци кои Банката би ги имала по основ на дефинираните планови зависат првенствено од вистински очекуваните идни искуства а особено од промената на дисконтната стапка и зголемувањето на платите. Други фактори исто така можат да ја променат вкупната обврска по оваа основа како што се бројот на вработените кои предвреме ја напуштаат Банката во однос на пензионирањето и бројот на нови вработени.

(д) Промена на сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки

Не постојат промени во сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки во приложените финансиски извештаи.

(f) Усогласеност со законската регулатива

Банката ги извршува своите активности во согласност со законската регулатива во Република Северна Македонија како и подзаконските акти пропишани од Народна банка на Република Северна Македонија и други регулатори.

Во продолжение на текстот ќе бидат наведени доставени и спроведени активности.

- На 20.03.2023 година од страна на НБРСМ беше доставено Известување за вршење тематска теренска контрола со Бр.23-10582/1, примено во Банката 22.03.2023 година со број 02-9789/1. Контролата го опфати постигнатото целно ниво на подготвеност на Банката од напади од дигиталниот простор. По завршување на контролата од НБРСМ беше доставен Извештај од тематска теренска контрола ПТ број 23-32496/1 од 02.10.2023 заведен во Банката под број 02-32005/1 од 03.10.2023 година на кој Банката достави Информација и Акциски план по наодите констатирани со тематската теренска контрола, по кои ќе се постапува и ќе се известува НБРСМ.
- На ден 04.09.2023 година од страна на НБРСМ доставено беше Известување за вршење непосредна теренска контрола со Бр.11-29733/2, примено во Банката на 06.09.2023 година со број 02-28782/1. Контролата ја опфати усогласеноста на интерните акти и процедури на Банката со законската и подзаконска регулатива во делот на работењето со готовина, како и нивна соодветна примена во работењето на Банката. По завршување на контролата од страна на НБРСМ беше доставен Записник на кој Банката имаше Приговор. По завршување на постапката на достава на Приговорот, Записникот на НБРСМ ПТ бр.11-29733/10 од 06.11.2023 година стана конечен.
- На 15.03.2023 година во просториите на Банката, Народна Банка спроведе делумна непосредна контрола на работењето на машините за обработка на пари со коишто ракуваат клиентите на Банката. НБРСМ достави Записник од извршената делумна теренска контрола бр. 11-15369/2 од 25.04.2023 година заведен во Банката под број 12-13651/1 од 26.04.2023 година.

ВОВЕД (продолжение)

(f) Усогласеност со законската регулатива (продолжение)

- На 26.10.2023 година од страна на НБРСМ доставено беше Известување за вршење делумна теренска контрола со ПТ број 17-35214/1, примено во Банката на 27.10.2023 година со број 02-34873/1. Контролата ги опфаќа стратегијата и деловните планови, организациска поставеност и корпоративно управување, општа рамка за управување со одделни ризици и процеси, систем за известување, стрес тестирање, нов производ и ИТ апликации, внатрешна и надворешна ревизија, кредитен ризик, ликвидносен ризик, ризик од промена на каматни стапки во портфолиото на банкарски активности, системот за спречување перење пари и финансирање на тероризам и правниот ризик. Теренскиот дел на контролата во Банката започна на 20.11.2023 година. До издавањето на овие финансиски извештаи не е доставен записник од НБРМ во врска со оваа контрола.
- Во текот на 2023 година од НБРСМ до Банката беа доставени прашалници, дописи, барања и останата комуникација на која одговорните организациони единици навремено ги доставија своите одговори.

Со состојба на денот на посебните финансиски извештаи не постои неусогласеност со регулативата пропишана од НБРСМ во однос на солвентноста и адекватноста на капиталот, лимитите на изложеност на Банката, вложувањата на Банката, ликвидноста на Банката и отворената девизна позиција.

(e) Обелоденувања за управување со ризиците

Описот, квалитативните и квантитативните информации за поделните ризици се детално обелоденети во белешка 2. Управување со ризици.

(ж) Настани по датумот на Билансот на Состојба

Настани по датумот на билансот на состојба се настаните, поволни и неповолни, кои се случуваат помеѓу датумот на Билансот на Состојба и датумот кога посебните финансиски извештаи се одобрени за издавање. Доколку постои доказ за услови кои постоеле на датумот на Билансот на Состојба, Банката ги коригира посебните финансиски извештаи. Банката не прави корекција на посебните финансиски извештаи за настани по датумот на билансот на состојба, за кои услови се појавиле по датумот на Билансот на состојба.

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски****А Класификација на финансиските средства и финансиските обврски**

	по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
<i>во илјади денари</i>						
2023 (тековна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	21.266.101	21.266.101
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	62.022.363	62.022.363
Вложувања во хартии од вредност	-	-	9.627.767	34.708	-	9.662.475
Останати побарувања	-	-	-	-	1.333.403	1.333.403
Вкупно финансиски средства	-	-	9.627.767	34.708	84.621.867	94.284.342
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	8.600.729	8.600.729
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	66.676.024	66.676.024
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	4.549.751	4.549.751
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	1.133.007	1.133.007
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	-	80.959.511	80.959.511

ХАЛК БАНКА АД Скопје
Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023
(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

	по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
<i>во илјади денари</i>						
2022 (претходна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	14.737.639	14.737.639
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	56.558.204	56.558.204
Вложувања во хартии од вредност	-	-	7.933.708	34.708	-	7.968.416
Останати побарувања	-	-	-	-	1.126.972	1.126.972
Вкупно финансиски средства	-	-	7.933.708	34.708	72.422.815	80.391.231
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	7.294.936	7.294.936
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	57.055.834	57.055.834
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	5.020.716	5.020.716
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	900.781	900.781
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	-	70.272.267	70.272.267

2. Управување со ризиците

Република Северна Македонија е мала и отворена економија, и согласно тоа, шоките во глобалната економија брзо се прелеваат и кај нас. Стратешката определба за што побрзо придвижување во евроатланските интеграции, отворањето на преговорите за членство во Европската Унија уште повеќе ќе ја зголеми чувствителноста на шоките и брзината со која истите се прелеваат во домашната економија. Исто така, треба да се има предвид дека актуелната стратегија на монетарната политика во Република Северна Македонија на таргетирање на девизниот курс има одредени слабости како што е неможност да се амортизираат одредени домашни шокови, или шокови кои се пренесени од земјата чија валута се користи како сидро. Во вакви услови, се претпоставува дека одговорот на ефектите што би ги предизвикала глобалната криза во нашата економија би опфатиле спроведување на делумно експанзивна фискална политика, а од друга страна водење на рестриктивна монетарна политика со покачување на референтната каматна стапка заради зауздување на високата инфлација. Зголемувањето на референтната каматна стапка започна од Април 2022 година и се случи во неколку наврати во 2023 година, како потреба за стабилизација на инфлацијата и инфлациските очекувања, што ги влошува условите за финансирање и ја намалува побарувачката за нови кредити, а за дел од постојните должници се зголемува товарот за отплата на долгот, со што расте и кредитниот ризик.

Улогата на најзначајни фактори на ризик ја имаат подолготрајното задржување на високата инфлација, ефектите од досегашното затегнување на монетарната политика во домашни и светски рамки, евентуалното задржување на високите каматни стапки и влошување на финансиските услови со негативни ефекти врз стабилноста на финансиските пазари и задолженоста, како и зголемените геополитички тензии и трговски ограничувања кои предизвикуваат високи неизвесни ефекти пред се војната во Украина и случувањата на Блискиот Исток кои не стивнуваат.

Согласно најновиот макроекономски контекст, се очекува растот на БДП да достигне до 3% во 2024 година, односно истиот ќе забрза во 2024 година искачувајќи се на 4%. Се очекува позитивен придонес на домашната потрошувачка поддржана од растот на потрошувачката на населението и на бруто-инвестициите. Истовремено, се очекува и посилен динамичен кај расположливиот доход.

Оценките за раст кај увозните цени се задржуваат со што стапката на инфлација во 2024 година се проектира на ниво од 3,5%, односно би се намалила до ниво од 2% во 2025 година. Тоа во најголем дел се должи и на надолни придвижувања на светските цени на примарните производи и ефектите од затегнувањето на монетарната политика кои секогаш се појавуваат со одредено временско задоцнување. Проектираното намалување на инфлацијата се должи на претежно натамошен пад на берзанските цени на храната и нафтата. Ризиците околу неизвесноста во поглед на идните движења на инфлацијата се поврзани со светските цени на храната и енергијата, геополитичките тензии како и со мерките кои влијаат на агрегатната побарувачка во домашната економија.

Банката главно е изложена на следниве финансиски ризици:

- кредитен ризик,
- ризик на ликвидност и
- пазарни ризици.

Оваа белешка претставува информација за изложеноста на Банката на секој од овие ризици, целите, политиките и начините за мерење и управување со ризиците на Банката.

2. Управување со ризиците (продолжение)

Рамка на управување со ризици

Клучната цел на управувањето со ризиците во Халк банка Скопје е сеопфатно управување, проценка и следење на ризиците во рамките на Банката. Банката е фокусирана на развојните активности, знаењето и компетенциите во управувањето со ризиците и кон континуираното надградување на културата на ризик и свесност во целата организација. Со цел да се подобри сеопфатниот пристап за управување со ризици, дефиниран е одржлив профил на ризик, воспоставена е соодветна организациска структура, додека работните процедури, моделите и алатките за управување со ризици постојано се ревидираат и се надградуваат. Банката континуирано ги надградува и модернизира процедурите и процесите за управувањето со ризиците, а истовремено спроведува соодветни и редовни обуки за ризици и курсеви за едукација на вработените од деловните и другите организациони единици.

Генерално, рамката за управување со ризиците во Банката ги опфаќа следниве активности:

- редовно да ги идентификува, проценува и оценува ризиците преку процес на идентификување на ризиците;
- управување и следење на ризиците на кои е изложена Банката;
- дефинира стратешки ориентации за управување со ризици во рамките на стратегијата за ризик и поставува ограничувања во апетитот за ризик на Банката и истите ги вклучува во процесот на утврдување на интерна ликвидност (ПИЛ), процесот на утврдување на интерниот капитал (ПИК), Планот за опоравување и Деловната стратегија;
- постојано ги развива и надградува своите модели и методологии за управување со ризици, вклучително и системи за стрес-тестирање, стрес-тестирање наназад и системи за рано предупредување;
- има соодветна структура за донесување одлуки, линии на одбрана и способности за истото;
- управува со активностите на реструктурирање и workout на професионален, ефикасен начин за максимизирање на вредноста.

Апетитот на ризик на Халк Банка Скопје претставува нејзин главен стратешки документ. Апетитот на ризик претставува агрегатно ниво и видови на ризик што Банката како финансиска институција е подготвена да ги преземе или да ги избегне во рамките на својот капацитет за превземање на ризик, во насока на постигнување на стратешките цели дефинирани во Деловната стратегија.

Апетитот за ризик претставува главен и важен елемент на процесот на стратешко донесување одлуки во рамките на Банката. Поради тоа, Апетитот за ризик е меѓусебно поврзан со други процеси и документи поврзани со управувањето со ризиците во Банката како што се Стратегијата за управување со ризици, ПИК, ПИЛ, Планот за опоравување и останатиот лимит систем и основа за повеќегодишно планирање на буџетот и финансиските проекции на Банката. Преку преглед на својата стратегија и деловен модел, соодветно корпоративно управување и управување со ризици и анализата спроведена како дел од ПИК, ПИЛ и Планот за опоравување, Банката ја проценува постојаната целисходност и одржливост на својот деловен модел.

Рамката за апетит на ризик го поставува профилот на ризик на Банката и претставува дел од процесот на спроведување на стратегијата и утврдување на преземените ризици во однос на вкупниот капацитет на ризик. Во овој поглед, рамката за апетит на ризик е целосно поврзана со деловната стратегија и основата за управување со ризици, управувањето со финансии и капиталот, процесите и интерните политики во Банката.

Стратегијата за управување со ризици ја дефинира клучната содржина за претпоставките за ориентација на ризиците со цел да се постигнат среднорочните стратешки цели на Банката. Стратегијата за управување со ризици претставува основа на Апетитот на ризик на Банката и е главен столб на деловната стратегија.

2. Управување со ризиците (продолжение)

Апетитот за ризик е вклучен во ПИК и ПИЛ и нивните резултати се користат во поставувањето, ревизијата и следењето на Апетитот за ризик. Рамката за ПИК и ПИЛ се главните точки за тестирање на лимитите поврзани со капиталните барања, ликвидноста и стрес-тест сценарија.

Понатаму, среднорочните оперативни, финансиски и капитални планови на Банката се утврдени во рамки на дефинираниот Апетит за ризик. Сепак, утврдувањето на расположливиот капитал, структурата на капиталот и правилата за дивиденда во Банката се опфатени во ПИК и Политиката за управување со капитал, кои се усогласени со Апетитот за ризик.

Планот за опоравување е подготвен со цел да се обезбеди финансиската одржливост на Банката. За таа цел Планот за опоравување дефинира неколку можни сериозни сценарија, индикатори, процедури и мерки кои му обезбедуваат на Управниот одбор навремено да ги антиципира заканите по финансиската стабилност во случај на различни видови на проблеми и да ги користи достапните мерки за опоравување со цел враќање на финансиската стабилност на Банката.

Лимитите утврдени во Апетитот за ризик редовно се презентираат во деталната табела (Risk Appetite Dashboard) до релевантните органи на одлучување на Банката. Имено, деталната табела за лимитите за апетитот за ризик (Risk Appetite Dashboard) се презентира на седниците на Одборот за управување со ризици, на седниците на Одборот за управување со средства и обврски и на седниците на Управниот одбор, на месечна основа. Risk Appetite Dashboard се презентира на седниците на Надзорниот одбор (во понатамошниот текст: НО), на квартална основа. Апетитот за ризик, заедно со Стратегијата за управување со ризици и останатите релевантни стратешки документи на Банката се разгледуваат од страна на Одборот за управување со ризици и Управниот одбор, а се одобруваат од страна на Надзорниот одбор на годишна основа, како дел од редовното ревидирање на рамката за управување со ризици. Надзорниот одбор има формирано Управен Одбор и Одбор за управување со ризици, кои се одговорни за развој и следење на политиките за управување со ризик на Банката во нивните одделни области.

Од друга страна, Одборот за ревизија на Банката е одговорен за следење на усогласеноста со политиките и процедурите за управување со ризици, за следење на адекватноста на политиката за управување со ризик во релација со ризиците со кои се соочува Банката. Одборот за ревизија во извршувањето на овие функции е потпомогнат од страна на внатрешната ревизија. Дирекцијата за внатрешна ревизија врши редовни и периодични ревизии на системите за управување со ризици согласно Годишниот план за работа на Дирекцијата за внатрешна ревизија и овие резултати се презентираат до Одборот за ревизија.

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на Банката доколку клиент или договорна странка од финансиски инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски, и воглавно произлегува од дадените кредити и аванси на клиенти и други банки, издадени гаранции и акредитиви и вложувања во хартии од вредност. Со цел управување со ризик Банката ги зема предвид и ги разгледува збирно сите елементи од изложеноста на кредитниот ризик (како индивидуалниот ризик на неисполнување на обврските на должникот, ризик на земја и ризик на одделен сектор).

Управување со кредитниот ризик

Надзорниот Одбор ја делегира својата одговорност за управување со кредитен ризик на Кредитниот одбор на Банката кој ги одобрува сите кредитни изложености до 2.500.000 евра вкупна кредитна изложеност на клиентот и со него поврзаните лица. Над овој износ Кредитниот одбор на Банката може да одобри кредитни изложености до 10% од сопствените средства, само доколку таа изложеност е покриена со депозит. Сите кредитни изложености над 2.500.000 евра, до 25% од сопствените средства на Банката кои не се обезбедени со депозит се одобруваат од Надзорниот одбор. Над делегираните овластувања за одлучување доделени на кредитните одбори на филијалите, кредитните изложености за правни лица до 500.000 евра се одобруваат од Кредитниот одбор за МСП кредити, до ЕУР 350.000,00 од Комбиниран кредитен одбор – за комбинирани изложености на правни и физички лица и Кредитниот одбор за население за кредитни изложености на население до 150.000 евра. Кредитните одбори на филијалите одлучуваат за кредитни изложености на правни лица и население во рамки на делегираниот лимит за одлучување (кредитниот одбор на секоја филијала има посебен лимит за одобрување на кредитни изложености до 100.000 евра).

Контролата на кредитниот ризик на Банката вклучува:

- *Подготвување на кредитни политики* вклучувајќи ги барањата за покриеноста на изложеноста со обезбедување, проценка на кредитната способност на барателот на кредит, класификација според ризична категорија и известување, потребна документација и правни процедури, како и усогласеност со законските барања.
- *Контрола и проценка на кредитниот ризик.* Надлежните Сектори/Дирекции/Филијали ги следат сите кредитни изложености во однос на воспоставените лимити, кредитни политики и процедури кои се однесуваат на кредитирањето.
- *Следење на концентрацијата на изложеноста* по географски и индустриски сегменти (за кредити и аванси), и по издавач, оценка од институции за кредитен рејтинг, ликвидност на пазарот и земја (за вложувања).
- *Класификација на кредитната изложеност на Банката* според степенот на ризик од финансиска загуба со која се соочува Банката и фокусирање на управувањето со ризиците. Системот за класификација се користи при одредување дали загуба за оштетување е потребна.
- *Следење на усогласеноста* со утврдените лимити, вклучувајќи ги тие за индустрии, ризик на земјата и типови производи. Редовно се доставуваат извештаи за кредитната изложеност, класификацијата и исправката на вредност/посебната резерва до Одборот за управување со ризици и соодветно на тоа се преземаат корективни акции.
- Се врши од поодделните организациони делови на Банката како Секторот за кредитирање, филијалите и експозитурите на Банката и Дирекцијата за управување со ризици.

Сите организациони единици вклучени во процесот на кредитирање и управување со кредитниот ризик се должни да ги имплементираат и следат кредитните политики и процедури на Банката. Тие се одговорни и за контрола и следење на кредитното портфолио, како и за надгледување и контрола на сите кредитни ризици. Дирекцијата за Внатрешна ревизија и Дирекцијата за внатрешна контрола, во рамките на редовните ревизии на активностите на Експозитурите/Филијалите на Банката врши контрола и на работењето од областа на кредитирање.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

2.1 А Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	
<i>во илјади денари</i>																			
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 1																			
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва	-	-	56.514.574	53.606.569	9.627.767	7.933.708	-	-	17.684.923	11.263.808	24.787	37.773	927.919	785.221	16.053.662	14.685.282	100.833.633	88.875.589	
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(165.437)	(96.936)	-	-	-	-	(879)	(499)	(181)	(243)	(215)	(338)	(12.166)	(31.873)	(178.878)	(165.864)	
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	56.349.137	53.509.633	9.627.767	7.933.708	-	-	17.684.044	11.263.309	24.606	37.530	927.704	784.883	16.041.496	14.653.409	100.654.755	88.709.725	
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 2																			
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва	-	-	6.192.236	3.221.039	-	-	-	-	-	-	8.299	7.899	9.951	122	355.706	150.645	6.566.191	2.816.492	
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(645.063)	(323.180)	-	-	-	-	-	-	(1.616)	(551)	(938)	(11)	(38.630)	(20.725)	(686.247)	(308.504)	
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	5.547.173	2.897.859	-	-	-	-	-	-	6.683	7.348	9.013	111	317.076	129.920	5.879.944	2.507.988	
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 3																			
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва	-	-	1.348.601	818.695	-	-	-	-	-	-	8.746	5.868	9.699	9.820	42.079	-	1.409.126	834.369	
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(1.023.619)	(514.225)	-	-	-	-	-	-	(8.436)	(5.617)	(8.735)	(8.521)	(42.079)	-	(1.082.869)	(528.354)	
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	324.982	304.470	-	-	-	-	-	-	310	251	964	1299	-	-	326.257	306.015	
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	64.055.411	57.646.303	9.627.767	7.933.708	-	-	17.684.923	11.263.808	41.832	51.540	947.569	795.163	16.451.447	14.835.927	108.808.950	92.526.450	
(Вкупна исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(1.834.119)	(934.341)	-	-	-	-	(879)	(499)	(10.233)	(6.411)	(9.888)	(8.870)	(92.875)	(52.598)	(1.947.994)	(1.002.722)	
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	62.221.292	56.711.962	9.627.767	7.933.708	-	-	17.684.044	11.263.309	31.599	45.129	937.681	786.293	16.358.572	14.783.329	106.860.956	91.523.728	

Реструктурирани кредити

На 31 декември 2023 Банката има реструктурирани кредити вклучени во кредити на и побарувања од други комитенти со вкупна нето сметководствена вредност во износ од 413.899 илјади денари (на 31 декември 2022 година: 478.682 илјади денари).

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Оштетени кредити и хартии од вредност

Оштетени кредити и хартии од вредност се такви кредити и хартии од вредност за кои што Банката врз основа на Одлуката за управување со кредитниот ризик на НБРСМ (“Одлуката”) одредила дека има потреба од издвојување на загуби поради оштетување. Сите кредити се класификувани од А до Д ризична категорија според деновите на доцнење и други критериуми утврдени во истата Одлука.

Достасани, но неоштетени кредити

Кредити и хартии од вредност кај кои договорната камата и главница се достасани, но Банката верува дека не е соодветно да се пресмета загуба поради оштетување, поради износот на расположливото обезбедување или степенот на наплата.

Исправка на вредност/Посебна резерва

Банката утврдува исправка на вредноста и посебна резерва за кредитните изложености врз основа на утврдената очекувана кредитна загуба на поединечна и/или на групна основа, најмалку на месечна основа.

Банката ја утврдува очекуваната кредитна загуба на поединечна основа како разлика помеѓу сметководствената вредност на кредитната изложеност и сегашната вредност на очекуваните парични текови од таа кредитна изложеност.

Очекувана кредитна загуба на групна основа се утврдува за одделните портфолија на кредити (сегменти) како производ на стапката на веројатноста за ненаплата, стапката на загуба заради ненаплата и износот на кредитната изложеност.

Обезвреднувањата за потребите на финансиското известување се признаени само за загуби кои биле реализирани заклучно со датумот на билансот на состојба врз основа на објективни докази за оштетување. Табелата 2.1 А ја прикажува целокупната изложеност на Банката на кредитен ризик, по групи (Stage-ови) на кредитен ризик. Во табелата се прикажани соодветната исправка на вредност и посебната резерва на поединечна и/или на групна основа.

Утврдувањето на објективните докази за оштетување се базира на следниве критериуми пропишани од Банката:

- Неисполнување на договорени плаќања на главница или камата;
- Влошување во економските перформанси;
- Започнување на постапки за стечај;
- Прекршување на договорни одредби и услови;
- Специфични информации за бизнисот на клиентот, кои што се одразуваат на потешкотии во паричните текови на должникот;
- Влошување на конкурентската позиција на должникот;
- Намалување на вредноста на обезбедувањето;
- Општата економска ситуација.

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Согласно интерната класификација на изложеност на кредитен ризик, која е во согласност со Одлуката за управување со кредитен ризик на НБРСМ, Банката врши класификација на кредитните изложености како што следи:

Регулаторна рамка (согласно Одлуката за кредитен ризик)	Интерна постапка	ГРУПА
<ul style="list-style-type: none"> - кредитната изложеност кон клиент чија финансиска состојба и парични текови овозможуваат непречено работење и можност за намирување на тековните и идните обврски кон банката; - кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување до 31 ден или со исклучок до 60 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 32 до 60 дена во претходниот период од шест месеци 	се земаат во предвид тековните и историските денови на доцнење на извештајниот датум. Доколку деновите на доцнење, на извештајниот датум се измируваат со доцнење најмногу до 31 ден или со исклучок до 60 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 32 до 60 дена во претходниот период од 6 месеци, ќе биде класифициран во оваа група на побарувања	Група 1
<ul style="list-style-type: none"> - Кредитната изложеност којашто се наоѓа во последната година од пробниот период 	се зема во предвид кредитна изложеност којашто се наоѓа во последната година од пробниот период	Група 1
<ul style="list-style-type: none"> - кредитната способност на клиентот оценета со примена на интерна категорија на ризик, доколку банката има развиено интерни категории на ризик 	се земаат предвид определените рејтинзи за следниве сегменти: <ul style="list-style-type: none"> - правни лица (рејтинзи од CORP 1 до CORP 6) - физички лица со револвинг продукти (ROT) и останати кредитни продукти (NROT) (рејтинзи од ROT 1 до ROT 11 и NROT 1 до NROT11) 	Група 1
<ul style="list-style-type: none"> - кредитната изложеност кон клиент/проект чишто парични приливи се несоодветни за редовно намирување на обврските; - кредитната изложеност кон клиент/проект со несоодветна рочна структура на изворите на финансирање и неговите приливи; - кредитната изложеност кон клиент/проект чијашто задолженост е висока во споредба со капиталот и/или, клиент кој има значителен долг кон доверителите 	<ul style="list-style-type: none"> - Ново одобрените изложености, врз основ на финансирање на проекти, се оценуваат врз основ на точка 7 од Одлуката за кредитен ризик на НБРСМ, согласно процедурата за ПДР анализа. Кредитните изложености кои според направената ПДР анализа се со рејтинг ЦЦ и понизок, се третираат како кандидати со зголемен кредитен ризик при одобрување и доколку се утврди зголемен кредитен ризик ќе се класифицираат најмалку во Б категорија на ризик. Дополнително, кредитните изложености кои се одобрени со ниско сопствено учество помало од 15%, при проектно финансирање, сè до отпочнување на генерирање на приходи од самите проекти се класифицираат најмалку во Б категорија на ризик; - Нефинансиски правни лица и физички лица кои согласно класификацијата пресметана од Системот за рано предупредување припаѓаат на листа на клиенти за следење 2 - WL2, се класифицираат најмалку во Б категорија на ризик; - Нефинансиски правни лица и физички лица кои согласно класификацијата пресметана од Системот за рано предупредување припаѓаат на листа на клиенти за интензивен третман – ICL, се класифицираат најмалку во В категорија на ризик 	Група 2

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Регулаторна рамка (согласно Одлуката за кредитен ризик)	Интерна постапка	ГРУПА
<ul style="list-style-type: none"> - кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување до 60 дена, или со исклучок до 90 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 61 до 90 дена во претходниот период од шест месеци - кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување до 120 дена, или со исклучок до 180 дена, доколку 8 доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 121 до 180 дена во претходниот период од шест месеци 	<p>се земаат предвид тековните и историските денови на доцнење на извештајниот датум,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Доколку деновите на доцнење, на извештајниот датум не надминуваат 60 дена и оние кои во претходниот период од шест месеци се извршуваат со задоцнување коешто не надминува 60 дена или со исклучок до 90 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 61 до 90 дена се класифицираат во Б категорија на ризик; - Доколку изложеноста е на редовни конта и имаат тековни денови на доцнење во рангот од 61 до 120 дена во претходниот период од шест месеци се извршуваат со задоцнување коешто не надминува 120 дена или со исклучок до 180 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 121 до 180 дена се класифицираат во В категорија на ризик 	<p>Група 2</p>
<ul style="list-style-type: none"> - кредитната изложеност којашто има третман на реструктурирана кредитна изложеност; - кредитната изложеност којашто најмалку една година нема третман на реструктурирана нефункционална кредитна изложеност. 	<p>се земаат во предвид реструктурирани побарувања кои не ги исполнуваат условите од Одлуката за кредитен ризик на НБРСМ за исклучување од категорија на реструктурирани кредитни изложености</p>	<p>Група 2</p>
<ul style="list-style-type: none"> - кредитната способност на клиентот оценета со примена на интерна категорија на ризик, доколку банката има развиено интерни категории на ризик 	<p>се земаат предвид определените рејтинзи за следниве сегменти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правни лица (рејтинзи CORP 7 и CORP 8) - физички лица со револвинг продукти (ROT) и останати кредитни продукти (NROT) (рејтинзи од ROT 12 до ROT 16 и NROT 12 до NROT13) се класифицираат најмалку во Б категорија на ризик 	<p>Група 2</p>

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Регулаторна рамка (согласно Одлуката за кредитен ризик)	Интерна постапка	ГРУПА
<ul style="list-style-type: none"> - кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување од 90 до 240 дена, или со исклучок до 300 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 241 до 300 дена во претходниот период од шест месеци; - кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување над 241 ден, односно над 600 дена за кредитната изложеност од точката 23 од оваа одлука 	<p>се земаат предвид тековните и историските денови на доцнење на извештајниот датум,</p> <ul style="list-style-type: none"> - кои имаат тековни денови на доцнење во рангот од 91 до 120 дена и кои во претходниот период од шест месеци се извршуваат со задоцнување коешто не надминува 120 дена или со исклучок до 180 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 121 до 180 дена, се класифицираат во В категорија на ризик; - кои имаат тековни денови на доцнење во рангот од 121 до 240 дена и кои во претходниот период од шест месеци се извршуваат со задоцнување коешто не надминува 240 дена или со исклучок до 300 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 241 до 300 дена, се класифицираат во Г категорија на ризик; - кои имаат тековни денови на доцнење над 240 дена се класифицираат во Д категорија на ризик 	Група 3
<ul style="list-style-type: none"> - кредитната изложеност кон клиент којшто е неликвиден 	<ul style="list-style-type: none"> - нефинансиски правни лица и физички лица кои согласно класификацијата пресметана од Системот за рано предупредување припаѓаат на листа на клиенти за кои постои неможност за наплата – Unlikely to Pay (UTP) 	Група 3
<ul style="list-style-type: none"> - реструктурирана нефункционална кредитна изложеност за која клиентот доцни повеќе од 60 дена или за која е одобрено ново реструктурирање 	<ul style="list-style-type: none"> - реструктурирани нефункционални побарувања се класифицираат најмалку во Г категорија на ризик 	Група 3
<ul style="list-style-type: none"> - кредитната изложеност кон клиент над кој е воведена стечајна постапка, освен во случај кога за клиентот е усвоен план за реорганизација согласно со закон 	<ul style="list-style-type: none"> - кон клиенти над кои е поведена стечајна постапка се класифицираат во Д категорија на ризик 	Група 3

Процентот на очекуваната кредитна загуба за кредитните изложености за кои се применува стапка на веројатност за ненаплата за 12 месеци (Група 1) не може да биде понизок од 0,01% од кредитната изложеност, додека за кредитните изложености за кои се применува стапка на веројатност за ненаплата за целиот животен век (Група 2 и 3), исправката на вредноста, односно издвоената посебна резерва не може да биде пониска од 5,1% од износот на кредитната изложеност.

Стапката на веројатност за ненаплата (PD) за нефункционалните кредитни изложености е 100%, додека стапката на загуба заради ненаплата (LGD) треба да изнесува најмалку 30%. Во текот на 2023 година, Банката изврши редовно ревидирање на параметрите за ризик - стапката на веројатност за ненаплата (PD) и стапката на загуба заради ненаплата (LGD). Ревидирањето е извршено со датум 31.03.2023 и 31.08.2023.

Банката не утврдува очекувани кредитни загуби за кредитните изложености кои што се целосно покриени со депозит доколку депозитот се активира во рок од 60 дена од рокот на достасувањето на кредитната изложеност, и за побарувањата кои согласно со Методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот се применува пондер на ризичност од 0%.

Банката врши исправка на вредност, односно издвојува посебна резерва во износ од минимум 45.1% за реструктурирана нефункционална кредитна изложеност.

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

За регулаторни и извештајни потреби, Банката врз основа на утврдената очекувана кредитна загуба ги распределува изложеностите од портфолијата во категориите на ризик, каде што износот на кредитната загуба за секоја категорија на ризик се движи во рамките на следниве граници (согласно важечката регулатива), односно:

- од 0,01% до 5% за категоријата на ризик „А“;
- над 5% до 20% за категоријата на ризик „Б“;
- над 20% до 45% за категоријата на ризик „В“;
- над 45% до 70% за категоријата на ризик „Г“;
- над 70% до 100% за категоријата на ризик „Д“

Банката врши целосна исправка на вредноста на пресметаната камата на нефункционалните кредитни изложености.

Политика на отпис

Банката отпишува износ на кредит / хартија од вредност (и соодветната посебна резерва) кога Надзорниот Одбор ќе одреди дека кредитот/ хартиите од вредност се ненаплативи. Одлуката се донесува по разгледување на информации како што се настанување на значајни промени во финансиската положба на должникот / издавачот на хартиите од вредност, дека должникот / издавачот не е во можност да ги подмири своите обврски, или дека износот од реализацијата на обезбедувањето нема да биде доволен да се подмири целата изложеност. Банката, исто така, врши отпис на износ на кредит / хартија од вредност (и соодветната посебна резерва) откако врз основа на правосилна судска одлука се исцрпени сите можности за наплата на истите.

Согласно измените во Одлуката за Управување со кредитен ризик, Банката почнувајќи од 2019 година врши целосен отпис на кредитната изложеност доколку е помината една година од датумот кога Банката била должна да врши исправка на вредноста, односно да издвојува посебна резерва од 100%.

Обезбедување на кредитните изложености

Банката има обезбедување за кредитите и авансите на клиенти во форма на хипотека, залог на подвижен предмет, залог на хартии од вредност, паричен депозит, залог на акции, гаранции, административни забрани и согласности, други регистрирани залози и гаранции. Проценката на објективната вредност е врз основа на вредноста на обезбедувањето во моментот на позајмување. За заложен подвижен и недвижен имот за кредитни изложености, мониторинг се прави најмалку еднаш годишно и вклучува: проценка од овластен проценител и осигурителна полиса винкулирана во корист на банката. Генерално, Банката не зема обезбедување за пласмани во банки. Банката не зема обезбедување за хартиите од вредност и нема такво обезбедување на 31 декември 2023 година (2022: нема).

Дозволените пречекорувања и кредитни картички издадени на физички и правни лица најчесто се обезбедени со меници, односно обезбедување предвидено во одобриениот кредитен лимит на правното лице, што го покриваат целиот износ на кредитна изложеност. Понатаму, во насока на намалување на потенцијалната загубата од изложеност на кредитен ризик, Банката ќе се обезбеди со дополнително обезбедување од комингентите во моментот кога ќе се забележат индикатори за рано предупредување за потенцијална оштета кај релевантните индивидуални кредити и пласирани средства.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Обезбедување на кредитните изложености (продолжение)

Гаранциите и акредитивите носат ист кредитен ризик како и кредитите и се обезбедени со ист вид на обезбедување како и останатите изложености на кредитен ризик. Концентрацијата по локација за кредити и аванси се мери според локацијата на должникот. Концентрацијата по локација за вложувања се мери според локацијата на издавачот на хартиите од вредност.

2.1 Б Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земено за заштита на кредитниот ризик

Проценката на објективната вредност на обезбедувањето и други зголемувања на обезбедувањата за финансиските средства се прикажани во следната табела:

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022
<i>во илјади денари</i>																
<i>Вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност</i>																
Првокласни инструменти за обезбедување																
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-	1.613.781	1.532.793	-	-	-	-	-	-	384	110	203.030	466.561	1.817.195	1.999.464
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	1.110.331	164.878	-	-	-	-	-	-	-	35	2.112.684	1.175.710	3.223.015	1.340.623
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	7.409.520	9.307.055	-	-	-	-	-	-	2.576	2.379	734	525	7.412.830	9.309.959
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	3.858.209	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25.213	-	3.883.422	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот																
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	56.957.873	55.508.003	-	-	-	-	-	-	498.013	427.052	3.395.749	2.458.356	60.851.635	58.393.411
имот за вршење дејност	-	-	37.169.988	35.306.515	-	-	-	-	-	-	10.312	2.816	4.909.914	4.637.001	42.090.214	39.946.332
Залог на подвижен имот	-	-	2.892.509	2.361.423	-	-	-	-	-	-	2.554	659	578.918	441.529	3.473.981	2.803.611
Останати видови на обезбедување	-	-	7.592.344	3.278.225	-	-	-	-	-	-	362	62	2.189.825	413.259	9.782.531	3.691.546
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност	-	-	118.604.555	107.458.892	-	-	-	-	-	-	514.201	433.113	13.416.067	9.592.941	132.534.823	117.484.946

Објективната вредност на обезбедувањето која е прикажана во белешка 2.1.Б е утврдена од страна на локалните овластени проценители и претставува вредност која е реална за законските сопственици на средствата.

ХАЛК БАНКА АД Скопје
Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023
(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)
2. Управување со ризиците (продолжение)
2.1 Кредитен ризик (продолжение)
В Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022
	во илјади денари																	
Нерезиденти	-	-	87.405	226.413	-	-	-	-	-	-	339	1.086	-	-	2.168.543	2.499.437	2.256.286	2.726.936
Земјоделство, шумарство и рибарство	-	-	819.739	542.537	-	-	-	-	-	-	124	137	6	-	47.374	35.272	867.243	577.946
Рударство и вадење на камен	-	-	45.306	81.851	-	-	-	-	-	-	16	29	-	-	13.787	6.464	59.109	88.344
Прехрамбена индустрија	-	-	1.631.569	1.639.503	-	-	-	-	-	-	105	151	7	23	99.813	76.078	1.731.495	1.715.755
Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	-	-	540.509	612.045	-	-	-	-	-	-	317	81	-	-	87.466	79.363	628.292	691.489
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	-	-	660.023	920.912	-	-	-	-	-	-	69	106	2	1	176.546	302.044	836.640	1.223.063
Производство на метали, машини, алати и опрема	-	-	1.037.783	720.904	-	-	-	-	-	-	96	114	1	-	272.731	129.045	1.310.611	850.063
Останата преработувачка индустрија	-	-	885.026	804.507	-	-	-	-	-	-	128	148	72	68	425.177	178.835	1.310.402	983.558
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	-	5.910.600	3.450.709	-	-	-	-	-	-	482	78	7	7	403.617	621.080	6.314.706	4.071.874
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со оптад и дејности за санација на околината	-	-	27.479	23.924	-	-	-	-	-	-	964	1.019	1.244	96	1.985	-	31.673	25.039
Градежништво	-	-	5.689.169	5.033.400	-	-	-	-	-	-	1.566	945	4.673	14.515	4.312.780	2.491.248	10.008.189	7.540.108
Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и мотоцикли	-	-	9.129.122	7.916.412	-	-	-	-	-	-	4.821	1.897	1.221	2.404	3.071.735	3.463.564	12.206.899	11.384.277
Транспорт и складирање	-	-	3.317.912	2.555.463	-	-	-	-	-	-	5.931	20.937	77	35	1.024.937	1.335.888	4.348.856	3.912.323
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	-	-	1.614.583	1.721.169	-	-	-	-	-	-	431	439	798	248	36.394	27.487	1.652.206	1.749.343

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023**

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)**2.1 Кредитен ризик (продолжение)****В Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности (продолжение)**

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	
<i>во илјади денари</i>																			
Информации и комуникации	-	-	155.922	185.121	-	-	-	-	-	-	138	128	12	91	19.232	17.204	175.304	202.544	
Финансиски дејности и дејности на осигурување	-	-	47.084	69.933	-	-	-	-	17.684.044	11.263.309	448	570	916.479	748.222	1.875.520	1.358.025	20.523.564	13.440.059	
Дејности во врска со недвижен имот	-	-	3.012.851	2.904.563	-	-	-	-	-	-	36	30	60	30	52.611	220.437	3.065.559	3.125.060	
Стручни, научни и технички дејности	-	-	554.161	567.948	-	-	-	-	-	-	316	318	1	4	200.967	275.921	755.456	844.191	
Административни и помошни услужни дејности	-	-	329.201	312.749	-	-	-	-	-	-	307	199	11.310	17.921	414.791	133.883	755.608	464.752	
Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	-	-	-	-	9.627.767	7.933.708	-	-	-	-	-	-	19	-	-	-	9.627.786	7.933.708	
Образование	-	-	420.192	386.482	-	-	-	-	-	-	33	23	-	-	187.989	160.479	608.214	546.984	
Дејности на здравствена и социјална заштита	-	-	525.767	329.326	-	-	-	-	-	-	45	98	-	-	1.226	700	527.038	330.124	
Уметност, забава и рекреација	-	-	13.658	28.356	-	-	-	-	-	-	225	138	1	-	20.437	22.012	34.321	50.506	
Други услужни дејности	-	-	13.399	16.247	-	-	-	-	-	-	293	441	288	304	2.716	2.640	16.695	19.632	
Дејности на домаќинствата како работодавачи, дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дејности на екстериторијални организации и тела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Физички лица	-	-	25.752.833	25.636.815	-	-	-	-	-	-	14.369	15.892	1.404	1.834	1.440.199	1.345.238	27.208.804	26.999.779	
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	-	24.672	-	-	-	-	-	-	-	126	-	489	-	984	-	26.271	
Вкупно	-	-	62.221.293	56.711.961	9.627.767	7.933.708	-	-	17.684.044	11.263.309	31.599	45.130	937.680	786.292	16.358.573	14.783.328	106.860.956	91.523.728	

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Г Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022
	Географска локација																	
Република Северна Македонија	-	-	62.098.946	56.458.457	9.627.767	7.933.708	-	-	12.821.500	8.038.559	31.175	43.981	187.787	208.368	12.346.020	10.956.975	97.113.195	83.640.048
Земји-членки на Европската унија	-	-	4.836	-	-	-	-	-	3.702.447	1.182.933	76	7	316.984	201.754	6.337	817	4.030.680	1.385.511
Европа (останато)	-	-	112.981	248.239	-	-	-	-	1.160.097	2.041.817	347	1.142	432.909	376.170	2.885.258	3.264.814	4.591.592	5.932.182
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останато (наведете ја поединечно изложеноста која претставува повеќе од 10% од вкупната кредитна изложеност)	-	-	4.530	5.265	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1.120.958	560.722	1.125.489	565.987
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	62.221.293	56.711.961	9.627.767	7.933.708	-	-	17.684.044	11.263.309	31.599	45.130	937.680	786.292	16.358.573	14.783.328	106.860.956	91.523.728

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Д Анализа на кредитниот ризик на средствата кои се мерат по објективна вредност преку билансот на успех

	Средства за тргување				Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање								Вкупно	
	Должнички хартии од вредност за тргување		Сопственички хартии од вредност за тргување		Должнички хартии од вредност		Сопственички хартии од вредност		Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти			
	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022
<i>во илјади денари</i>														
Сметководствена вредност на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност														
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна сметководствена вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.2 Ризик на ликвидност

Ликвидносен ризик претставува ризик Банката да не може да обезбеди доволно средства за намирање на своите обврски во моментот на нивното достасување, или истите да ги намира со многу повисоки трошоци.

Ликвидносниот ризик може да се појави на страната на изворите на финансирање (ризик од финансирање) и на страна на ликвидната актива (пазарен ликвидносен ризик). Ризикот од финансирање претставува ризик Банката да не може да ги подмири барањата на депонентите за одлив на депозити, при што е принудена да обезбеди потребните средства со повисоки трошоци. Според тоа, следењето на изворите на финансирање е многу значајно за Банката. Најзначаен извор на финансирање за Банката е депозитната база на клиентите; дополнително Банката може да обезбеди ликвидност на меѓубанкарскиот пазар или директно од НБРСМ. Пазарниот ликвидносен ризик е поврзан со пазарната вредност на ставките кои се дел од ликвидната актива на Банката. Овој ризик се јавува во услови на значајно намалување на пазарната вредност на одреден финансиски инструмент, при што Банката нема да има доволно ликвидни средства за да ги подмири своите ликвидносни потреби.

Управување со ризик на ликвидност

Банката настојува да одржува адекватна ликвидносна позиција, односно да одржува соодветно ниво на ликвидни средства и стабилни извори на финансирање во секој момент, со цел да ја поддржи деловната стратегија и активностите на Банката.

Дирекцијата за управување со средства, ликвидност и тргување ја следи ликвидноста на дневно ниво врз основа на информации од релевантните сектори, во однос на ликвидносниот профил на нивните финансиски средства и обврски како и детали за проектираните парични текови кои произлегуваат од планираните активности. Дирекцијата за управување со средства, ликвидност и тргување одржува портфолио на ликвидни средства, главно составени од ликвидни хартии од вредност, со цел да се обезбеди соодветно ниво на ликвидност на Банката.

Политиката за управување со ликвидносен ризик е предмет на разгледување и одобрување од Одборот за управување со ризици и Надзорниот Одбор. Извештаите за ликвидност ја прикажуваат ликвидносната позиција на Банката и се доставуваат до НБРСМ на месечна основа.

Изложеност на ризик на ликвидност

Банката има пристап до различни извори за финансирање. Средствата се обезбедуваат преку широк спектар на инструменти вклучувајќи депозити, кредитни линии и акционерски капитал. Ова ја зголемува флексибилноста за финансирање, ја ограничува зависноста од поодделни извори на финансирање и ги намалува трошоците. Банката настојува да одржува адекватни извори на финансирање кои се диверзифицирани според продукт, договорна страна и рочност и имаат висока стабилност. Во оваа насока, главен извор за финансирање на Банката се депозитите на клиентите кои претставуваат еден од најстабилните извори на финансирање. Банката континуирано го проценува ликвидносниот ризик со идентификување и следење на промените во финансирањето кои се потребни за исполнување на целите на работењето поставени во стратегијата на Банката.

Исто така, како дел од стратегијата за управување со ризикот на ликвидност, Банката одржува портфолио на високоликвидни средства.

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.2 Ризик на ликвидност (продолжение)****Анализа според достасаност на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)**

	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2023 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	16.561.785	-	-	4.328.998	-	-	20.890.783
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	1.631.968	2.372.981	13.224.001	7.643.636	15.562.203	23.631.546	64.066.335
Вложувања во хартии од вредност	1.406.438	897.390	2.796.001	1.501.883	2.238.796	821.966	9.662.474
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	1.368.843	1.368.843
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	1.381.224	-	-	-	-	-	1.381.224
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна финансиски средства	20.981.415	3.270.371	16.020.002	13.474.517	17.800.999	25.822.355	97.369.659
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	8.600.118	-	610	-	-	-	8.600.728
Депозити на други комитенти	36.797.146	2.206.338	13.076.229	6.973.628	5.030.489	2.592.191	66.676.021
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	202.906	106	765.301	721.262	2.085.151	777.381	4.552.107
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	62.719	-	-	-	-	-	62.719
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	1.133.007	-	-	-	-	-	1.133.007
Вкупно финансиски обврски	46.795.896	2.206.444	13.842.140	7.694.890	7.115.640	3.369.572	81.024.582
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	1.001.382	740.217	827.588	1.420.485	2.154.369	92.243	6.236.284
Вонбилансна пасива	896.190	1.903.499	5.808.536	3.594.296	4.318.591	443.142	16.964.254
Рочна неусогласеност	(24.340.446)	(99.355)	(2.803.086)	3.605.816	8.521.137	22.101.884	5.617.107

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.2 Ризик на ликвидност (продолжение)****Анализа според достасаност на финансиските средства и обврски (преостаната рочност) (продолжение)**

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2022 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	11.213.342	-	-	3.101.879	-	-	14.315.221
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	1.455.948	2.329.963	11.359.645	8.133.932	12.921.959	21.426.917	57.628.364
Вложувања во хартии од вредност	534.294	201.525	2.353.429	2.212.524	1.615.802	1.050.843	7.968.417
Вложувања во придружени друштва	937.559	-	-	-	-	-	937.559
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	1.142.253	-	-	-	-	-	1.142.253
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна финансиски средства	15.283.396	2.531.488	13.713.074	13.448.335	14.537.761	22.477.760	81.991.814
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	7.248.203	46.123	610	-	-	-	7.294.936
Депозити на други комитенти	34.148.882	1.632.522	9.649.208	7.872.129	3.247.174	505.916	57.055.831
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	170.515	30.978	904.674	895.995	1.974.543	1.050.023	5.026.728
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	9.614	-	-	-	-	-	9.614
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	900.781	-	-	-	-	-	900.781
Вкупно финансиски обврски	42.477.995	1.709.623	10.554.492	8.768.124	5.221.717	1.555.939	70.287.890
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	1.135.293	339.795	490.767	200.640	2.927.621	-	5.094.116
Вонбилансна пасива	1.833.657	1.306.558	5.959.066	2.915.498	3.873.905	5.588	15.894.272
Рочна неусогласеност	(27.892.964)	(144.898)	(2.309.717)	1.965.353	8.369.761	20.916.233	903.768

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.2 Ризик на ликвидност

Мерењето на ликвидносниот ризик во Банката се спроведува на две нивоа:

- статичен аспект, односно тековната изложеност кој опфаќа пресметка на интерни ликвидносни показатели, рочната структура на активата (побарувањата) и пасивата (обврските), движењето и стабилноста на изворите на средства и нивната концентрација и останатите законски пропишани методи за следење на изложеноста на ликвидносен ризик.
- forward looking аспект, односно стрес тестирање на изложеноста на Банката на ликвидносен ризик.

Целокупната оценка на ликвидносната позиција на Банката се спроведува во рамките на ПИЛ процесот. Целта на ПИЛ е да го одрази ликвидносниот профил на ризичност на Банката, преку користење на различни пристапи за следење и управување со овој ризик и да го информира Управниот одбор на Банката за проценетите моментални и потенцијални ризици на кои Банката е изложена или може да биде изложена.

Дополнително, за потребите на оперативното работење, Банката спроведува планирање на потребите за ликвидност на дневна основа, исполнувањето на законската обврска за задолжителната резерва во денари и девизи, анализата на денарската и девизната оперативна ликвидност, сопствените средства и стапката на адекватност на капиталот. Раководството на Банката ги следи состојбите на тековните сметки и депозитите на дневна основа. Раководството врз база на своето искуство ги одредува критичните денови кои влијаат врз ликвидноста на Банката, односно значајните датуми кои влијаат врз одливот на средства. Врз основа на идентификација на расположливите средства и определените, дневни потреби на пари, се донесува одлука за соодветната употреба на средствата.

Банката управува со ризикот на ликвидност преку постојано набљудување на достасаноста на средствата и обврските.

Анализата според достасаноста на финансиските средства и обврски, вклучително билансна и вонбилансна на 31 декември 2023 година, е изработена според преостанатите договорни достасувања, односно преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на достасување. Прикажаните износи во анализите не се намалени за износите на акумулираната амортизација, исправка на вредност и издвоената посебна резерва. Постојат индикации за неусогласеност во определени рочни блокови на 31 декември 2023 година. Основна причина за гореспоменатата неусогласеност лежи во фактот што краткорочните извори на средства се ангажирани за одобрување на кредити со подолг временски период на достасување, карактеристично за банкарскиот сектор. За потребите на управување со ликвидносниот ризик, Банката изработува и очекувана рочна структура во која е вграден елементот на предвидување и истата укажува на стабилна ликвидносна позиција.

Табелата ги прикажува недисконтираните бруто парични текови на финансиските средства и обврски и непризнените обврски за кредитирање на Банката на основа на нивниот најран договорен рок на достасување. Прикажаните износи во анализите не се намалени за износите на акумулираната амортизација, исправката на вредност и издвоената посебна резерва. Паричните текови кои што Банката очекува да настанат се разликуваат од договорените. На пример, депозитите по видување се очекува да останат стабилни, а не да се повлечат во рок од еден месец.

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.3 Пазарен ризик

Под пазарен ризик се подразбира ризик од загуба како последица на промена на цената на финансиските инструменти и стоките наменети за тргување. Пазарен ризик е ризикот кој произлегува од промените во пазарните цени, промена во каматните стапки, промена во цена на капиталот, девизните курсеви и кредитните маргини (кои не се однесуваат на промена во кредитната способност на должникот / издавачот на хартии од вредност) и нивното влијание на приходот на Банката или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е да се управува и контролира изложеноста на овој ризик во рамки на прифатливи параметри, со оптимизирање на повратот.

Управување со пазарни ризици

Изложеност на каматен ризик - портфолио на банкарски активности

Под ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности се подразбира ризик од загуба којшто произлегува од неповолните промени на каматните стапки коишто влијаат на позициите во портфолиото на банкарските активности на Банката. Банката е изложена на ризик од променливост на каматните стапки како резултат на тоа што каматоносните средства и каматоносните обврски достасуваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Во случај на средства и обврски со променливи каматни стапки, Банката е исто така изложена на основниот ризик, кој произлегува од различниот период на менување на променливите каматни стапки на средствата и обврските, како што се на пример ЕУРИБОР, ЛИБОР и различните каматни стапки.

Активностите за управување со ризикот се наменети за оптимизирање на нето приходите од камати, со пазарни каматни стапки кои се конзистентни со деловните стратегии на Банката и пазарните трендови.

Активностите за управување со средствата и обврските се спроведуваат од аспект на сензитивноста на Банката на промените на каматните стапки. Генерално, Банката ги следи промените на каматните стапки на средствата и обврските преку остварените каматни маргини, а воедно и трендовите на пазарот и опкружувањето.

Банката дополнително врши анализа на сензитивност на финансиските средства и обврски на промени во различните стрес сценарија на промена на каматните стапки.

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.3 Пазарен ризик (продолжение)**

Анализата на сензитивноста на Банката на зголемување или намалување на пазарните каматни стапки (земајќи во предвид симетрични движења на кривата на принос и постојаност на позициите во билансот на состојба) е следнава:

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик**А Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските**

	Добивка/ Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	во %
2023 (тековна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2023)	1.249.984	15.357.968	85.677.717	17,93%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Девалвација на денарот во однос на другите валути 20%	734.153	16.092.121	94.982.980	16,94%
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Сценарио: Применета е стапка на исправка на вредност на новите ССП од 30% (законски минимум)				
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките нефункционални кредити	(121.374)	15.970.747	94.861.606	16,84%
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките редовни кредити (екстреман шок)	(5.606.338)	10.485.783	89.376.642	11,73%
Сценарио: Применета е стапка на исправка на вредност на новите ССП од 30% (законски минимум)				
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките нефункционални кредити	(121.374)	15.236.594	85.556.343	17,81%
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките редовни кредити (екстреман шок)	(5.606.338)	9.751.630	80.071.379	12,18%
Влијание на секторските шокови врз нефункционалните кредити (влошување на портфолиото кај одделни сектори)	(985.785)	14.372.183	84.691.932	16,97%
Влошување на кредитната изложеност кај петте најголеми клиенти, нефинансиски правни лица	(2.877.115)	12.480.853	82.800.602	15,07%
Влошување на кредитната изложеност кај клиентите, нефинансиски правни лица, со ЦЦЦ рејтинг	(1.871.826)	13.486.142	83.805.891	16,09%
Ненаплативост на кредитната изложеност од клиентите која е обезбедена со корпоративни гаранции	(3.388.410)	11.969.558	82.289.307	14,55%
Влошување на показателот ДТИ кај сегментот население, во зависност од промената на макроекономските фактори (промена во БДП, инфлација, стапка на невработеност, стапка на промена на расположлив доход)	(1.160.316)	14.197.652	84.517.401	16,80%
Влошување на показателот ДТИ кај сегментот население за 15%	(309.830)	15.048.138	85.367.887	17,63%
Влошување на показателот ДТИ кај сегментот население за 30%	(743.889)	14.614.079	84.933.828	17,21%
Влошување на показателот ДТИ кај сегментот население за 50%	(1.668.652)	13.689.316	84.009.065	16,30%
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Зголемување на варијабилните каматни стапки во активата и пасивата:				
Промена на каматните стапки за 300 базични поени	81.443	15.439.411	85.677.717	18,02%
Промена на каматните стапки за 200 базични поени	54.261	15.412.229	85.677.717	17,99%
Промена на каматните стапки за 100 базични поени	27.078	15.385.046	85.677.717	17,96%
Намалување на варијабилните каматни стапки во активата и пасивата:				
Промена на каматните стапки за 100 базични поени	(25.327)	15.332.641	85.677.717	17,90%
Промена на каматните стапки за 200 базични поени	(53.732)	15.304.236	85.677.717	17,86%
Промена на каматните стапки за 300 базични поени	(79.439)	15.278.529	85.677.717	17,83%
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжение)****A Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските (продолжение)**

	Добивка/ Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	во %
2022 (претходна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2022)	742.651	12.550.526	74.208.108	16,91%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Девалвација на денарот во однос на другите валути 20%	311.041	12.861.567	81.799.770	15,72%
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Сценарио: Применета е стапка на исправка на вредност на новите ССП од 30% (законски минимум)				
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките нефункционални кредити	(73.692)	12.787.875	81.726.077	15,65%
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките редовни кредити (екстреман шок)	(5.084.927)	7.776.640	76.714.842	10,14%
Сценарио: Применета е стапка на исправка на вредност на новите ССП од 30% (законски минимум)				
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките нефункционални кредити	(73.692)	12.476.834	74.134.416	16,83%
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките редовни кредити (екстреман шок)	(5.084.927)	7.465.599	69.123.181	10,80%
Влијание на секторските шокови врз нефункционалните кредити (вложување на портфолиото кај одделни сектори)	(852.737)	11.697.789	73.355.371	15,95%
Вложување на кредитната изложеност кај петте најголеми клиенти, нефинансиски правни лица	(2.839.242)	9.711.284	71.368.866	13,61%
Вложување на кредитната изложеност кај клиентите, нефинансиски правни лица, со ЦЦЦ рејтинг	(2.471.649)	10.078.877	71.736.458	14,05%
Ненаплативост на кредитната изложеност од клиентите која е обезбедена со корпоративни гаранции		12.550.526	74.208.108	16,91%
Вложување на показателот ДТИ кај сегментот население, во зависност од промената на макроекономските фактори (промена во БДП, инфлација, стапка на невработеност, стапка на промена на расположлив доход)	(1.369.890)	11.180.636	72.838.218	15,35%
Вложување на показателот ДТИ кај сегментот население за 15%	(381.073)	12.169.453	73.827.035	16,48%
Вложување на показателот ДТИ кај сегментот население за 30%	(916.987)	11.633.539	73.291.121	15,87%
Вложување на показателот ДТИ кај сегментот население за 50%	(1.903.461)	10.647.065	72.304.647	14,73%
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Зголемување на варијабилните каматни стапки во активата и пасивата:				
Промена на каматните стапки за 300 базични поени	65.375	12.615.901	74.208.108	17,00%
Промена на каматните стапки за 200 базични поени	43.363	12.593.889	74.208.108	16,97%
Промена на каматните стапки за 100 базични поени	21.351	12.571.877	74.208.108	16,94%
Намалување на варијабилните каматни стапки во активата и пасивата:				
Промена на каматните стапки за 100 базични поени	(21.825)	12.528.701	74.208.108	16,87%
Промена на каматните стапки за 200 базични поени	(45.270)	12.505.256	74.208.108	16,84%
Промена на каматните стапки за 300 базични поени	(67.318)	12.483.208	74.208.108	16,81%
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023**

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)**2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжение)****Б Анализа на вредноста изложена на пазарен ризик за портфолиото за тргување**

	тековна година 2023				претходна година 2022			
	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)
<i>во илјади денари</i>								
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај инструментите во странска валута	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај сопственичките инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Варијанса (ефект на нетирање)	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-	-

Согласно “Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот” Банката не утврдува капитал потребен за покривање на пазарните ризици за портфолиото за тргување, поради што на 31 декември 2023 и 2022 година нема портфолиото за тргување.

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување)

**А Анализа на чувствителноста на промени на каматните стапки
ИЗВЕШТАЈ**

за промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности на
31.12.2023 година

во илјади денари

	Позиција	Валута	Износ
	1	2	3
1.1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД кл ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД кл ЕУР	790.956
1.2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД кл УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД кл УСД	301
1.3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	(77.767)
1.4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	397.543
1.5	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА остан (ФКС + ВКС + ПКС)	остан	45
1.6	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	УСД	(15.242)
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4 + 1.5 + 1.6)		1.095.836
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		15.357.968
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		7,14%

ИЗВЕШТАЈ

за промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности на
31.12.2022 година

во илјади денари

	Позиција	Валута	Износ
	1	2	3
1.1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД кл ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД кл ЕУР	709.708
1.2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД кл УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД кл УСД	9
1.3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	(15.690)
1.4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	247.550
1.5	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА остан (ФКС + ВКС + ПКС)	Останато	72
1.6	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	УСД	(1.287)
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4 + 1.5 + 1.6)		940.362
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		12.550.526
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		7,49%

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023**

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)**2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување) (продолжение)****Б Анализа на усогласеноста на каматните стапки**

<i>во илјади денари</i>		до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
2023 (тековна година)								
Финансиски средства								
Парични средства и парични еквиваленти		10.546.021	-	-	-	-	-	10.546.021
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки		-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти		29.654.586	3.631.120	11.689.854	5.078.806	4.632.305	6.808.703	61.495.374
Вложувања во хартии од вредност		1.363.735	886.377	2.785.728	1.465.520	2.218.335	801.583	9.521.278
Останата неспомната каматочувствителна актива		-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства		41.564.342	4.517.497	14.475.582	6.544.326	6.850,640	7.610.286	81.562.673
Финансиски обврски								
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки		6.746.002	-	-	-	-	-	6.746.002
Депозити на други комитенти		7.162.342	2.230.226	12.529.217	6.742.790	4.662.511	16.249	33.343.335
Издадени должнички хартии од вредност		-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити		1.535.045	492.066	889.956	262.471	681.086	489.812	4.350.436
Субординирани обврски и хибридни инструменти		-	-	-	-	-	-	-
Останати неспомнати каматочувствителни обврски		-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски		15.443.389	2.722.292	13.419.173	7.005.261	5.343.597	506.061	44.439.773
Нето билансна позиција		26.120.953	1.795.205	1.056.409	-460.935	1.507.043	7.104.225	37.122.900
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции		-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции		-	-	-	-	-	-	-
Нето вонбилансна позиција		-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција		26.120.953	1.795.205	1.056.409	(460.935)	1.507.043	7.104.225	37.122.900

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)**2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување) (продолжение)****Б Анализа на усогласеноста на каматните стапки (продолжение)**

<i>во илјади денари</i>		до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
2022 (претходна година)								
Финансиски средства								
Парични средства и парични еквиваленти	5.517.102	-	-	-	-	-	-	5.517.102
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	28.567.948	1.522.540	11.115.376	5.271.407	4.273.897	5.333.570	56.084.738	56.084.738
Вложувања во хартии од вредност	499.586	199.602	2.353.429	2.191.238	1.604.323	1.037.732	7.885.910	7.885.910
Останата неспомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	34.584.636	1.722.142	13.468.805	7.462.645	5.878.220	6.371.302	69.487.750	69.487.750
Финансиски обврски								
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	5.650.870	46.123	-	-	-	-	-	5.696.993
Депозити на други комитенти	5.044.104	2.139.029	10.891.028	7.630.022	2.724.994	16.730	28.445.907	28.445.907
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	1.788.913	615.122	1.275.798	284.193	559.058	366.586	4.889.670	4.889.670
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	12.483.887	2.800.274	12.166.826	7.914.215	3.284.052	383.316	39.032.570	39.032.570
Нето билансна позиција	22.100.749	(1.078.132)	1.301.979	(451.570)	2.594.168	5.987.986	30.455.180	30.455.180
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-	-
Нето вонбилансна позиција	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција	22.100.749	(1.078.132)	1.301.979	(451.570)	2.594.168	5.987.986	30.455.180	30.455.180

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.3 Валутен ризик

Валутен ризик е ризик од загуба поради промена на меѓу валутните курсеви и/или промена на вредноста на денарот кон вредноста на другите странски валути.

Изложеноста на валутен ризик зависи од износот на билансните и вонбилансните позиции кои се деноминирани во девизи или во денари со валутна клаузула, како и движењето на меѓу валутните курсеви и/или промена на вредноста на денарот кон вредноста на другите странски валути.

Целта на Банката во управувањето со валутниот ризик е максимизирање на стабилноста и профитабилноста, преку применување на оптимална валутна структура на средствата и обврските.

Банката има воспоставено Политика за управување со валутен ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот одбор и истата редовно се ревидира на годишна основа. Политиката ги дефинира основните цели, оцена на капацитетот на Банката за преземање валутен ризик и оцена на профилот на ризичност, организациска поставеност на функцијата за управување со валутниот ризик, основни елементи на управување со валутен ризик, односно системот за управување со валутен ризик и процесот на управување со валутниот ризик, прифатливи инструменти за заштита од или намалување на валутниот ризик, внатрешна контрола и основни елементи на процесот на интерно утврдување и оцена на потребната адекватност на капиталот на Банката.

Методите за мерење на валутниот ризик вклучуваат: анализа на изложеноста на валутен ризик по позиции и збирно, валутна структура на Билансот на состојба, валутна структура на девизните средства, стрес-тестирање и други методи.

Главниот принцип на политиката на Банката за управување со валутниот ризик е да оствари и одржува усогласеност на нејзините побарувања во странска валута (средства во странска валута), како минимум, во износ од нејзините вкупни обврски во странска валута (обврски во странска валута). Исто така, овој однос се одржува и од перспектива на достасаноста на обврските и побарувањата во странска валута. Ваквиот однос во Билансот на состојба обезбедува дека Банката е во состојба да ги покрива загубите од курсни разлики кои потекнуваат од нејзините обврски преку курсните разлики кои произлегуваат од нејзините побарувања, дури и во услови на чести промени на девизните курсеви. Табелите подолу ја сумираат нето девизната позиција на монетарните средства и обврски на Банката на 31 декември 2023 и 2022 година.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.3 Валутен ризик (продолжение)

во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	наведете ги одделно валутите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните монетарни средства/обврски					Други валути	Вкупно
2023 (тековна година)										
Монетарни средства										
Парични средства и парични еквиваленти	7.984.857	10.624.391	2.161.843	-	-	-	-	495.010	21.266.101	
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Кредити на и побарувања од други комитенти	35.516.548	26.494.945	10.870	-	-	-	-	-	62.022.363	
Вложувања во хартии од вредност	7.222.399	2.440.076	-	-	-	-	-	-	9.662.475	
Вложувања во придружени друштва	1.368.843	-	-	-	-	-	-	-	1.368.843	
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати побарувања	960.184	500.028	8.050	-	-	-	-	4.211	1.472.473	
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Вкупно монетарни средства	53.052.831	40.059.440	2.180.763	-	-	-	-	499.221	95.792.255	
Монетарни обврски										
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Депозити на банки	2.447	8.558.696	5.074	-	-	-	-	34.512	8.600.729	
Депозити на други комитенти	41.068.939	22.545.058	2.272.321	-	-	-	-	789.706	66.676.024	
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Обврски по кредити	182.978	4.366.773	-	-	-	-	-	-	4.549.751	
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Обврски за данок на добивка (тековен)	62.719	-	-	-	-	-	-	-	62.719	
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати обврски	577.196	560.496	29.626	-	-	-	-	23.365	1.190.683	
Вкупно монетарни обврски	41.894.279	36.031.023	2.307.021	-	-	-	-	847.583	81.079.906	
Нето-позиција	11.158.552	4.028.417	(126.258)	-	-	-	-	(348.362)	14.712.349	

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)**2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.3 Валутен ризик (продолжение)**

	МКД	ЕУР	УСД	наведете ги одделно валутите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните монетарни средства/ обврски					Други валути	Вкупно
<i>во илјади денари</i>										
2022 (претходна година)										
Монетарни средства										
Парични средства и парични еквиваленти	7.103.209	6.324.912	1.081.164	-	-	-	-	228.354	14.737.639	
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Кредити на и побарувања од други комитенти	30.225.850	26.321.102	11.252	-	-	-	-	-	56.558.204	
Вложувања во хартии од вредност	6.085.255	1.883.161	-	-	-	-	-	-	7.968.416	
Вложувања во придружени друштва	937.559	-	-	-	-	-	-	-	937.559	
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати побарувања	871.978	435.284	90	-	-	-	-	2.051	1.309.403	
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Вкупно монетарни средства	45.223.851	34.964.459	1.092.506	-	-	-	-	230.405	81.511.221	
Монетарни обврски										
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Депозити на банки	2.421	6.719.215	540.981	-	-	-	-	32.319	7.294.936	
Депозити на други комитенти	34.946.038	20.420.449	1.009.266	-	-	-	-	680.081	57.055.834	
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Обврски по кредити	127.300	4.893.416	-	-	-	-	-	-	5.020.716	
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Обврски за данок на добивка (тековен)	9.614	-	-	-	-	-	-	-	9.614	
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати обврски	420.823	444.007	70.242	-	-	-	-	33.515	968.587	
Вкупно монетарни обврски	35.506.196	32.477.087	1.620.489	-	-	-	-	745.915	70.349.687	
Нето-позиција	9.717.655	2.487.372	(527.983)	-	-	-	-	(515.510)	11.161.534	

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.4. Оперативен ризик

Оперативен ризик е ризик од загуба поради несоодветни или слаби интерни процеси, несоодветни вработени и несоодветни или слаби системи на Банката, како и надворешни настани.

Банката има воспоставено Политика за управување со оперативниот ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот Одбор на Банката. Во политиката се дефинирани основните цели, управување со оперативниот ризик (системи и процеси на управување со оперативниот ризик), организациска поставеност, систем на известување, внатрешна контрола и сл., како и мерење и следење на оперативниот ризик (клучни ризични индикатори, евалуација на оперативниот ризик).

Во рамките на Апетитот за ризик и Стратегијата за управување со ризици, Банката го има дефинирано прифатливото ниво на изложеност на оперативниот ризик.

За целите на пресметката на адекватност на капитал, Банката користи пристап на базичен индикатор за утврдување на капиталот потребен за покривање на оперативен ризик.

3. Адекватност на капиталот

НБРСМ како главен регулатор во банкарскиот сектор ја следи адекватноста на капиталот на Банката во целина. Банката е под директна супервизија од страна на регулаторот.

Банката е должна да располага со адекватно ниво на сопствени средства во зависност од природата, видот и обемот на финансиските активности и висината на ризиците кои произлегуваат од извршувањето на овие активности (адекватност на капиталот).

Банката е должна да работи на начин кој ќе овозможи постојано да биде способна и да ги исполни сите обврски (солвентност).

Банката е должна да одржува стапка на адекватност на капиталот која не може да биде пониска од 8% од сопствените средства на Банката, наспроти вкупната актива пондерирана според ризик. На овој износ НБРСМ има утврдено капитален додаток од 4,50%, со што минималното потребно ниво на капитал за 2023 година изнесуваше 12,50%. Согласно насоките од регулаторот, капиталниот додаток за 2024 година е зголемен за 75 базични поени и изнесува 5,25%. Според тоа минималното потребно ниво на капитал за 2024 година изнесува 13,25%. Вкупната актива пондерирана според ризикот претставува збир на активата пондерирана според кредитниот ризик, валутниот ризик, пазарниот и оперативниот ризик.

Сопствените средства претставуваат збир од основниот капитал и дополнителниот капитал. При тоа основниот капитал се состои од редовен основен капитал (РОК) и додатен основен капитал (ДОК), а Банката е должна да одржува најмалку:

- Стапка на РОК во износ од 4,5% од активата пондерирана според ризиците, и
- Стапка на основниот капитал во износ од 6% од активата пондерирана според ризиците.

РОК вклучува капитални инструменти од РОК, премија од продажбата на капиталните инструменти, задолжителна општа резерва, зголемување на резервите врз основа на распределба на ревалоризациската резерва, задржана нераспоредена добивка којашто не е оптоварена со какви било идни обврски, која е искажана во билансот на состојба на Банката и е потврдена со одлука на Собранието на акционери на Банката, тековна добивка или добивка на крајот од годината, доколку се исполнети условите согласно регулативата, како и збирната сеопфатна добивка или загуба, која ги опфаќа останатите добивки или загуби кои не се прикажани во билансот на успех на Банката.

3. Адекватност на капиталот (продолжение)

Одбитни ставки од РОК се загубата на крајот на годината или тековна загуба, нематеријалните средства, одложените даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на Банката, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од редовниот основен капитал (откупени сопствени акции), вклучувајќи ги и капиталните инструменти за кои Банката има обврска да ги купи, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од редовниот основен капитал на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во Банката коишто вештачки ги зголемуваат нејзините сопствени средства, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од редовниот основен капитал на лица од финансискиот сектор во кои Банката нема значајно вложување, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од редовниот основен капитал на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување, со исклучок на оние кои се држат до пет дена, износот на одбитни ставки од додатниот основен капитал, што го надминува вкупниот износ на додатен основен капитал, вложувања во нефинансиски институции, трошоци за данок коишто можат да се утврдат во моментот на пресметката, разлика помеѓу исправката на вредност и посебната резерва утврдена од страна на банката и потребниот износ на исправката на вредноста и посебната резерва, согласно со регулативата за кредитен ризик на НБРСМ.

ДОК вклучува капитални инструменти од ДОК, премија од капиталните инструменти од ДОК, хибридни инструменти.

Одбитни ставки од ДОК износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од додатниот основен капитал, вклучувајќи ги и капиталните инструменти за кои Банката има договорна обврска да ги купи, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од додатниот основен капитал на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката со кои вештачки се зголемуваат нејзините сопствени средства, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од додатниот основен капитал на лица од финансискиот сектор во кои Банката нема значајно вложување, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од додатниот основен капитал на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување, со исклучок на оние коишто се држат до пет дена, износ на одбитни ставки од дополнителниот капитал, којшто го надминува вкупниот износ на дополнителен капитал, трошоци за данок коишто можат да се утврдат во моментот на пресметката.

Дополнителниот капитал вклучува капитални инструменти од дополнителниот капитал, субординирани кредити и премија од капитални инструменти од дополнителниот капитал.

- Одбитни ставки од дополнителниот капитал се износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во сопствени инструменти од дополнителниот капитал, вклучувајќи ги и инструментите за кои банката има договорна обврска да ги купи, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од дополнителниот капитал на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во Банката со кои вештачки се зголемуваат нејзините сопствени средства, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од дополнителниот капитал на лица од финансискиот сектор во кои Банката нема значајно вложување, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од дополнителниот капитал на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување, со исклучок на оние коишто се држат до пет дена.

3. Адекватност на капиталот (продолжение)

Покрај законските барања за висината на адекватноста на капиталот, во Законот за банки предвидено е исполнување на капитални барања за дополнителни заштитни слоеви на капиталот. Основната причина за постоењето на заштитните слоеви на капиталот е да се овозможи зајакнување на солвентната позиција на банките и нивна поголема отпорност на непредвидени загуби во работењето. На тој начин се зајакнува и стабилноста и сигурноста на банкарскиот систем, но и на целокупниот финансиски систем. Станува збор за четири вида заштитни слоеви на капиталот:

- заштитен слој за зачувување на капиталот утврден на ниво од 2,5% од активата пондерирана според ризиците. Сите банки во земјата се должни постојано да го одржуваат заштитниот слој за зачувување на капиталот во висина од 2,5% од активата пондерирана според ризиците. Овој заштитен слој е пропишан со Законот за банките, се однесува на сите банки во земјата и за неговото воведување нема посебна методологија. Во текот на 2023 година, заштитниот слој за зачувување на капиталот изнесуваше 2,5% од активата пондерирана според ризиците;
- противцикличен заштитен слој на капиталот кој може да изнесува до 2,5% од активата пондерирана според ризиците, но и повеќе во зависност од други системски фактори/индикатори. Овој заштитен слој се воведува или зголемува во периоди на значаен кредитен раст, а се намалува или ослободува во периодите кога ќе се промени кредитниот циклус. НБРСМ е должна на квартална основа да ја утврдува потребната стапка на противцикличен заштитен слој на капиталот за изложеностите во Република Северна Македонија и да ја објави нејзината висина, заедно со датумот на примена, доколку е таа поголема од 0%. Заклучно со 31.12.2023 година, противцикличниот заштитен слој за изложености во земјата изнесува 0,5% од активата пондерирана според ризиците, додека противцикличниот заштитен слој за изложености кон други земји се утврдува според висината на стапките што се утврдени од страна на надлежните органи на другите земји;
- заштитен слој на капиталот за системски значајни банки кој може да се движи од 1% до 3,5% од активата пондерирана според ризиците. Целта на заштитниот слој на капиталот за системски значајни банки е да ја зголеми отпорноста на банките коишто се идентификувани како системски значајни банки на неочекувани шокови или загуби коишто можат да настанат во текот на нивното работење. НБРСМ врз основа на пропишаната методологија ги идентификува системски значајните банки и за истото соодветно известува. Во текот на 2023 година, заштитниот слој на капиталот за Банката како системски значајна банки изнесуваше 1,5%;
- системски заштитен слој на капиталот којшто може да се движи од 1% до 3% од активата пондерирана според ризиците и се воведува од страна на гувернерот на Народната банка заради ограничување на ризикот од нарушување на финансискиот систем или на домашната економија. Овој заштитен слој на капиталот може да биде различен за различни банки или групи банки. Во текот на 2023 година, НБРСМ нема утврдено системски заштитен слој на капиталот.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

3. Адекватност на капиталот (продолжение)

Политика на раководството на Банката е да одржува стабилност на капиталот за да ја одржи довербата на инвеститорите, кредиторите и пазарот и да го поддржи идниот развој на бизнисот. Банката, исто така, го има во предвид влијанието кое нивото на капиталот го има на повратот на акционерите како и потребата да одржува сооднос помеѓу повисоките поврати и повисоката задолженост и предностите и сигурноста обезбедени со цврста позиција на капиталот.

Регулираните активности на Банката се во согласност со сите надворешни, пропишани барања во текот на периодот.

3.1 Извештај за сопствените средства

Ред.бр.	Опис	2023	2022
A1.	Сопствени средства	15.357.968	12.550.526
A2.	Основен капитал	15.338.423	12.530.981
A3.	Редовен основен капитал (РОК)	15.338.423	12.530.981
A3.1	Позиции во РОК	15.385.774	12.594.260
A3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	12.846.910	11.001.910
A3.1.2.	Премија од капиталните инструменти од РОК	306.309	306.309
A3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	1.202.682	829.031
A3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	1.045.938	676.938
A3.1.5	(-) Акумулирана загуба од претходни години	-	-
A3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	-	-
A3.1.7.	Кумулативна сеопфатна добивка или загуба	(16.065)	(219.928)
A3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	(47.351)	(63.279)
A3.2.01.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-	-
A3.2.02.	(-) Нематеријални средства	(47.351)	(63.279)
A3.2.03.	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	-	-
A3.2.04.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
A3.2.05.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
A3.2.06.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
A3.2.07.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
A3.2.08.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	-	-
A3.2.09.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-	-
A3.2.10.	(-) Трошоци за данок	-	-
A3.2.11.	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-	-
A3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	-	-
A3.3.1.	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
A3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
A3.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
A3.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
A3.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
A3.4.1.	Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	-	-
A3.4.2.	Останато	-	-
A3.5.	Други позиции од РОК	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

3. Адекватност на капиталот (продолжение)**3.1 Извештај за сопствените средства (продолжение)**

Ред.бр.	Опис	2023	2022
V4.	Додатен основен капитал (ДОК)	-	-
V4.1	Позиции во ДОК	-	-
V4.1.1.	Капитални инструменти од ДОК	-	-
V4.1.2.	Премија од капиталните инструменти од ДОК	-	-
V4.2.	(-) Одбитни ставки од ДОК	-	-
V4.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
V4.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
V4.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
V4.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
V4.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
V4.2.2.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
V4.2.3.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
V4.2.4.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
V4.2.5.	(-) Износ на одбитни ставки од ДК којшто го надминува вкупниот износ на ДК	-	-
V4.2.6.	(-) Трошоци за данок	-	-
V4.3.	Регулаторни усогласувања на ДОК	-	-
V4.3.1.	(-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на сејуритизација	-	-
V4.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
V4.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
V4.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
V4.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
V4.4.1.	(+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа	-	-
V4.4.2.	Останато	-	-
V4.5.	Други позиции од ДОК	-	-
C5.	Дополнителен капитал (ДК)	19.545	19.545
C5.1.	Позиции во ДК	19.545	19.545
C5.1.1.	Капитални инструменти од ДК		
C5.1.2.	Субординирани кредити	-	-
C5.1.3.	Премија од капитални инструменти од ДК	19.545	19.545
C5.2.	(-) Одбитни ставки од ДК	-	-
C5.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
C5.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
C5.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
C5.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
C5.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
C5.2.2.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
C5.2.3.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
C5.2.4.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***3. Адекватност на капиталот (продолжение)****3.1 Извештај за сопствените средства (продолжение)**

Ред.бр.	Опис	2023	2022
C5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	-	-
C5.3.1.	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
C5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
C5.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
C5.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
C5.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
C5.4.1.	Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	-	-
C5.4.2.	Останато	-	-
C5.5.	Други позиции од ДК	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

3. Адекватност на капиталот (продолжение)**3.2 Извештај за стапката на адекватност на капиталот**

Сопствени средства			
Ред.бр	Опис	2023	2022
I	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК		
1	Актива пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	75.777.932	67.998.288
2	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	6.062.235	5.439.863
II	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		
3	Агрегатна девизна позиција	3.672.567	1.555.828
4	Нето-позиција за злато	-	-
5	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	293.805	124.466
6	Актива пондерирана според валутниот ризик	3.672.567	1.555.828
III	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК		
7	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристапот на базичен индикатор	497.362	370.640
8	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизиран пристап	-	-
9	Актива пондерирана според оперативниот ризик	6.217.019	4.632.995
IV	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ		
10	Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	-	-
11	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (11.1+11.2+11.3)	-	-
11.1	Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик (11.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)	-	-
11.1.1	Капитал за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.2	Капитал за генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.3	Капитал за специфичниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
11.1.4	Капитал за покривање – генерален ризик од вложување во сопственички инструменти	-	-
11.2	Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/ испорака	-	-
11.3	Капитал потребен за покривање на ризикот од друга договорна страна	816	1.680
11.4	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
11.5	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во позицииво опции	-	-
12	Капитал потребен за покривање на други ризици	816	1.680
13	Актива пондерирана според други ризици	10.201	20.997
V	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ	85.677.719	74.208.108
14	Капитал потребен за покривање на ризиците	6.854.218	5.936.649
VI	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	15.357.968	12.550.526
VII	АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (VI/IV)	17,93%	16,91%

4. Известување според сегменти

Известувањето според сегментите се врши според оперативните сегменти на Банката.

Оперативен сегмент е компонента од активностите на Банката за која што се исполнети следниве услови:

- извршува активности како резултат на кои се остваруваат приходи и настануваат трошоци;
- се разгледуваат од страна на Надзорниот одбор на Банката, со цел оценување на остварувањата и носење на одлуки за идните деловни активности на сегментот; и
- достапни се финансиски информации за сегментот.

Банката одделно ги обелоденува информациите за секој значаен оперативен сегмент. Еден сегмент се смета за значаен доколку:

- приходите на сегментот учествуваат со повеќе од 10% во вкупните приходи на Банката;
- износот на добивката или загубата претставува 10% или повеќе од вкупната добивка на сите оперативни сегменти кои што прикажале добивка, или од вкупната загуба на сите оперативни сегменти кои што прикажале загуба;
- вкупните средства на сегментот учествуваат со 10% или повеќе во вкупните средства на Банката;
- раководството оцени дека се значајни за следење за потребите на управување со Банката.

За целите на финансиско известување, Банката групира два или повеќе сегменти во еден оперативен сегмент доколку тие оперативни сегменти се слични во однос на видот на производите и услугите, видот и групата на корисниците на производите и услугите и методите за дистрибуција и понуда на истите. На 31 декември 2023 и 2022 година Банката не изврши групирање на два или повеќе оперативни сегменти во еден.

Оперативните сегменти на Банката се еднакви на деловните линии пропишани со „Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот“ со примена на стандардизираниот пристап за потребите на утврдување на капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик.

Банката обелоденува информации за концентрацијата на деловните активности кон одделни значајни клиенти. Значаен клиент е физичко или правно лице, како и лицата поврзани со него, доколку Банката остварува 10% или повеќе од своите вкупни деловни приходи или деловни расходи. На 31 декември 2023 и 2022 година не постојат значајни клиенти.

Географските подрачја според кои Банката известува се:

- земји-членки на Европската унија;
- други европски земји, надвор од Европската унија;
- земји надвор од Европа, членки на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД);
- други земји.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

4. Известување според сегменти (продолжение)
A Оперативни сегменти

<i>во илјади денари</i>	Работа со население	Корпоративно банкарство	Финансиски институции	Вложувања во хартии од вредност	Ликвидност	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2023 (претходна година)								
Нето-приходи/(расходи) од камата	1.397.135	1.947.846	(153.911)	383.136	(22.276)	-	-	3.551.930
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	331.235	1.057.637	(590.550)	-	(21.763)	-	(12.012)	764.547
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	5.833	-	-	5.833
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	43.181	41.936	16.061	-	2	-	311.201	412.381
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	1.771.551	3.047.419	(728.400)	383.136	(38.204)	-	299.189	4.734.691
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(911.283)	(175.302)	(190)	-	(199)	-	(38.781)	(1.125.755)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	(189)	(189)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	(287.802)	(287.802)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	(1.224.212)	(152.405)	-	-	-	-	(576.369)	(1.952.986)
Вкупно расходи по сегмент	(2.135.495)	(327.707)	(190)	-	(199)	-	(903.141)	(3.366.732)
Финансиски резултат по сегмент	(363.944)	2.719.712	(728.590)	383.136	(38.403)	-	(603.952)	1.367.959
Данок од добивка								(117.975)
Добивка/(загуба) за финансиската година								1.249.984
Вкупна актива по сегмент	25.740.308	36.847.304	2.662.796	10.924.642	19.602.933	-	-	95.777.983
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	2.309.667	2.309.667
Вкупна актива	25.740.308	36.847.304	2.662.796	10.924.642	19.602.933	-	2.309.667	98.087.650
Вкупно обврски по сегмент	33.272.013	30.322.459	4.899.098	-	12.558.417	-	-	81.051.987
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	380.363	380.363
Вкупно обврски	33.272.013	30.322.459	4.899.098	-	12.558.417	-	380.363	81.432.350

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

4. Известување според сегменти (продолжение)
A Оперативни сегменти (продолжение)

<i>во илјади денари</i>	Работа со население	Корпоративно банкарство	Финансиски институции	Вложувања во хартии од вредност	Ликвидност	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2022 (претходна година)								
Нето-приходи/(расходи) од камата	1.176.267	1.094.002	(127.299)	132.543	(140.913)	-	-	2.134.600
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	287.235	929.022	(554.322)	-	(10.533)	-	(10.065)	641.337
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	(3.481)	-	-	(3.481)
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	23.247	25.262	22.021	-	1.044	-	208.571	280.145
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	1.486.749	2.048.286	(659.600)	132.543	(153.883)	-	198.506	3.052.601
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(364.526)	(31.576)	(11)	-	1.061	-	(38.063)	(433.115)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	(241)	(241)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	(287.938)	(287.938)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	(870.181)	(140.206)	(861)	-	-	-	(519.794)	(1.531.042)
Вкупно расходи по сегмент	(1.234.707)	(171.782)	(872)	-	1.061	-	(846.036)	(2.252.336)
Финансиски резултат по сегмент	252.042	1.876.504	(660.472)	132.543	(152.822)	-	(647.530)	800.265
Данок од добивка								(57.612)
Добивка/(загуба) за финансиската година								742.653
Вкупна актива по сегмент	25.664.594	31.418.417	2.037.383	9.198.429	13.180.320	-		81.499.143
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	2.411.593	2.411.593
Вкупна актива	25.664.594	31.418.417	2.037.383	9.198.429	13.180.320	-	2.411.593	83.910.736
Вкупно обврски по сегмент	27.580.277	25.320.775	6.084.787	-	11.398.546	-		70.384.385
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	169.897	169.897
Вкупно обврски	27.580.277	25.320.775	6.084.787	-	11.398.546	-	169.897	70.554.282

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

4. Известување според сегменти (продолжение)**В Географски подрачја**

	Република Северна Македонија	Земји-членки на Европската унија	Европа (останато)	Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји- членки на ОЕЦД)	Останато (наведете ги одделно значајните географски сегменти)		Вкупно
					Останато	Неалоцирано	
<i>во илјади денари</i>							
2023 (тековна година)							
Вкупни приходи	6.239.094	15.339	19.011	246	85	-	6.273.775
Вкупна актива	91.497.953	3.731.671	2.853.247	4.509	270		98.087.650
2022 (претходна година)							
Вкупни приходи	4.228.207	6.885	33.432	116	107	-	4.268.747
Вкупна актива	79.122.035	1.187.366	3.596.121	4.719	495		83.910.736

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски**A. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски**

	тековна година 2023		претходна година 2022	
	сметководствена вредност	објективна вредност	сметководствена вредност	објективна вредност
<i>во илјади денари</i>				
Финансиски средства				
Парични средства и парични еквиваленти	21.266.101	21.266.101	14.737.639	14.737.639
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	62.022.363	62.022.363	56.558.204	56.558.204
Вложувања во хартии од вредност	9.662.475	9.662.475	7.968.416	7.968.416
Вложувања во придружени друштва	1.368.843	1.368.843	937.559	937.559
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-
Останати побарувања	1.333.403	1.333.403	1.126.972	1.126.972
Заложени средства	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-
Финансиски обврски				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	8.600.729	8.600.729	7.294.936	7.294.936
Депозити на други комитенти	66.676.024	66.676.024	57.055.834	57.055.834
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	4.549.751	4.549.751	5.020.716	5.020.716
Субординирани обврски	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	62.719	62.719	9.614	9.614
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	1.133.007	1.133.007	900.781	900.781

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти е еднаква на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, ностро сметки и побарувања по депозити и пласирања во НБРСМ кои достасуваат на краток рок.

Кредити на и побарувања од банки

Поради незначителниот ризик од промена на вредност, објективната вредност на кредитите на и побарувањата од банки е еднаква со нивната сегашна вредност.

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

А. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

Кредити на и побарувања од други комитенти

Кредитите на и побарувањата од други комитенти се мерат според амортизираната набавна вредност намалени за нивната исправка на вредност. Кредитите и побарувања од други комитенти во кредитното портфолио на банката во најголем дел се со прилагодлива каматна стапка. Процентата објективна вредност на кредитите и побарувањата од други клиенти, се утврдува преку дисконтирање на идните парични текови за кои се проценува дека ќе се примат. Процентите идни парични текови за утврдување на објективната вредност, се дисконтирани со примена на тековната пазарна каматна стапка.

Банката обезбедува кредити финансирани од кредитни линии преку Развојната банка на Северна Македонија (РБСМ), и истите се пласираат на пазарот и од други банки под истите услови како во Банката. Нивните каматни стапки се смета дека се пазарни каматни стапки. Исто така, Банката одобрува кредити на население со фиксни каматни стапки во првите години од кредитот. Производи со вакви карактеристики и каматни стапки се нудат и од други банки на пазарот, и нивните каматни стапки се смета дека се пазарни каматни стапки.

Вложувања во хартии од вредност

Вложувањата во хартии од вредност вклучуваат должнички хартии од вредност, кои се чуваат до достасување прикажани според амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка и средства расположливи за продажба прикажани според објективна вредност. Објективната вредност на средствата расположливи за продажба се утврдува според котирана пазарна цена на активен пазар или објавени цени достапни на берза, дилер или брокер. Во случаи кога овие информации не се достапни, објективната вредност се проценува според: информации за постигнатите цени на скорешни, нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени и доброволни странки; применување на тековната пазарна цена на друг инструмент кој е во суштина ист; анализа на дисконтирани парични текови и други алтернативни модели за определување на цената.

За должничките хартии од вредност кои се чуваат до доспевање објективната вредност се утврдува со користење техники на дисконтирање парични текови со актуелна крива на принос на примарниот пазар на должнички хартии од вредност, за должнички хартии од вредност со слична преостаната рочност.

Вложувањата во хартии од вредност вклучуваат износ од 34.708 илјади денари (2022: 34.708 илјади денари) кои се однесуваат на вложувања за кои не постои активен пазар и нема скорешни трансакции кои би можеле да се применат во одредувањето на објективната вредност. Истите учествуваат со само 0.36% (2022: 0.44%) во вкупните вложувања и се искажуваат по нивната набавна вредност.

Останати побарувања

Со оглед на краткиот рок на достасување објективната вредност на останатите побарувања е еднаква на нивната сметководствена вредност.

Депозити на банките

Поради незначителниот ризик од промена на вредност и краткиот рок на достасување, објективната вредност на депозитите по видување и орочените депозити е еднаква со нивната сметководствена вредност.

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

A. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

Депозити на други комитенти

Објективната вредност на депозитите по видување, како и на орочените депозити со варијабилна каматна стапка е еднаква со нивната сметководствена вредност. Од вкупните депозити на други комитенти, износот на орочени депозити со фиксна каматна стапка изнесува 31.179.275 илјади денари (2022: 27.176.404 илјади денари). Фиксните каматни стапки во најголем дел се однесуваат на орочени депозити над една година (26.030.995 илјади денари), кои започнаа да се применуваат од 1 јули 2017 година, а производи со вакви карактеристики и каматни стапки се нудат и од други банки на пазарот. Оттука, овие каматни стапки може да се смета дека се пазарни, поради што објективната вредност на овие депозити е еднаква на нивната сметководствена вредност.

Обврски по кредити

Објективната вредност на обврските по кредити со прилагодливи каматни стапки не се разликува од сметководствената вредност, поради прилагодувањето на каматните стапки за конкретните финансиски обврски со пазарните каматни стапки за слични инструменти. Објективната вредност на кредитните линии коишто се регулирани со посебни услови и за кои на пазарот нема други финансиски инструменти со исти или слични карактеристики, апроксимативно ја претставува нивната сметководствена вредност.

Останати обврски

Со оглед на краткиот рок на достасување објективната вредност на останатите обврски е еднаква на нивната сметководствена вредност.

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)****Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност****Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност**

Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
<i>во илјади денари</i>				
31 декември 2023 (тековна година)				
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	19	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	23,1	9.627.767	34.708	9.662.475
Вкупно		9.627.767	34.708	9.662.475
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	32	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-
Вкупно		-	-	-
31 декември 2022 (претходна година)				
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	19	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	23,1	7.933.708	34.708	7.968.416
Вкупно		7.933.708	34.708	7.968.416
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	32	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-
Вкупно		-	-	-

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Банката ги класификува сите финансиски средства и финансиски обврски мерени по објективна вредност, со користење на хиерархија на објективна вредност, којашто ја прикажува значајноста на влезните параметри користени во одредувањето на објективната вредност. Хиерархијата на објективната вредност ги опфаќа следниве нивоа:

а) Ниво 1 - Објективната вредност е утврдена со директна примена/повикување на котирана пазарна цена на финансиските инструменти на активен пазар;

б) Ниво 2 – Објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) од активни пазари, кои што можат да бидат директни, односно пазарни цени, или индиректни, односно извлечени од пазарни цени;

в) Ниво 3 - Објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) коишто не можат директно или индиректно да се следат на активните пазари, односно не се видливи.

Вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба во износ од 9.662.475 илјади денари (2022: 7.968.416 илјади денари) вклучуваат вложување во Државни обврзници во износ од 7.424.777 илјади денари (2022: 5.582.927 илјади денари) и Државни записи во износ од 2.202.990 илјади денари (2022: 2.350.781 илјади денари), додека износот од 34.708 илјади денари (2022: 34.708 илјади денари) преставува вложување во сопственички акции.

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)****Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)****Б.2. Трансфери помеѓу нивоата 1 и 2 на објективна вредност**

	тековна година 2023		претходна година 2022	
	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 1 во нивото 2
<i>во илјади денари</i>				
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје
Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023
(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)
5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)
Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)
Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во Ниво 3

<i>во илјади денари</i>	Средства за тргување	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вкупно обврски
Состојба на 1 јануари 2022 (претходна година)	-	-	34.708	34.708	-	-	-
Добивки/(загуби) признаени во:	-	-	-	-	-	-	-
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)	-	-	34.708	34.708	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2022 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2023 (тековна година)	-	-	34.708	34.708	-	-	-
Добивки/(загуби) признаени во:	-	-	-	-	-	-	-
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)	-	-	34.708	34.708	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2023 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

6. Нето-приходи/(расходи) од камата**A Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти**

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	161.015	37.818
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	3.828.983	2.421.082
Вложувања во хартии од вредност	310.401	105.630
Останати побарувања	-	-
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	22.228	82.106
Наплатени претходно отпишани камати	-	-
Вкупно приходи од камата	4.322.627	2.646.636
Расходи за камата		
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	39.160	96.908
Депозити на други комитенти	606.533	325.761
Издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски по кредити	124.770	82.331
Субординирани обврски	-	-
Останати обврски	234	7.036
Вкупно расходи за камата	770.697	512.036
Нето-приходи/(расходи) од камата	3.551.930	2.134.600

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

6. Нето-приходи/(расходи) од камата (продолжение)**Б Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот**

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	2.165.697	1.127.916
Држава	310.401	105.630
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	39	38
Банки	161.015	37.818
Останати финансиски друштва (небанкарски)	3.424	-
Домаќинства	1.653.524	1.269.121
Нерезиденти	6.299	24.007
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	22.228	82.106
Наплатени претходно отпишани камати	-	-
Вкупно приходи од камата	4.322.627	2.646.636
Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	209.075	108.656
Држава	234	418
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	8.356	1.598
Банки	110.555	151.819
Останати финансиски друштва (небанкарски)	157.335	127.299
Домаќинства	261.109	100.506
Нерезиденти	24.033	21.740
Вкупно расходи за камата	770.697	512.036
Нето-приходи/(расходи) од камата	3.551.930	2.134.600

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести**А Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности**

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	103.908	103.508
Платен промет		
во земјата	330.916	286.825
со странство	169.240	143.251
Акредитиви и гаранции	119.653	101.916
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	2.629	2.709
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато (наведете ги поединечно приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните приходи од провизии и надомести)		
VISA – надомест	14.882	11.737
Master	60.300	60.182
Провизии за трансакции на ПОС	422.959	357.813
Провизии за трансакции на АТМ	37.158	34.795
Провизии од картично работење	81.316	79.235
Електронско банкарство	59.805	44.448
Работење со Пошта	63.764	61.057
Приходи од осигурување	42.637	33.353
Трезорско работење	22.324	20.143
Други останати приходи од провизии и надомести	1.443	994
Вкупно приходи од провизии и надомести	1.532.934	1.341.966
Расходи за провизии и надомести		
Кредитирање	17.785	14.948
Платен промет		
во земјата	80.008	57.229
со странство	54.132	47.343
Акредитиви и гаранции	1.902	2.570
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање на хартии од вредност	-	-
Останато (наведете ги поединечно расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните расходи од провизии и надомести)		
VISA – надомест	250.136	233.174
Master – надомест	355.575	335.443
Трезорско работење	8.320	9.334
Други останати расходи за провизии и надомести	529	588
Вкупно расходи за провизии и надомести	768.387	700.629
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	764.547	641.337

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести (продолжение)**Б Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести**

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Приходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	1.055.688	924.956
Држава	66	51
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	3.696	2.438
Банки	35.178	29.309
Останати финансиски друштва (небанкарски)	8.512	5.165
Домаќинства	327.018	283.263
Нерезиденти	102.776	96.784
Вкупно приходи од провизии и надомести	1.532.934	1.341.966
Расходи за провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	21.964	17.779
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	52.279	41.210
Останати финансиски друштва (небанкарски)	36.544	25.890
Нерезиденти	657.600	615.750
Вкупно расходи за провизии и надомести	768.387	700.629
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	764.547	641.337

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***8. Нето приходи од тргување**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2023	претходна година 2022
<i>Средства за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	5.833	(3.481)
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од средствата за тргување	-	-
Приходи од камата од средствата за тргување	-	-
<i>Обврски за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од тргување	5.833	(3.481)

9. Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2023	претходна година 2022
<i>Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
<i>Финансиски обврски по објективната вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа	-	-
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа</i>		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***10. Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	248.389	246.658
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа		
курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	123	(1.126)
останати курсни разлики, на нето-основа	(19.337)	(40.343)
курсни разлики од вонбилансна евиденција		-
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	229.175	205.189

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***11. Останати приходи од дејноста**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Добивка од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	-
Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба	1.745	904
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
Капитална добивка од продажбата на:		
недвижности и опрема	76.772	-
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	3.188	1.293
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Приходи од кирии	939	940
Приходи од добиени судски спорови	109	-
Наплатени претходно отпишани побарувања	66.120	29.859
Ослободување на резервирања за:		
потенцијални обврски врз основа на судски спорови	-	-
пензии и други користи за вработените	-	-
преструктурирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања - од превземени средства	-	-
Останато (наведете ги поединечно приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати приходи од дејноста):		
Приход од наплатено осигурување по основ на штета	2.327	2.238
Виза/Мастер кампањи	16.800	21.860
Приход од продажба на меници	415	400
Рефундирање на телефонски трошоци	132	112
Транспорт на пари	4.647	4.395
Приходи од проверка во Македонско Кредитно Биро	3.669	3.783
Други останати приходи	6.343	9.172
Вкупно останати приходи од дејноста	183.206	74.956

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

12. Исправка на вредностите на финансиските средства, на нето-основа

<i>во илјади денари</i>		Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства	Посебна резерва за вонбилансна изложеност	Вкупно
2023 (тековна година)											
Исправка на вредноста и посебна резерва											
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва											
-	2.790.542	-	-	-	2.368	25.728	10.601	2.829.239	151.868	2.981.107	
(Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)											
-	(1.716.586)	-	-	-	(1.979)	(20.187)	(4.995)	(1.743.747)	(111.605)	(1.855.352)	
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа											
-	1.073.956	-	-	-	389	5.541	5.606	1.085.492	40.263	1.125.755	
2022 (претходна година)											
Исправка на вредноста и посебна резерва											
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва											
-	1.572.014	-	-	-	3.968	7.615	9.749	1.593.346	177.972	1.771.318	
(Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)											
-	(1.184.582)	-	-	-	(5.017)	(2.372)	(7.224)	(1.199.195)	(139.007)	(1.338.202)	
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа											
-	387.432	-	-	-	(1.049)	5.243	2.525	394.151	38.965	433.116	

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

13. Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа

<i>во илјади денари</i>		Недвижности и опрема	Нематеријални средства	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Неконтролирано учество*	Вкупно
2023 (тековна година)								
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)		-	-	189	-	-	-	189
		-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа		-	-	189	-	-	-	189
2022 (претходна година)								
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)		-	-	241	-	-	-	241
		-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа		-	-	241	-	-	-	241

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

14. Трошоци за вработените

<i>во илјади денари</i>		
тековна година 2023	претходна година 2022	
<i>Краткорочни користи за вработените</i>		
Плати	647.467	530.577
Задолжителни придонеси за социјално, здравствено, пензиско осигурување и останато осигурување	252.296	194.217
Краткорочни платени отсуства	885	249
Трошоци за привремено вработување	-	-
Удел во добивката и награди	-	-
Немонетарни користи	40.166	13.396
	940.814	738.439
<i>Користи по престанокот на вработувањето</i>		
Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	-	-
Користи при пензионирањето	-	-
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	-	-
Зголемување на обврската за други долгорочни користи	-	-
Други користи при престанокот на вработувањето	-	-
	-	-
<i>Користи поради престанокот на вработувањето</i>		
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато (наведете ги поединечно оние трошоци за вработените кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните трошоци за вработените):	42.078	31.700
	982.892	770.139
Вкупно трошоци за вработените	982.892	770.139

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***15. Амортизација**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2023	претходна година 2022
Амортизација на нематеријалните средства	
Интерно развиен софтвер	-
Купен софтвер од надворешни добавувачи	48.912
Други интерно развиени нематеријални средства	-
Други нематеријални средства	26.796
Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	12.168
88.352	87.876
Амортизација на недвижностите и опремата	
Градежни објекти	52.631
Транспортни средства	1.627
Мебел и канцелариска опрема	6.593
Останата опрема	111.212
Други ставки на недвижностите и опремата	5.868
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	22.131
199.450	200.062
Вкупно амортизација	287.938

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***16. Останати расходи од дејноста**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2023	претходна година 2022
Загуба од продажбата на средствата расположливи за продажба	-
Трошоци за лиценцирање на софтверот	-
Премии за осигурување на депозитите	57.040
Премии за осигурување на имотот и на вработените	39.095
Материјали и услуги	398.518
Административни и трошоци за маркетинг	107.046
Останати даноци и придонеси	11.435
Трошоци за кирии	87.262
Трошоци за судски спорови	1.136
Резервирања за пензиските и за други користи за вработените, на нето-основа	2.536
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	4.054
Други резервирања, на нето-основа	-
Загуба од продажбата на:	-
недвижности и опрема	-
нематеријални средства	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-
Останато (наведете ги поединечно расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати расходи од дејноста):	-
Транспорт на пари	31.731
Архивирање на документација	8.871
Расход од затворени кредити пред доспевање	96
Други останати расходи	12.083
Вкупно останати расходи од дејноста	760.903
	970.094

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

17. Данок на добивка**А Расходи/приходи за тековен и одложен данок**

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Тековен данок на добивка		
Расход/(приход) за тековниот данок на добивка за годината	117.975	57.612
Корекции за претходни години	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Промени во сметководствени политики и грешки	-	-
Останато	-	-
	117.975	57.612
Одложен данок на добивка		
Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-
Промени во даночната стапка	-	-
Воведување нови даноци	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Останато	-	-
	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	117.975	57.612

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Тековен данок на добивка		
Признаен во билансот на успех	117.975	57.612
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	117.975	57.612
Одложен данок на добивка		
Признаен во билансот на успех	-	-
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	117.975	57.612

17. Данок на добивка (продолжение)

Б Усогласување помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка

	во %	во илјади денари	во %	во илјади денари
	тековна година 2023		претходна година 2022	
Добивка/(загуба) пред оданочувањето		1.367.959		800.265
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка	10%	136.796	10%	80.026
Ефект од различни даночни стапки во други земји	-	-	-	-
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	-	-	-	-
Оданочен приход во странство	-	-	-	-
Расходи непризнаени за даночни цели	0.99%	13.550	1,11%	8.905
Даночно ослободени приходи	-	-	-	-
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	(2.37%)	(32.371)	(3,91%)	(31.319)
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-	-	-
Промени на одложениот данок	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка		117.975		57.612
Просечна ефективна даночна стапка	8.62%		7,20%	

Согласно Законот за данокот на добивка што се применува за фискалните 2023 и 2022 година, основица за оданочување претставува остварената бруто добивка (разлика помеѓу вкупните приходи и расходи) зголемена за одредени трошоци кои не се даночно признати, или намалена за одредени приходи, инвестиции и слично, кои не се предмет на оданочување.

Согласно претходно важечкиот Закон за данок на добивка, акумулираната нераспределена добивка за периодот од 2009 до 2013 година е предмет на оданочување во моментот на нејзина распределба.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

17. Данок на добивка (продолжение)**В Данок на добивка од останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех**

	тековна година 2023			претходна година 2022		
	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка
<i>во илјади денари</i>						
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***18. Парични средства и парични еквиваленти**

<i>во илјади денари</i>		
тековна година 2023	претходна година 2022	
Парични средства во благајна	1.962.544	1.432.656
Сметка и депозити во НБРСМ, освен задолжителни депозити во странска валута	8.399.868	5.200.152
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	214.735	2.260.724
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	73.103	74.677
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	1.262.166	1.208.137
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	-
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	4.463.654	864.802
Останати краткорочни високо ликвидни средства	-	75.000
Побарувања врз основа на камати (Исправка на вредноста)	2.531 (616)	309 (435)
<i>Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек</i>	16.377.985	11.116.022
Задолжителни депозити во странска валута	4.328.998	3.101.879
Ограничени депозити за Мастеркард и Виза	183.183	99.579
Резервен гарантен фонд - КИБС (Исправка на вредноста)	376.197 (262)	420.223 (64)
Вкупно	21.266.101	14.737.639

Ограничените депозити за Мастеркард и Виза се однесуваат на средства на тековна сметка во странска банка која е ограничена и служи за обезбедување на побарувањата од страна на МАСТЕРКАРД во износ од 135.373 илјади денари (2022: 52.535 илјади денари) и ВИЗА во износ од 47.810 илјади денари (2022: 47.044).

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

18. Парични средства и парични еквиваленти (продолжение)

	тековна година 2023				претходна година 2022			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
<i>во илјади денари</i>								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	499	-	-	499	1.544	-	-	1.544
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	2.368	-	-	2.368	1.673	2.295	-	3.968
(ослободување на исправката на вредноста)	(1.979)	-	-	(1.979)	(2.721)	(2.295)	-	(5.016)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	(10)	-	-	(10)	3	-	-	3
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	878	-	-	878	499	-	-	499

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

19. Средства за тргување**А Структура на средствата за тргување според видот на финансискиот инструмент**

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Хартии од вредност за тргување		
<i>Должнички хартии од вредност за тргување</i>	-	-
Благајнички записи за тргување	-	-
Државни записи за тргување	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
	-	-
<i>Сопственички инструменти за тргување</i>	-	-
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
	-	-
Деривати за тргување		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-
	-	-
	-	-
Кредити и побарувања		
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
	-	-
	-	-
Вкупно средства за тргување	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

20. Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-

21. Деривативни средства и обврски чувани за управување со ризик

		<i>во илјади денари</i>			
		тековна година 2023		претходна година 2022	
		дериватни средства	(дериватни обврски)	дериватни средства	(дериватни обврски)
	Деривати за заштита од ризик/Деривати чувани за управување со ризик				
A					
A.					
1	<i>според видот на променливата</i>				
	Деривати чувани за управување со ризик				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
A.					
2	<i>според видот на заштита од ризик</i>				
	Заштита од ризикот од објективната вредност	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
B	Вградени деривати				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-	-
	Вкупно вградени деривати	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

22. Кредити и побарувања**22.1 Кредити на и побарувања од банки**

	во илјади денари			
	тековна година 2023		претходна година 2022	
	Краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Кредити на банки				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Репо				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредноста	-	-	-	-

На 31 декември 2023 година, Банката нема дадени кредити на банки и нема побарувања од банки (2022: нема).

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

22. Кредити и побарувања (продолжение)**22.1 Кредити на и побарувања од банки (продолжение)**

	<i>тековна година 2023</i>				<i>претходна година 2022</i>			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
<i>во илјади денари</i>								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје*Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023**(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***22. Кредити и побарувања (продолжение)****22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти****А Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот**

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2023		претходна година 2022	
	Краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	6.609.271	30.574.512	5.605.516	25.644.695
побарувања врз основа на камати	238.874	-	129.334	-
Држава				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
побарувања по главница	755	-	607	-
побарувања врз основа на камати	5	-	3	-
Финансиски друштва, освен банки				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
побарувања по главница				
станбени кредити	33.590	9.554.909	15.489	9.281.286
потрошувачки кредити	406.998	13.854.930	356.773	13.627.037
автомобилски кредити	(117)	34.300	303	33.761
хипотекарни кредити	-	-	-	-
кредитни картички	1.289.593	8.430	1.310.076	10.544
други кредити	857.525	55.003	897.774	127.917
побарувања врз основа на камати	173.727	-	197.752	-
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	101.980	62.045	3.581	249.415
побарувања врз основа на камати	152	-	681	-
Тековна достасаност	5.433.201	(5.433.201)	6.627.666	(6.627.666)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредноста	15.145.554	48.710.928	15.145.555	42.346.989
(Исправка на вредноста)	(1.117.717)	(716.402)	(569.289)	(365.052)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	14.027.837	47.994.526	14.576.267	41.981.937

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

22. Кредити и побарувања (продолжение)**22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжение)****А Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот (продолжение)**

	тековна година 2023				претходна година 2022			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	96.936	323.180	514.225	934.341	49.267	294.556	491.003	834.826
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	379.837	1.229.224	1.181.481	2.790.542	310.315	496.007	765.692	1.572.014
Трансфер во:	(311.482)	(907.333)	(497.771)	(1.716.586)	(261.622)	(467.383)	(455.578)	(1.184.583)
- исправка на вредноста за Група 1	27.151	(26.779)	(371)	-	55.224	(53.998)	(1.226)	-
- исправка на вредноста за Група 2	(16.690)	19.820	(3.130)	-	(4.713)	8.245	(3.532)	-
- исправка на вредноста за Група 3	(1.177)	(56.400)	57.577	-	(663)	(37.678)	38.341	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	158	(18)	(300)	(160)	(1024)	-	-	(1.024)
	-	-	(174.018)	(174.018)	-	-	(286.892)	(286.892)
Состојба на 31 декември	165.449	645.053	1.023.617	1.834.119	96.936	323.180	514.225	934.431

Во согласност со Одлуката за управување со кредитниот ризик која стапи на сила од 1 јули 2019 година, Банката изврши задолжителен пренос на сметките на вонбилансна евиденција на кредитните изложености кај кои се поминати дванаесет месеци од датумот кога Банката беше должна да изврши исправка на вредноста, односно да издвои посебна резерва од 100%. Поголемиот износ во линијата на отпишани побарувања произлегуваат од таа основа.

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***22. Кредити и побарувања (продолжение)****22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжение)****Б Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето**

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
<i>(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)</i>		
Првокласни инструменти за обезбедување		
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	1.259.226	1.213.017
државни хартии од вредност	-	-
државни безусловни гаранции	-	-
банкарски гаранции	1.004.018	163.152
Гаранции од друштвата за осигурување и полиси за осигурување	7.499.670	7.410.285
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	1.836.938	-
Гаранции од физички лица	2.560.718	2.834.300
Залог на недвижен имот		
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	14.746.922	14.588.153
имот за вршење дејност	18.003.720	17.313.723
Залог на подвижен имот	2.714.587	1.464.311
Останати видови обезбедување	1.919.135	668.038
Необезбедени	10.477.429	10.903.225
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	62.022.363	56.558.204

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

23. Вложувања во хартии од вредност**23.1 Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба****А Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент**

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	2,202,990	2.350.781
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	7,424,777	5.582.927
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	9,627,767	7.933.708
Котирани	-	-
Некотирани	9,627,767	7.933.708
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	34,708	34.708
	34,708	34.708
Котирани	223	223
Некотирани	34,485	34.485
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба	9,662,475	7.968.416

Од прикажаната структура на вложувањата во финансиските средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент: нивниот рок на доспевање и применета каматна стапка е прикажано подолу.

	Рок на доспевање	Каматна стапка (%)
Обврзници издадени од државата	2024-2038	0.8 - 6.15
Државни записи	10.01.2024-11.12.2024	3.5 - 4.25

Банката редовно врши преоценување на состојбата на финансиските средства расположливи за продажба.

Вложувањата во сопственички инструменти расположливи за продажба во износ од 34.708 илјади денари (2022: 34.708 илјади денари) вклучуваат вложувања во хартии од вредност со кои Банката учествува со не повеќе од 10% во основната главнина на финансиски и нефинансиски друштва.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

23. Вложувања во хартии од вредност (продолжение)**23.1 Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба (продолжение)**

	тековна година 2023				претходна година 2022			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-	-	-	-	-	-	-
дополнителна исправка на вредноста (Трансфер во резерви)	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***23. Вложувања во хартии од вредност (продолжение)****23.2 Вложување во финансиските средства кои се чуваат до достасување**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2023	претходна година 2022
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување пред исправката на вредноста	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

23. Вложувања во хартии од вредност (продолжение)**23.2 Вложување во финансиските средства кои се чуваат до достасување (продолжение)**

	тековна година 2023				претходна година 2022			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-	-	-	-	-	-	-
дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***24. Вложувања во подружници и придружени друштва****А Процент на учество на банката во подружници и во придружени друштва**

Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	во %			
		Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
		тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022
ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ - подружница	Република Северна Македонија	100%	100%	100%	100%

Б Финансиски информации за придружените друштва

Назив на придружените друштва	во илјади денари				
	Вкупна актива	Вкупни обврски	Вкупно капитал и резерви	Приходи	Добивка/(загуба) за финансиската година
тековна година 2023	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
претходна година 2022	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-

Банката стана 100% сопственик на осигурителното друштво НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје, впишано во Централен депозитар за хартии од вредност на 9 јануари 2019 година. Банката со претходна реализација на две блок трансакции, го откупи капиталот за 198.893 илјади денари (3.212.000 евра). На 25 февруари 2019 година Подружницата беше преименувана во ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје. Влогот во Подружницата е зголемен во текот на 2019 година за 430.470 илјади денари и на 31 декември 2020 година изнесува 629.363 илјади денари, а по зголемувањето на основната главнина преку издавање на нови акции по пат на приватна понуда во два наврати во 2021 година за 123.242 илјади денари (2.000.000 евра) и 184.954 илјади денари (3.000.000 евра), на 31 декември 2021 година вкупниот влог изнесува 937.559 илјади денари (15.500.000 евра). Заклучно со 31.12.2022 година влогот останува непроменет, односно 937.559 илјади денари.

Надзорниот Одбор на Банката во јануари 2023 година донесе Одлука за Докапитализација на Подружницата за нови 4 милиони евра. Надзорниот Одбор на Халк Осигурување донесе Одлука за задолжување преку субординиран долг во износ од 4 милиони евра, која се реализираше со постигнување на Договор за субординиран долг со Халк Банка АД Скопје на датум 03.02.2023. Докапитализацијата на подружницата се изврши во април 2023, по претходна трансформација на субординираниот долг од 4 милиони евра во капитал. Заклучно со јуни 2023 вкупниот влог изнесува 1.184.338 илјади денари.

Истата година беше спроведена уште една докапитализација преку издавање на 9-та емисија акции во износ од 184.504.800 МКД (3 милиони ЕУР). Трансформацијата на докапитализацијата во влог беше извршена на 11.12.2023 година. Заклучно со 31.12.2023 година вкупниот влог изнесува 1.368.843 илјади денари.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

25. Останати побарувања

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Побарувања од купувачите	27.428	6.520
Однапред платени трошоци	87.170	128.362
Пресметани одложени приходи	-	-
Побарувања за провизии и надомести	38.185	48.797
Побарувања од вработените	2.609	2.451
Аванси за нематеријални средства	33.420	40.485
Аванси за недвижности и опрема	-	-
Останато (наведете ги поединечно побарувањата кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати побарувања)	-	-
<i>Побарувања од други банки по основ на трансакции со Мастеркард</i>	298.149	201.273
<i>Побарувања од други банки по основ на трансакции со Виса</i>	433.051	376.212
<i>Побарувања од други банки за порамнување од картично работење</i>	153.500	168.444
<i>Однапред исплатени пензии</i>	346.944	279.983
<i>Вестерн Унион</i>	948	503
<i>Залихи</i>	14.269	12.065
<i>Побарувања по основ судски такси</i>	6.134	5.364
<i>Останато</i>	51.824	54.225
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	1.493.631	1.324.684
(Исправка на вредноста)	(21.158)	(15.281)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	1.472.473	1.309.403

Покрај побарувањата по основ на трансакции со Мастеркард картички во износ од 298.149 илјади денари (2022: 201.273 илјади денари), Банката има и обврски по тој основ во износ од 32.899 илјади денари (2022: 31.024 илјади денари) (Белешка 39).

Покрај побарувањата по основ на трансакции со Виза картички во износ од 433.051 илјади денари (2022: 376.212 илјади денари), Банката има и обврски по тој основ во износ од 241.617 илјади денари (2022: 252.291 илјади денари) (Белешка 39).

Однапред исплатените пензии во износ од 346.944 илјади денари (2022: 279.983 илјади денари) се однесуваат на декемвриска исплата на пензии во 2023 година од средства на Банката, а кои се наплатени од Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Северна Македонија на 3 јануари 2024 година (2022: 5 јануари 2023 година).

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

25. Останати побарувања (продолжение)

	тековна година 2023				претходна година 2022			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	581	562	14.138	15.281	139	541	13.597	14.277
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	1.769	4.450	30.110	36.329	1.145	1.429	14.790	17.364
Трансфер во:	(1.952)	(2.446)	(20.785)	(25.183)	(702)	(1.408)	(7.488)	(9.598)
- исправка на вредноста за Група 1	103	(39)	(64)	-	1.273	(47)	(1.226)	-
- исправка на вредноста за Група 2	(235)	299	(64)	-	(4)	50	(46)	-
- исправка на вредноста за Група 3	(3)	-	3	-	(3)	(46)	48	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	(2)	(298)	-	(300)	(1)	-	-	(1)
(Отпишани побарувања)	-	-	(4.969)	(4.969)	-	-	(6.761)	(6.761)
Состојба на 31 декември	396	2.268	18.494	21.158	581	562	14.138	15.281

Во согласност со Одлуката за управување со кредитниот ризик која стапи на сила од 1 јули 2019 година, Банката изврши задолжителен пренос на сметките на вонбилансна евиденција на кредитните изложености кај кои се поминати дванаесет месеци од датумот кога Банката беше должна да изврши исправка на вредноста, односно да издвои посебна резерва од 100%. Поголемиот износ во линијата на отпишани побарувања произлегуваат од таа основа.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

26. Заложени средства

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Должнички хартии од вредност	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други клиенти	-	-
Останати побарувања	-	-
Вкупно заложени средства	-	-

27. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

во илјади денари	во илјади денари					
	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Почетна сметководствена вредност						
Состојба на 1 јануари 2022 (претходна година)	5.908	2.309	-	4.157	581	12.955
преземени во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(продадени во текот на годината)	(338)	-	-	(1.355)	-	(1.693)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)	5.570	2.309	-	2.802	581	11.262
Состојба на 1 јануари 2023 (тековна година)	5.570	2.309	-	2.802	581	11.262
преземени во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(продадени во текот на годината)	(4.993)	-	-	-	-	(4.993)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)	577	2.309	-	2.802	581	6.269
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2022 (претходна година)	5.395	2.309	-	4.157	581	12.442
загуба поради оштетување во текот на годината	241	-	-	-	-	241
(продадени во текот на годината)	(255)	-	-	(1.355)	-	(1.610)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)	5.381	2.309	-	2.802	581	11.073
Состојба на 1 јануари 2023 (тековна година)	5.381	2.309	-	2.802	581	11.073
загуба поради оштетување во текот на годината	189	-	-	-	-	189
(продадени во текот на годината)	(4.993)	-	-	-	-	(4.993)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)	577	2.309	-	2.802	581	6.269
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2022 (претходна година)	513	-	-	-	-	513
на 31 декември 2022 (претходна година)	189	-	-	-	-	189
на 31 декември 2023 (тековна година)	-	-	-	-	-	-

Со состојба 31.12.2023 согласно последните проценки со кои располага Банката, објективната вредност на преземениот имот изнесува 16.571 илјади денари. Во рамки на продажбата на преземениот имот, истиот е продаден во текот на годината во износ од 4.627 илјади денари, додека остатокот од 366 илјади денари се должи на ефектот од курсни разлики.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

28. Нематеријални средства

А Усогласување на сегашната сметководствена вредност

во илјади денари	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Неконтролирано учество*	Вкупно
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2022 (претходна година)	-	372.635	-	175.546	53.819	-	602.000
зголемувања преку нови набавки	-	45.845	-	18.401	17.348	-	81.594
зголемувања преку интерен развој (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)	-	418.480	-	193.947	71.167	-	683.594
Состојба на 1 јануари 2023 (тековна година)	-	418.480	-	193.947	71.167	-	683.594
зголемувања преку нови набавки	-	51.314	-	19.665	15.065	-	86.044
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)	-	469.794	-	213.612	86.232	-	769.638
Амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2022 (претходна година)	-	255.065	-	113.676	50.642	-	419.383
амортизација за годината	-	48.912	-	26.796	12.168	-	87.876
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)	-	303.977	-	140.472	62.810	-	507.259
Состојба на 1 јануари 2023 (тековна година)	-	303.977	-	140.472	62.810	-	507.259
амортизација за годината	-	49.469	-	26.089	12.794	-	88.352
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)	-	353.446	-	166.561	75.604	-	595.611
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2022 (претходна година)	-	117.570	-	61.870	3.177	-	182.617
на 31 декември 2022 (претходна година)	-	114.504	-	53.475	8.357	-	176.336
на 31 декември 2023 (тековна година)	-	116.348	-	47.051	10.628	-	174.027

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***28. Нематеријални средства****Б Сметководствена вредност на нематеријалните средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката**

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Вкупно
<i>во илјади денари</i>						
Сегашна сметководствена вредност на:						
на 31 декември 2022 (претходна година)	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2023 (тековна година)	-	-	-	-	-	-

На 31 декември 2023 година Банката нема заложено нематеријални средства како обезбедување на обврските на Банката (на 31 декември 2022: нема).

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

29. Недвижности и опрема

А Усогласување на сегашната сметководствена вредност

во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земен под закуп	Вкупно
	Набавна вредност								
Состојба на 1 јануари 2022 (претходна година)	-	2.098.699	37.814	102.876	890.579	73.019	26.989	231.069	3.461.045
Зголемувања	-	32.462	1.519	18.031	116.715	5.946	(6.435)	218	168.456
Зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	(3.090)	(101)	(19.832)	(13)	-	-	(23.036)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)	-	2.131.161	36.243	120.806	987.462	78.952	20.554	231.287	3.606.465
Состојба на 1 јануари 2023 (тековна година)	-	2.131.161	36.243	120.806	987.462	78.952	20.554	231.287	3.606.465
Зголемувања	-	103.238	7.146	1.735	70.987	18.132	9.172	6.309	216.719
Зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	(127.280)	-	-	(5.645)	-	-	-	(132.925)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)	-	2.107.119	43.389	122.541	1.052.804	97.084	29.726	237.596	3.690.259
Амортизација и оштетување									
Состојба на 1 јануари 2022 (претходна година)	-	262.498	35.567	89.230	629.796	37.953	-	150.025	1.205.069
амортизација за годината	-	52.631	1.688	6.593	111.223	5.868	-	22.131	200.134
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	(3.090)	(81)	(18.552)	(5)	-	-	(21.728)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)	-	315.129	34.165	95.742	722.467	43.816	-	172.156	1.383.475
Состојба на 1 јануари 2023 (тековна година)	-	315.129	34.165	95.742	722.467	43.816	-	172.156	1.383.475
амортизација за годината	-	52.353	1.470	7.216	113.212	6.193	-	19.006	199.450
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	(8.389)	-	-	(5.645)	-	-	-	(14.034)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)	-	359.093	35.635	102.958	830.034	50.009	-	191.162	1.568.891
Сегашна сметководствена вредност									
на 1 јануари 2022 (претходна година)	-	1.836.201	2.247	13.646	260.783	35.066	26.989	81.044	2.255.976
на 31 декември 2022 (претходна година)	-	1.816.032	2.078	25.064	264.995	35.136	20.554	59.131	2.222.990
на 31 декември 2023 (тековна година)	-	1.748.026	7.754	19.583	222.770	47.075	29.726	46.434	2.121.368

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

29. Недвижности и опрема (продолжение)**Б. Сметководствена вредност на ставките на недвижностите и опремата кадешто постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката**

во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:									
на 31.12.2022	-	753	-	-	-	-	-	-	753
на 31.12.2023	-	715	-	-	-	-	-	-	715

На 31 декември 2023 година, Банката не располага со еден имотен лист за деловен простор со нето сегашна вредност од 715 илјади денари (2022: 753 илјади). Агенцијата за катастар за недвижности е задолжена од страна на Министерството за финансии за утврдување на сопственоста на имотот и негов упис во катастарот на недвижност.

На 31 декември 2023 година Банката нема заложено недвижности и опрема како обезбедување на обврските на Банката (на 31 декември 2022: нема).

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски**30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2023	претходна година 2022
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	9.614

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски**А Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски**

<i>во илјади денари</i>	тековна година 2023			претходна година 2022		
	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето- основа	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето- основа
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста и посебна резерва рски	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-	-

Б Непризнаени одложени даночни средства

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2023	претходна година 2022
Даночни загуби	-
Даночни кредити	-
Вкупно непризнаени одложени даночни средства	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски (продолжение)**30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски (продолжение)****В Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината**

во илјади денари	Состојба на 1 јануари	Признаени во текот на годината во:		Состојба на 31 декември
		Билансот на успех	Капиталот	
претходна година 2022				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-
тековна година 2023				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

31. Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување**А Нетековни средства кои се чуваат за продажба**

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-

Б Група за отуѓување

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
<i>Група на средства за отуѓување</i>		
Финансиски средства	-	-
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вложувања во придружените друштва	-	-
Побарувања за данок на добивка	-	-
Останати средства	-	-
Вкупно група на средства за отуѓување	-	-
<i>Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување</i>		
Финансиски обврски	-	-
Посебна резерва	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Останати обврски	-	-
Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување	-	-

В Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

32. Обврски за тргување

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Депозити на банки		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	-	-
Депозити на други комитенти		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	-	-
Издадени должнички хартии од вредност		
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
	-	-
Останати финансиски обврски	-	-
Деривати за тргување		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-
	-	-
Вкупно обврски за тргување	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

33. Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

	во илјади денари			
	тековна година 2023		претходна година 2022	
	сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување	сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување
<i>Депозити на банки</i>				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>				
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-	-
Сертификати за депозит	-	-	-	-
Издадени обврзници	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Субординирани обврски</i>				
Останати финансиски обврски	-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-

Движење на промените во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност
 Состојба на 1 јануари -
 Признаено во Останата сеопфатна добивка за годината -
 (Трансфер во други резервни фондови) -
Состојба на 31 декември -

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Состојба на 1 јануари	-	-
Признаено во Останата сеопфатна добивка за годината	-	-
(Трансфер во други резервни фондови)	-	-
Состојба на 31 декември	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

34. Депозити**34.1 Депозити на банки**

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2023		претходна година 2022	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Тековни сметки				
домашни банки	41.722	-	30.832	-
странски банки	1.809.502	-	1.534.041	-
Депозити по видување	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
домашни банки	596.502	-	835.639	-
странски банки	6.149.500	-	4.892.578	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
домашни банки	610	-	610	-
странски банки	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
домашни банки	134	-	55	-
странски банки	2.759	-	1.181	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на банки	8.600.729	-	7.294.936	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

34. Депозити (продолжение)**34.2 Депозити на други комитенти**

	во илјади денари			
	тековна година 2023		претходна година 2022	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
Тековни сметки	17.841.763	-	14.607.589	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	1.740.338	5.405.739	1.371.648	4.879.408
Ограничени депозити	731.547	1.486.773	635.154	1.075.784
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	40.283	-	30.015	-
	20.353.931	6.892.512	16.644.406	5.955.192
Држава				
Тековни сметки	197.512	-	280.103	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	197.512	-	280.103	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Тековни сметки	737.440	-	671.716	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	6.638	387.761	52.328	298.453
Ограничени депозити	309	2.704	976	1.309
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	2.386	-	868	-
	746.773	390.465	725.888	299.762
Финансиски друштва, освен банки				
Тековни сметки	194.745	-	360.338	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	527.173	3.053.709	568.071	3.843.853
Ограничени депозити	-	136.777	1.698	14.203
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	39.276	-	32.214	-
	761.194	3.190.486	962.321	3.858.056
Домаќинства				
Тековни сметки	13.223.173	-	11.618.759	-
Депозити по видување	1.571.891	-	1.634.607	-
Орочени депозити	2.843.916	13.665.696	1.297.225	11.387.184
Ограничени депозити	77.666	1.036.459	94.511	942.079
Останати депозити	16.589	-	16.589	-
Обврски врз основа на камати за депозити	186.789	-	81.096	-
	17.920.024	14.702.155	14.742.787	12.329.263
Нерезиденти, освен банки				
Тековни сметки	296.164	-	291.744	-
Депозити по видување	2.169	-	2.169	-
Орочени депозити	32.767	1.136.758	11.358	884.547
Ограничени депозити	14.702	37.636	29.611	38.134
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	776	-	493	-
	346.578	1.174.394	335.375	922.681
Тековна достасаност	7.516.597	(7.516.597)	11.739.732	(11.739.732)
Вкупно депозити на други комитенти	47.842.609	18.833.415	45.430.612	11.625.222

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***35. Издадени должнички хартии од вредност**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	-	-
Вкупно издадени должнички хартии од вредност	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

36. Обврски по кредити**А Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на кредитодавателот**

	во илјади денари			
	тековна година 2023		претходна година 2022	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Банки				
<i>резиденти</i>				
Обврски по кредити	-	3.860.028	3.075	4.028.891
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	16.822	-	7.656	-
<i>нерезиденти</i>				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	671.028	-	978.994
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	1.873	-	2.100	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	949.618	(949.618)	1.093.336	(1.093.336)
Вкупно обврски по кредити	968.313	3.581.438	1.106.167	3.914.549

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

36. Обврски по кредити (продолжение)**Б Обврски по кредити според кредитодавателот***домашни извори:*Развојна банка на Северна Македонија
(РБСМ)*странски извори:*European Foundation for Southeastern Europe
(EFSE)

Green for Growth Fund (GGF)

Тековна достасаност

Вкупно обврски по кредити

во илјади денари			
тековна година 2023		претходна година 2022	
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
16.822	3.860.028	10.731	4.028.891
16.822	3.860.028	10.731	4.028.891
1.606	578.778	1.690	795.795
267	92.250	410	183.199
1.873	671.028	2.100	978.994
949.618	(949.618)	1.093.336	(1.093.336)
968.313	3.581.438	1.106.167	3.914.549

Банката има засновано залог на побарувања во форма на нотарски акт во корист на Развојна банка на Северна Македонија (РБСМ) по договори за подкредит со крајни корисници одобрени од кредитните линии на ЕИБ 1, 2, 3, 4, 5, Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на развојот на микро, мали и средни претпријатија, поддршка на извозот и за трајни обртни средства. Обврска на Банката е побарувањата со кои се стекнува врз основа на договорите кои ги склучува со своите клиенти да ги заложат во корист на РБСМ.

Во случај на доцнење на отплатата од страна на Банката, РБСМ би имала извршна исправа во форма на нотарски акт со која би го наплатила долгот на Банката од побарувањата кои Банката ги има кон своите клиенти.

Услови за отплата на обврските

Кредитодавател	Обезбедување	Валута	Каматна стапка	Година на достасување
РБСМ	Меници во форма на Нотарски акт + залог на побарувања од клиентите	ЕУР	0%-1%+3 мес. ЕУРИБОР	2034
EFSE	Необезбеден кредит	ЕУР	2,30%+ 6 month EURIBOR	2021-2027
GGF	Необезбеден кредит	ЕУР	2,40% + 6 month EURIBOR	2018-2024

За кредиторите ЕФСЕ и ГГФ има утврдени ковенанти и Банката е усогласена со состојба 31.12.2022 и 31.12.2023.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

38. Посебна резерва и резервирања

<i>во илјади денари</i>	Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложености	Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови	Резервирања за пензиите и за други користи за вработените	Резервирања за преструктурирањето	Резервирања за неповолните договори	Останати резервирања	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2022 (претходна година)	13.739	20.918	124.487	-	-	-	159.144
дополнителни резервирања во текот на годината	177.972	6.150	116.451	-	-	-	300.573
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	(113.914)	-	-	-	(113.914)
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(139.006)	(2.096)	-	-	-	-	(141.102)
ефект од курсни разлики	(106)	-	-	-	-	-	(106)
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)	52.599	24.972	127.024	-	-	-	204.595
Состојба на 1 јануари 2023 (тековна година)	52.599	24.972	127.024	-	-	-	204.595
дополнителни резервирања во текот на годината	151.869	11.365	215.284	-	-	-	378.518
(искористени резервирања во текот на годината)	-	(182)	(118.893)	-	-	-	(119.075)
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(111.605)	-	-	-	-	-	(111.605)
ефект од курсни разлики	11	-	-	-	-	-	11
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)	92.874	36.155	223.415	-	-	-	352.444

38. Посебна резерва и резервирања (продолжение)

Сегашната вредност на резервирањата за користи на вработените по однос на отпремнини при пензионирање е утврдена со дисконтирање на проценетите идни парични одливи. Банката исто така резервира средства за награди за вработените и за регрес за годишен одмор.

Основните користени актуарски претпоставки се следните:

Година	2023	2022
Каматна стапка	5%	5%
Просечен пораст на плати	6% годишно/ 0,5% месечно	4,6% годишно/ 0,38% месечно
Стапка на персонален данок на доход	10% само за 1 основица за отпремнини при пензионирање	10% само за 1 основица за отпремнини при пензионирање

Со цел определување на сегашната вредност на очекуваните идни обврски за отпремнини при пензионирање и соодветниот трошок за тековни услуги, креиран е модел согласно методот на кредитирање на проектирана единица (Project Unit Credit Method – PUCM). Проценетата очекувана вредност на обврската ја зема предвид веројатноста дека користа ќе се реализира, изведена врз основ на веројатност дека вработениот нема да го прекине работниот однос во Банката и истовремено ќе го доживее моментот на пензионирање. Оваа веројатност е изведена врз основа на дефинираните актуарски претпоставки за смртност и флукуација на вработените.

Сегашната вредност на обврската претставува дисконтирана вредност на денот на пресметката, од добиената проценета очекувана вредност на обврската, пресметана согласно претпоставките со вклучена веројатност дека паричниот одлив ќе се реализира. Трошокот за тековни услуги претставува дисконтирана вредност на денот на пресметката, од проектираната очекувана вредност на единицата, со вклучена веројатност дека паричниот одлив ќе се реализира.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

39. Останати обврски

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Обврски кон добавувачите	12.351	4.119
Добиени аванси	-	-
Обврски за провизиите и надоместите	15	245
Пресметани трошоци	52	9
Разграничени приходи од претходна година	59.024	66.250
Краткорочни обврски кон вработените	-	-
Краткорочни обврски за користите на вработените	-	-
Останато (наведете ги поединечно обврските кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати обврски)	-	-
Обврски кон други банки по основ на трансакции со Мастеркард	32.899	31.024
Обврски кон други банки по основ на трансакции со Виса	241.617	252.291
Обврски кон други банки за порамнување од картично работење	77.307	58.376
Останати обврски од картично работење	285.591	156.047
Депозити за изведувачки работи	5.526	843
Останати даноци и придонеси	7.663	4.479
Нераспределен денарски прилив	11.738	10.291
Нераспределен девизен прилив	349.226	315.603
Оснивачки влог за фирми	14.887	17.694
Обврски во пресметка од население	1.849	7.153
Останато	90.938	44.163
Вкупно останати обврски	1.190.683	968.587

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

40. Запишан капитал**A Запишан капитал**

	во денари		број на издадени акции				во илјади денари	
	Номинална вредност по акција		обични акции		неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
	обични акции	неоткупливи приоритетни акции	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022
Состојба на 1 јануари - целосно платени	10.000	-	1.100.191	915.691	-	-	11.001.910	9.156.910
Запишани акции во текот на годината	10.000	-	184.500	184.500	-	-	1.845.000	1.845.000
Реализација на опциите на акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати промени во текот на годината (наведете детално):	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември - целосно платени	10.000	-	1.284.691	1.100.191	-	-	12.846.910	11.001.910

Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Банката за еквивалент од 1 обична акција (2022: 1 обична акција). Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Во јуни 2022 година, Собранието на акционери на Банката донесе Одлука за зголемување на основната главнина со издавање на акции по пат на приватна понуда заради обезбедување на оптимална адекватност на капиталот во наредниот период. Издадени беа дополнителни 184.500 обични акции со номинална вредност од 10.000 денари, односно зголемувањето на капиталот изнесуваше 1.845.000.000 денари. Со оваа емисија на акции се зголеми сопственичкото учество во капиталот на најголемиот акционер на ХАЛК БАНКА АД Скопје, Turkiye Halk Bankasi a.s. Istanbul, Turkiye (види белешка 40в).

Во јуни 2023 година, Собранието на акционери на Банката донесе Одлука за зголемување на основната главнина со издавање на акции по пат на приватна понуда заради обезбедување на оптимална адекватност на капиталот во наредниот период. Издадени беа дополнителни 184.500 обични акции со номинална вредност од 10.000 денари, односно зголемувањето на капиталот изнесуваше 1.845.000.000 денари. Со оваа емисија на акции се зголеми сопственичкото учество во капиталот на најголемиот акционер на ХАЛК БАНКА АД Скопје, Turkiye Halk Bankasi a.s. Istanbul, Turkiye (види белешка 40в).

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***40. Запишан капитал (продолжение)****Б Дивиденди****Б.1 Објавени дивиденди и платени дивиденди од страна на банката**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	-	-

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

Б.2 Објавени дивиденди по денот на билансот на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во билансот на состојба)

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Објавени дивиденди по 31 декември	-	-

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

По денот на подготвување на билансот на состојба нема предложени дивиденди од Надзорниот одбор на Банката.

40. Запишан капитал (продолжение)**В Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас**

	во илјади денари		во %	
	тековна година 2023	претходна година 2022	тековна година 2023	претходна година 2022
Име на акционерот	Запишан капитал (номинална вредност)	Запишан капитал (номинална вредност)	право на глас	право на глас
Turkiye Halk Bankasi A.S. Istanbul	12.799.050	10.954.050	99,63%	99,56%
Вкупно	12.799.050	10.954.050	99,63%	99,56%

Законска резерва

Според локалната законска регулатива Банката треба да пресметува и издвојува 5% од нето добивката за годината за законска резерва додека нивото на резервите не достигне износ кој е еднаков на една десетина од акционерскиот капитал. Додека законската резерва не го надмине определениот најмал износ, може да се употребува само за покривање на загубите. Кога законската резерва ќе го надмине најмалиот износ и по покривање на сите загуби од годишните завршни сметки, со одлука на Собранието, вишокот може да се употреби за дополнување на дивидендата, доколку таа за деловната година не го достигнала најмалиот износ пропишан со Законот за Трговски Друштва или со Статутот на Банката.

Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба

Резервата за објективна вредност на Банката ја сочинува кумулативната нето промена во објективната вредност на вложувањата по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, освен загубите поради оштетување, додека вложувањето е депризнаено.

Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања

Ревалоризациските резерви за средствата преземени за ненаплатени побарувања се формираат во моментот на признавање на преземените средства.

На датумот на преземање на средството, банката е должна во билансот на состојба да прикаже оштетување од најмалку 20% од почетната сметководствена вредност на преземеното средство. Доколку износот на затворената исправка на вредноста/посебна резерва е поголем дел од оштетувањето, Банката е должна да ја признае оваа разлика како ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството.

Банката ја депризнава ревалоризациската резерва со ослободување во билансот на успех во моментот на продажба на средството. Дополнително, ревалоризациската резерва може да се депризнае и во случај кога средството не е продадено, но ревалоризациската резерва е исклучена од дополнителниот капитал согласно со Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот.

Премии од акции

Премиите од акции на 31 декември 2023 година во износ од 325.854 илјади денари (2022: 325.854 илјади денари) претставуваат разлика помеѓу номиналната вредност и продажната цена на акциите.

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***41. Заработка по акција****А Основна заработка/(загуба) по акција***Нето-добивка која им припаѓа на имателите на
обични акции*

Нето-добивка за годината

Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции

Корекции на нето-добивката која им припаѓа на
имателите на обични акции (наведете поделно)**Нето-добивка која им припаѓа на имателите на
обични акции**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2023	претходна година 2022
1.249.984	742.653
-	-
-	-
1.249.984	742.653

Пондериран просечен број на обичните акции

Издадени обични акции на 1 јануари

Ефекти од промените на бројот на обичните акции во
текот на годината (наведете ги сите настани
поделно)

Ефект од издадени акции на 04.08.2023

Ефект од издадени акции на 28.07.2022

**Пондериран просечен број на обичните акции на
31 декември****Основна заработка по акција (во денари)**

<i>број на акции</i>	
тековна година 2023	претходна година 2022
1.100.191	915.691
75.316	-
-	78.855
1.175.507	994.546
1.063	747

Б Разводната заработка/(загуба) по акција*Нето-добивка која им припаѓа на имателите на
обични акции (разводната)*Нето-добивка за годината која им припаѓа на
имателите на обични акцииКорекции на нето-добивката која им припаѓа на
имателите на обични акции за ефектите на сите
издадени потенцијални обични акции (наведете
поделно)**Нето-добивка која им припаѓа на имателите на
обични акции (разводната)**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2023	претходна година 2022
1.249.984	742.653
-	-
1.249.984	742.653

*Пондериран просечен број на обични акции
(разводнет)*

Издадени обични акции на 1 јануари

Ефекти од издавањето на потенцијалните обични
акции (наведете ги сите настани поделно)

Ефект од издадени акции на 04.08.2023

Ефект од издадени акции на 28.07.2022

**Пондериран просечен број на обичните акции
(разводнети) на 31 декември****Разводната заработка по акција (во денари)**

<i>број на акции</i>	
тековна година 2023	претходна година 2022
1.100.191	915.691
75.316	-
-	78.855
1.175.507	994.546
1.063	747

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***42 Потенцијални обврски и потенцијални средства****42.1 Потенцијални обврски**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Платежни непокриени гаранции		
во денари	3.565.609	3.391.088
во странска валута	430.049	429.083
во денари со валутна клаузула	2.425.349	2.020.258
Чинидбени непокриени гаранции		
во денари	2.278.429	1.484.722
во странска валута	1.156.956	226.958
во денари со валутна клаузула	2.381.114	2.334.736
Непокриени акредитиви		
во денари	-	-
во странска валута	838.494	1.669.901
во денари со валутна клаузула	-	-
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	617.469	575.020
Неискористени лимити на кредитни картички	886.996	829.885
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	24.481.282	19.966.892
Издадени покриени гаранции	519.652	514.938
Покриени акредитиви	102.775	-
Останати потенцијални обврски	-	-
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва	39.684.174	33.443.481
(Посебна резерва)	(92.874)	(52.598)
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	39.591.300	33.390.883

42 Потенцијални обврски и потенцијални средства (продолжение)**42.1 Потенцијални обврски (продолжение)**

Банката обезбедува банкарски гаранции и акредитиви за гарантирање на работењето на клиентите пред трети страни. Овие договори имаат фиксни лимити и вообичаено се одобруваат за период до една година. Достасувањата не се концентрирани во ниту еден период.

Овие потенцијални обврски имаат вонбилансен кредитен ризик затоа што во билансот на состојба се признаваат само провизиите и исправките за потенцијални загуби се до моментот кога преземените и потенцијални обврски ќе бидат исполнети или ќе достасаат. Голем дел од преземените и потенцијални обврски ќе достасаат без да бидат авансирани во целост или делумно. Поради тоа, износите не претставуваат идни парични текови.

Износот на отповикливи потенцијални обврски изнесува 22.610.300 илјади денари (2022: 18.092.616 илјади денари), а износот на неотповикливи 2.548.146 илјади денари (2022: 2.507.171 илјади денари).

Судски спорови

Банката е вклучена во судски постапки од своето редовно работење. Износот на судските спорови кои се водат против Банката на 31 декември 2023 година изнесува 94.864 илјади денари (2022: 102.495 илјади денари), за кои е евидентирана резерва во износ од 19.387 илјади денари (2022: 7.830 илјади денари). Раководството на Банката смета дека конечниот исход на остатокот од судските спорови ќе биде решен во корист на Банката и дека нема да настанат материјално значајни загуби по основ на овие спорови.

Во 2020 година Банката идентификуваше инцидент при процесирање на трансакции со VISA Direct OCT. Како резултат на настанат инцидент, предизвикано е дуплирање на пристигнатите средства за една иста трансакција на клиентите, односно двојно кредитирање на нивните сметки. Банката евидентираше побарување од клиентите за дупло насочените средства, Истовремено, направена е резервација по основ на потенцијални судски спорови надвор од редовната воспоставена пракса со Правна Служба за резервирање на средства во износ од 18.738 илјади денари. Во текот на 2021 година беа покренати судски постапки за стекнување без основ кон должниците, и за оние за кои е одлучено во корист на Банката, во текот на 2023 година е наплатено 182 илјади денари (2022: 1.019 илјади денари) За овој износ истовремено, се ослободени резервирани средства.

42.2 Потенцијални средства

Наведете ги одделно позначајните потенцијални средства:

Вкупно потенцијални средства

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2023	претходна година 2022
-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

43. Работи во име и за сметка на трети лица

	во илјади денари					
	тековна година 2023			претходна година 2022		
	средства	обврски	нето позиција	средства	обврски	нето позиција
Администрирање на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	4.000	-	4.000	4.000	-	4.000
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	230.488	-	230.488	234.023	-	234.023
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	1.984.149	-	1.984.149	1.429.358	-	1.429.358
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Управување на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	(4.000)	(4.000)	-	(4.000)	(4.000)
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	(230.488)	(230.488)	-	(234.023)	(234.023)
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	(1.984.149)	(1.984.149)	-	(1.429.358)	(1.429.358)
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Старателски сметки	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Вкупно	2.218.637	(2.218.637)	-	1.667.381	(1.667.381)	-

Банката настапува на примарен и секундарен пазар со цел купување на хартии од вредност во име и за сметка на физички и правни лица кои сакаат да располагаат со истите, било тоа да се Државни записи или Благајнички записи.

44. Трансакции со поврзани страни

На 7 април 2011 година Türkiye Halk Bankasi a.s. Istanbul, Turkey го купи мнозинскиот пакет на акции на ИК Банка АД Скопје (ХАЛК БАНКА АД Скопје) во износ од 91,56% со што стана матично друштво. Акциите беа откупени од Демир Халк Банка од Холандија (DNB Bank) која поседуваше 66,56% од акциите на ИК Банка АД Скопје (ХАЛК БАНКА АД Скопје) како и 25,00% од акциите кои беа во сопственост на Европска банка за обнова и развој (ЕБОР). По присоединувањето на Зираат Банка АД Скопје во 2012 година и зголемувањето на капиталот до 2023 година, Türkiye Halk Bankasi a.s. Istanbul, Türkiye Halk Bankasi a.s. Istanbul поседува 99,63% (2022: 99,56%) од акциите со право на глас и претставува матично Друштво на Банката. Крајно матично друштво на Групата е Фонд за средства на Турција (Türkiye Varlık Fonu), којшто е во сопственост на Агенција за приватизација, Влада на Република Турција (The Republic of Turkey Prime Ministry Privatization Administration), контролирано од Државен трезор на Република Турција (State Treasury of Republic of Turkey).

Во согласност со Законот за банки како поврзани лица со банката се: лица со посебни права и одговорности во банката и со нив поврзаните лица, акционери со квалификувано учество во Банката (директно или индиректно поседување на најмалку 5% од вкупниот број на акции или од издадените акции со право на глас во Банката или овозможуваат значително влијание врз управувањето на Банката) и со нив поврзаните лица, како и одговорните лица на тие акционери - правни лица и подружници на Банката и други лица со кои Банката има блиски врски.

Салдата и трансакциите со поврзаните страни се презентирани во продолжение.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)**A Биланс на состојба**

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружен и друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)						
Средства						
Тековни сметки	33.167	-	-	-	-	33.167
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	88.258	-	88.258
потрошувачки кредити	-	-	-	30.195	9.535	39.730
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	-	-	-	5.225	15.058	20.283
Вложувања во хартиите од вредност	-	-	-	-	-	-
Влог во подружница	-	1.368.843	-	-	-	1.368.843
(Исправка на вредноста)	(26)	-	-	(53)	(23)	(102)
Останати средства	-	184	-	-	-	184
Вкупно	33.141	1.369.027	-	123.625	24.570	1.550.363
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	7.895.416	153.978	-	138.951	169.088	8.357.433
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	2.599	1.990	-	22	-	4.611
Вкупно	7.898.015	155.968	-	138.973	169.088	8.362.044
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	621.502	1.984	-	-	2.728	626.214
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-	-	16.645	2.751	19.396
(Посебна резерва)	(205)	-	-	(14)	(3)	(222)
Вкупно	621.297	1.984	-	16.631	5.476	645.388
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)**A Биланс на состојба (продолжение)**

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)						
Средства						
Тековни сметки	188.315	-	-	-	-	188.315
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	23.560	12.030	35.590
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	-	-	-	83.946	5.033	88.979
Вложувања во хартиите од вредност	-	-	-	-	-	-
Влог во подружница	-	937.559	-	-	-	937.559
(Исправка на вредноста)	(34)	-	-	-	(85)	(119)
Останати средства	-	280	-	174	1	455
Вкупно	188.281	937.839	-	107.680	16.979	1.250.779
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	6.093.195	246.036	-	153.882	99.134	6.592.247
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	553	1.656	-	9.552	-	11.761
Вкупно	6.093.748	247.692	-	163.434	99.134	6.604.008
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	618.633	8.557	-	-	-	627.190
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	485	-	14.893	31	15.409
(Посебна резерва)	(68)	-	-	(36)	-	(104)
Вкупно	618.565	9.042	-	14.857	31	642.495
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)

Б Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзани страни

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2023 (тековна година)						
Приходи						
Приходи од камата	2.397	3.424	-	4.184	1.419	11.424
Приходи од провизии и надомести	6.430	10.505	-	130	99	17.164
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	76.652	-	-	-	76.652
Останати приходи	-	14.581	-	-	-	14.581
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	8.827	105.162	-	4.314	1.518	119.821
Расходи						
Расходи за камата	(18.003)	(3.420)	-	(1.497)	(1.359)	(24.279)
Расходи за провизии и надомести	(1.854)	-	-	-	-	(1.854)
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	(61.188)	-	-	-	(61.188)
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	(19.857)	(64.608)	-	(1.497)	(1.359)	(87.321)

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2022 (претходна година)						
Приходи						
Приходи од камата	1.441	-	-	3.540	1.645	6.626
Приходи од провизии и надомести	5.729	9.828	-	706	168	16.431
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	4.422	-	789	99	5.310
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	7.170	14.250	-	5.035	1.912	28.367
Расходи						
Расходи за камата	87.973	1.729	-	3.540	1.645	94.887
Расходи за провизии и надомести	1.072	-	-	-	-	1.072
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	29.657	-	4.526	42	34.225
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	89.045	31.386	-	8.066	1.687	130.184

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)**

Во текот на 2023 година Халк Банка АД Скопје склучи договор за купопродажба на недвижен имот со Друштвото за осигурување Халк Осигурување АД Скопје во износ од 3.179.678,00 евра во денарска противвредност по среден курс на Народна Банка на Република Северна Македонија на денот на фактурирање. Договорот за купопродажба на недвижен имот е реализиран, побарувањата по основ на продажба на недвижен имот во износ од 195.544 илјади денари се наплатени во текот на 2023 година и при тоа е остварена капитална добивка од продадени основни средства во износ од 76.652 илјади денари.

В Надомести на раководниот кадар на банката

	во илјади денари	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Краткорочни користи за вработените	268.467	241.585
Користи по престанокот на вработувањето	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	-	-
Вкупно	268.467	241.585

45. Наеми**А Наемодавател****А.1 Побарувања по финансиски наем**

	Вкупно побарувања по финансиски наем	Период на достасување на побарувањата по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
<i>во илјади денари</i>				
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

45. Наеми (продолжение)

А Наемодавател

А.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

во илјади денари	Вкупно побарувања по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на побарувањата по неотповикливи оперативни наеми		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година) Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година) Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Вкупно	-	-	-	-

во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот даден под оперативен наем:							
состојба на 31 декември 2023 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
состојба на 31 декември 2022 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-

45. Наеми (продолжение)

Б Наемател

Б.1 Обврски по финансиски наеми

во илјади денари

Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)

Вкупно обврски по финансиски наем	Период на достасување на обврските по финансиски наем		
	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
Вкупно	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
Вкупно	-	-	-

во илјади денари

Вредност на имотот земен под финансиски наем:

Набавна вредност

Состојба на 1 јануари 2022 (претходна година)

Зголемувања (отуѓување и расходување)
Останато

Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)

Состојба на 1 јануари 2023 (тековна година)

Зголемувања (отуѓување и расходување)
Останато

Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)

Акумулирана амортизација и оштетување

Состојба на 1 јануари 2022 (претходна година)

амортизација за годината
загуба поради оштетување во текот на годината
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)
(отуѓување и расходување)
Останато

Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)

Состојба на 1 јануари 2023 (тековна година)

амортизација за годината
загуба поради оштетување во текот на годината
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)
(отуѓување и расходување)
Останато

Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)

Сегашна сметководствена вредност

на 1 јануари 2022 (претходна година)

на 31 декември 2022 (претходна година)

на 31 декември 2023 (тековна година)

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2022 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Зголемувања (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2023 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Зголемувања (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2022 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2023 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Сегашна сметководствена вредност на 1 јануари 2022 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2022 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2023 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

45. Наеми (продолжение)

Б Наемател (продолжение)

Б.2 Обврски по неотповикливи оперативни наеми

во илјади денари

Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)

Вкупно побарувања по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на побарувањата по неотповикливи оперативни наеми		
	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
Вкупно	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
Вкупно	-	-	-

Оперативен наем

Банката зема под оперативен наем деловни објекти. Договорите за наемот се раскинливи/отповикливи и се однесуваат за период до 5 години и над 5 години.

46. Плаќања врз основа на акции

Датум на давање на опцијата

Датум на истекување на опцијата

Цена на реализација на опцијата

Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата

Варијанса

Очекуван принос на дивидендата

Каматна стапка

Објективна вредност на датумот на давање на опцијата

во илјади денари	
тековна година 2023	претходна година 2022
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

Состојба на 1 јануари

Промени во текот на годината:

опции дадени на

членовите на Надзорниот

одбор

опции дадени на

членовите на Управниот одбор

останати дадени опции

форфетирани опции

реализирани опции

опции со истечен краен рок

Состојба на 31 декември

	тековна година 2023		претходна година 2022	
	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-
Промени во текот на годината:				
опции дадени на членовите на Надзорниот одбор	-	-	-	-
опции дадени на членовите на Управниот одбор	-	-	-	-
останати дадени опции	-	-	-	-
форфетирани опции	-	-	-	-
реализирани опции	-	-	-	-
опции со истечен краен рок	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-

47. Даночни ризици

Посебните финансиски извештаи и сметководствената евиденција на Банката подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Банката, не постојат какви било дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

48. Настани после датумот на билансот на состојба

Од завршувањето на периодот на известување до изготвувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои бараат корекција или дополнителни обелоденувања во посебните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023 година, освен како што е наведено подолу.

Од страна на Народна Банка на Република Северна Македонија на ден 02.02.2024 година (примено во Банката на 05.02.2024 година) донесено е Решение за издавање на претходна согласност за именување на г-дин Билал Суџубаши за член на Управен одбор и на 06.02.2024 година донесени се Решенија за издавање на претходна согласност за именување на г-дин Беркан Имери и г-дин Александар Иљов за членови на Управен одбор (примени во Банката на ден 06.02.2024 година). Уписите во Централниот Регистар на РСМ се извршени на 07.02.2024 односно 08.02.2024 година.

Исто така, од страна на Народна Банка на РСМ на ден 11.03.2024 година (примени во Банката на 11.03.2024 година) донесени се Решенија за издавање на претходна согласност за именување на г-дин Осман Арслан и г-дин Реџеп Сулејман Оздил за членови на Надзорен одбор и г-ѓа Сејдефа Џафче за независен член на Надзорниот одбор. Уписот во Централниот Регистар на РСМ е извршен на 14.03.2024 година.